

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till förnyande av lagstiftningen om regionalförvaltningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en länsstyrelselag och en lag om arbeidskrafts- och näringscentraler. I samband med att dessa nya lagar stiftas måste det i vissa andra lagar göras tekniska ändringar.

Länsstyrelserna utvecklas som de myndigheter som ansvarar för de allmänna förvaltnings- och säkerhetsuppgifterna inom sina respektive områden. Målet är att så långt som möjligt samla de ärenden som gäller mänsklig trygghet och säkra förhållanden till en och samma myndighet, länsstyrelsen. Det föreslås också att arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer slås samman med länsstyrelserna. Eftersom arbetarskyddsförvaltningens uppgifter är sådana att den myndighet som sköter dem måste ha en självständig och oberoende ställning, föreslås det att arbetarskyddsförvaltningen skall bli en självständig del av länsstyrelsen.

Länsstyrelsens nuvarande och föreslagna nya uppgifter kräver inte att landet är indelat i lika små områden som tidigare. Länsindelningen föreslås bli justerad så att antalet län på det finska fastlandet minskar från elva till fem. Dessa blir då Södra Finlands län, Östra Finlands län, Västra Finlands län samt de nuvarande Uleåborgs län och Lapplands län. Därtill finns på Åland länsstyrelsen i Ålands län. Länsstyrelserna kommer utanför residensstaden att ha serviceenheter i de lokaler som disponeras av de nuvarande länsstyrelser som dras in.

Förutsättningar för att minska antalet länsstyrelser har uppstått i och med att kommunalförvaltningen har utvecklats kraftigt. Under de senaste tio åren har en mängd uppgifter och befogenheter överförts från centralförvaltningen och länsstyrelserna direkt till kommunerna. Därtill bör beaktas att de uppgifter som gäller utvecklande av regionerna år 1994 överfördes från länsstyrelserna till förbunden på landskapsnivå.

Service för medborgarna produceras i dag till största delen i kommunerna. Länsstyrelsens direkta klienter är de kommunala organisationerna och statens egen lokalförvaltning samt vissa företagare och samfund. Om antalet län skärs ner innebär det inte att servicen för medborgarna minskar. Det är primärt en fråga om en rationalisering av statens egen indirekta förvaltning.

En motivering till nedskärningen av antalet länsstyrelser är också att länsstyrelsernas uppgifter har minskat betydligt under de senaste tio åren. Till de uppgifter som har minskat hör särskilt de tillstånds- och andra uppgifter som kräver att enskilda människor eller företagare besöker länsstyrelsen, miljöuppgifter samt de uppgifter som gäller regionutvecklingsarbetet. Dessutom innebär den nya datatekniken att det går lättare än tidigare att utnyttja ämbetsverkets tjänster utan ett personligt besök. Den nuvarande länsindelningen är också gjord på oenhetliga grunder.

Antalet anställda vid länsstyrelserna har gått ner i takt med de minskade uppgifterna till nästan hälften under 1990-talet. Nedskärningarna har dock inte gällt länsstyrelsernas ledningsorganisation, där nedskärningar inte har varit möjliga utan en justering av länsindelningen.

Trots att länsindelningen föreslås bli ändrad, föreslås samtidigt att indelningen i valkretsar för riksdagsmannaval och i valområden för val av företrädare för Finland i Europaparlamentet i sak bibehålls oförändrad. Som en teknisk justering föreslås dock att namnen på Åbo läns norra och södra valkrets ändras till Satakunta respektive Egentliga Finlands valkrets och att Tavastehus läns norra och södra valkrets skall heta Birkalands respektive Tavastlands valkrets.

För att regionalt främja näringarna och arbeidskraftsärendena föreslås att det inrättas

arbetskrafts- och näringscentraler. Centralen blir en ny regional myndighet, till vilken sammanförs de nuvarande distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst, vilka lyder under handels- och industriministeriet, teknologiska utvecklingscentralens inhemska enheter, Statsgaranticulturalens regionbyråer, Finlands Utrikeshandelsförbunds regionenheter, arbetskraftsdistriktsbyråerna, vilka lyder under arbetsministeriet samt landsbygdsnäringsdistrikten, vilka lyder under jord- och skogsbruksministeriet. Arbetskrafts- och näringscentralen ersätter sex nuvarande regionala arbetskrafts- och näringsorganisationer. Dessa uppgifter handhas i dag av sammanlagt 77 regionala enheter.

För styrningen av arbetskrafts- och näringscentralerna svarar inom sina respektive verksamhetsområden jord- och skogsbruksministeriet, handels- och industriministeriet samt arbetsministeriet. Handels- och industriministeriet svarar därtill för den allmänna administrativa ledningen av centralerna. Centralerna leds av direktörer utnämnda av statsrådet för fem år i sänder.

Arbetskrafts- och näringscentralen skall sköta regionala utvecklings-, finansierings- och utbildningsuppgifter inom näringsverksamheten och arbetskraftsförvaltningen. Dess uppgifter skall därtill omfatta vissa särskilt angivna övervaknings- och inspektionsuppgifter. Centralen skall främja och stöda utvecklandet av sitt område. Största delen av de pengar som i statsbudgeten finns upptagna för utvecklande av regionerna kanaliseras via det nya ämbetsverket.

Grundandet av centralerna förbättrar utvecklandet av företagen och deras verksamhetsförutsättningar och underlättar skötseln av sysselsättningen, i och med att beslut som nu fattas inom olika sektorer kan komma att tjäna samma mål. Syftet med reformen är att likrikta statens beslutsfattande som gäller näringslivet och arbetskraftspolitiken i regionen. Detta kan uppnås genom

att en enda myndighet ansvarar för besluten.

I jämförelse med dagens läge kan verksamheten också utvecklas kvalitativt, i och med att kundregister, övriga databaser och företagsundersökningar betjänar allt beslutsfattande som gäller skapande av nya arbetsplatser och näringarna på regionnivå. För företagaren blir det lättare att sköta sina ärenden när statens regionala företagstjänster finns tillgängliga på samma plats. I dag sköts tjänsterna inte bara av olika myndigheter, utan i vissa fall också i olika städer. Genom reformen kan man säkerställa att de ärenden som gäller företagen blir behandlade på ett enhetligt sätt.

Avsikten är att grunda 13 centraler. De skall placeras inom följande områden: Nyland-Tavastland, Egentliga Finland, Satakunta, Birkaland, Kymmene, Södra Savolax, Norra Savolax, Norra Karelen, Mellersta Finland, Österbotten, Norra Österbotten, Kajanaland och Lappland. Beslut om områdesindelningen för arbetskrafts- och näringscentralerna fattas av statsrådet.

De anställda vid de nuvarande regionala myndigheter som berörs av reformen, med undantag av landshövdingen vid länsstyrelsen, flyttas med tidigare förmåner och rättigheter till en ny länsstyrelse eller dess serviceenhet eller till en arbetskrafts- och näringscentral. Vid de personalnedskärningar som blir nödvändiga utnyttjas i första hand naturlig avgång.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 september 1997. När det gäller arbetskraftsdistriktens arbetskraftsbyråer föreslås det dock att stadgandena skall träda i kraft den 1 januari 1998. Trots att det föreslås att reformen skall börja verkställas redan år 1997, är avsikten att det vid de nya länsstyrelserna kan finnas dubbelbemanning bland tjänstemännen under en övergångsperiod som sträcker sig ända till år 2001.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1997 och avses bli behandlad i samband med den.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	7
1. Inledning	7
2. Nuläge	8
2.1. Länsstyrelserna	8
2.1.1. Lagstiftningen om länsstyrelserna	8
2.1.2. Länsstyrelsernas nuvarande uppgifter	8
2.1.3. De viktigaste tidigare förändringarna i länsstyrelsernas uppgifter	9
2.1.4. Tidigare ändringar i länsindelningen	12
2.2. Arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå	12
2.2.1. Lagstiftningen om arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå	12
2.2.2. Uppgifterna för arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå	12
2.3. De regionala arbetskrafts- och näringsorganisationerna	13
2.3.1. Lagstiftningen om de regionala arbetskrafts- och näringsorganisationerna	13
2.3.2. De nuvarande regionala arbetskrafts- och näringsorganisationerna	13
2.4. Lagstiftningen om regionindelningen	14
2.5. Den internationella utvecklingen	15
2.5.1. Sverige	15
2.5.2. Norge	17
2.5.3. Danmark	18
2.5.4. Storbritannien	18
2.6. Bedömning av nuläget	19
2.6.1. Allmänt	19
2.6.2. Länsförvaltningen	19
2.6.3. Arbetskrafts- och näringsförvaltningen	20
3. Propositionens mål	21
3.1. Allmänna mål	21
3.2. Målen vid utvecklande av länsstyrelserna	21
3.3. Mål för utvecklande av den regionala arbetskrafts- och näringsförvaltningen ..	23
3.4. De viktigaste förslagen beträffande myndigheterna	24
3.4.1. Utvecklande av länsstyrelserna	24
3.4.2. Arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyråer inkorporeras i länsstyrelsen ..	25
3.4.3. Länsstyrelsens styrning, ledning och organisation	26
3.4.4. Länsstyrelsens regionala serviceenheter	26
3.4.5. Grundande av arbetskrafts- och näringscentraler	27
3.4.6. Styrning och ledning av arbetskrafts- och näringscentralen	28
3.5. Förslaget till områdesindelningar	29
3.5.1. Förslaget till områdesindelning för länsstyrelserna	29
3.5.2. Förslaget till områdesindelning för arbetskrafts- och näringscentralerna ..	31
4. Propositionens verkningar	31
4.1. Verkningar för förvaltningens kunder	31
4.2. Ekonomiska verkningar	32
4.2.1. Förnyandet av länsförvaltningen	32
4.2.2. Arbetskrafts- och näringscentralerna	33
4.3. Verkningar i fråga om organisation och personal	34
4.3.1. Länsstyrelserna	34
4.3.2. Arbetskrafts- och näringscentralerna	35
4.4. Verkningar för det regionala utvecklingsarbetet	35

5. Beredningen av propositionen	36
5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial	36
5.2. Tidigare propositioner	36
5.3. Utlåtanden	38
6. Ändringar i övriga lagar som ingår i propositionen	38
7. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	39
7.1. Verknningar av ändringen i länsindelningen	39
7.2. Övriga ändringar	40
7.3. Samband med internationella fördrag och skyldigheter	40
DETALJMOTIVERING	42
1. Lagförslagen	42
1.1. Länsstyrelselagen	42
1.2. Lag om arbetskrafts- och näringscentraler	47
1.3. Lagen om riksdagsmannaval	50
1.4. Lagen om val av företrädare för Finland i Europaparlamentet	51
1.5. Lagen om arbetarskyddsförvaltningen	51
1.6. Lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden	51
1.7. Semesterlagen	51
1.8. Lagen om skydd i arbete	51
1.9. Lagen om arbetsrådet och om undantagstillstånd inom arbetarskyddet	51
1.10. Idrottslagen	52
1.11. Lagen om ungdomsarbete	52
1.12. Lagen om lönegaranti	52
1.13. Landsbygdsnäringslagen	52
1.14. Renhushållningslagen	52
1.15. Naturnäringslagen	53
1.16. Skoltlagen	53
1.17. Lagen om landsbygdsnäringsnämnd	53
1.18. Lagen om handel med utsäde	53
1.19. Växtskyddslagen	54
1.20. Lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket	54
1.21. Lagen om kvoter för dikobidrag och bidrag per tacka	54
1.22. Lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter	54
1.23. Lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringar	55
1.24. Lagen om fiske	55
1.25. Lagen om ersättande av skördeskador	55
1.26. Lagen om avträdesersättning för lantbruksföretagare	55
1.27. Lagen om rätt att förvärva jord- och skogsbruksmark	55
1.28. Lagen om inlösen till staten av fastigheter, som skola säljas på exekutiv auktion	56
1.29. Lagen om företagsstöd	56
1.30. Lagen om aktiebolaget Kera Ab	56
1.31. Lagen om regionalt stödjande av transporter	56
2. Närmare stadganden och bestämmelser	56
2.1. Länsstyrelseförordning	56
2.2. Förordning om arbetskrafts- och näringscentraler	57
3. Ikraftträdande	57

LAGTEXTER

1. Länsstyrelselag	59
2. Lag om arbetskrafts- och näringscentraler	62
3. Lag om ändring av 1 och 4 §§ lagen om riksdagsmannaval	64
4. Lag om ändring av 4 § lagen om val av företrädare för Finland i Europaparlamentet	66
5. Lag om ändring av 3 § lagen om arbetarskyddsförvaltningen	67
6. Lag om ändring av lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden	68
7. Lag om ändring av 2 § semesterlagen	69
8. Lag om ändring av 11 § lagen om skydd i arbete	70
9. Lag om ändring av 10 a och 10 b §§ lagen om arbetsrådet och om undantagstillstånd inom arbetarskyddet	71
10. Lag om ändring av idrottslagen	72
11. Lag om ändring av 3 § lagen om ungdomsarbete	73
12. Lag om ändring av lagen om lönegaranti	74
13. Lag om ändring av landsbygdsnäringslagen	75
14. Lag om ändring av renhushållningslagen	76
15. Lag om ändring av naturnäringslagen	77
16. Lag om ändring av skoltlagen	78
17. Lag om ändring av 1 § lagen om landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd	79
18. Lag om ändring av lagen om handel med utsäde	80
19. Lag om ändring av växtskyddslagen	81
20. Lag om ändring av lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket	82
21. Lag om ändring av lagen om kvoter för dikobidrag och bidrag per tacka	83
22. Lag om ändring av lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter	84
23. Lag om ändring av lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringar	85
24. Lag om ändring av lagen om fiske	86

25. Lag om ändring av 5 § lagen om ersättning av skördeskador	87
26. Lag om ändring av lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare	88
27. Lag om ändring av lagen om rätt att förvärva jord- och skogsbruksmark	89
28. Lag om ändring av lagen om inlösen till staten av fastigheter, som skola säljas på exekutiv auktion	90
29. Lag om ändring av lagen om företagsstöd	91
30. Lag om ändring av 12 § lagen om aktiebolaget Kera Ab	92
31. Lag om ändring av 13 § lagen om regionalt stödjande av transporter	93

PARALLELLTEXTER

3. Lag om ändring av 1 och 4 § lagen om riksdagsmannaval	94
4. Lag om ändring av 4 § lagen om val av företrädare för Finland i Europaparlamentet	98
5. Lag om ändring av 3 § lagen om arbetarskyddsförvaltningen	99
7. Lag om ändring av 2 § semesterlagen	100
8. Lag om ändring av 11 § lagen om skydd i arbete	101
9. Lag om ändring av 10 a och 10 b §§ lagen om arbetsrådet och om undantagstillstånd inom arbetarskyddet	102
10. Lag om ändring av idrottslagen	103
11. Lag om ändring av 3 § lagen om ungdomsarbete	104
17. Lag om ändring av 1 § lagen om landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd	105
25. Lag om ändring av 5 § lagen om ersättning av skördeskador	106
30. Lag om ändring av 12 § lagen om aktiebolaget Kera Ab	107
31. Lag om ändring av 13 § lagen om regionalt stödjande av transporter	108

BILAGOR

Länsstyrelseförordning	109
Förordning om arbetskrafts- och näringscentralerna	113
Förslaget till ny länsindelning	116
Förslaget till områdesindelning för arbetskrafts- och näringscentralerna	117

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Förvaltningen i Finland har konsekvent utvecklats så att kommunerna stegvis har fått större befogenheter. Särskilt statsandelsreformerna under 1980-talet och i början av 1990-talet har gett kommunerna större möjligheter att bestämma om sin verksamhet och medelsanvändning och ökat deras ansvar för servicen för medborgarna. Denna utveckling har förändrat det allmänna behovet av statlig regionalförvaltning och påverkat dess ställning. Särskilt har förändringen påverkat länsstyrelsernas verksamhet. I dagens läge är det möjligt att koncentrera och lätta upp statens regionalförvaltning.

Å andra sidan ökade statens regionalförvaltningsmyndigheter och personalen vid dem på 1970-talet och ännu på 1980-talet när kommunernas verksamhet hade utvidgats. Utvecklingen har karakteriserats av att de olika regionala myndigheterna har fått allt mera begränsade verksamhetsområden och att antalet separata regionala myndigheter stegvis har ökat ända fram till 1990-talet. Utvecklingen har ofta beskrivits så att förvaltningen har blivit mera sektoriserad och splittrad.

I Finland finns inom statens regionalförvaltning ingen gemensam regional myndighet, t.ex. länet. Staten har utom länsstyrelserna 23 regionala myndigheter inom regionalförvaltningen, och vid dem fanns år 1995 ca 30 000 anställda. I de flesta fall är de regionala myndigheterna rätt små, även om de sju största regionala myndigheterna sammanlagt har 27 000 anställda.

Myndigheternas nuvarande begränsade uppgiftsområden försvårar förvaltningen. Det blir också besvärligt att uträtta ärenden hos olika myndigheter. Å andra sidan kräver bl.a. Finlands medlemskap i Europeiska unionen ett nytt slag av samarbete inom förvaltningen. Genom reformen av regionalförvaltningen vill man skära ner antalet separata regionala myndigheter och inom regionalförvaltningen skapa myndigheter som sköter större uppgiftsområden än tidigare. Målet är att förbättra kundservicen och göra den mångsidigare. Samtidigt kan administrativa inbesparingar uppnås. Genom reformen för enhetligas också regionalförvaltningens verksamhet, när flera små regionala myndigheter

förs samman och arbetar som ett enhetligt ämbetsverk.

Ett viktigt mål är också att främja sysselsättningen. Den nuvarande arbetslösheten i Finland förutsätter att företagsverksamheten ökar och det skapas nya arbetsplatser. Om de nuvarande sex regionala myndigheterna inom tre förvaltningsområden kan fås att tjäna samma mål, främjandet av sysselsättningen, blir det lättare för myndigheterna att ge ett effektivare stöd när det gäller att skapa arbetsplatser både inom jordbruket och inom övriga sektorer av näringslivet.

Syftet med propositionen är att föra samman statens regionalförvaltning så att förvaltnings-, stöd- och säkerhetsuppgifterna sköts av länsstyrelserna, och närings- och arbetskraftsförvaltningen sköts av de nya arbetskrafts- och näringscentralerna.

Regionindelningen skall förenhetligas. Den skall i fortsättningen framför allt bygga på landskapsindelningen och multipler av den. Avsikten är att regionerna skall vara små i de uppgifter där myndighetens uppgifter kräver en nära kontakt med utvecklandet av regionen och där man ger direkt kundservice. Däremot kan regionerna vara större för de administrativa myndigheterna, som medborgarna i allmänhet inte besöker själva.

Reformen innebär att antalet separata regionala myndigheter blir mindre. Statens regionalförvaltning arbetar i dag på 211 verksamhetsställen, och enligt förslaget skall 77 av dessa föras samman till de 13 arbetskrafts- och näringscentralerna och 22 koncentreras till de fem länsstyrelserna. Som separata statliga regionala myndigheter kvarstår länsskatteverken, tulldistrikten, vägdistrikten, sjöfartsdistrikten, militärlänen, gränsbevakningssektionerna och miljöcentralerna samt vissa små regionala myndigheter som närmast har karaktären av forskningsstationer eller motsvarande. Också av de fyra regionala enheterna inom polisens regionalförvaltning förblir i detta skede tre separata. En separat proposition som gäller sammanförande av polisens regionalförvaltning till brottsbekämpningscentraler och trafiksäkerhetscentraler under länsstyrelserna är under beredning. Vid de myndigheter som berörs av denna reform, således nästan hälften av statens regionala myndigheter, arbetar sammanlagt knappt 3 000 personer.

Länsstyrelsernas verksamhetsområden föreslås bli utvidgade i ärenden som gäller människornas och förhållandenas säkerhet. Arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer föreslås bli sammanslagna med länsstyrelserna. Länsstyrelserna blir områdets allmänna och speciella förvaltningsmyndighet och sköter dessutom uppgifter som gäller säkerheten.

Eftersom länsstyrelsens nuvarande och nya föreslagna uppgifter är sådana att för dem inte längre krävs en lika tät områdesindelning som tidigare, kan antalet länsstyrelser minskas. Den nuvarande länsindelningen har varit i kraft i 36 år och den har ändrats flera gånger redan tidigare. Områdesindelningen bör utgå från behoven i myndighetens verksamhet.

Ännu i dag arbetar polisen i 230 polisdistrikt, men när häradsreformen träder i kraft den 1 december 1996 sjunker antalet distrikt till 90. Därefter behövs det inte längre lika många länsledningar för polisen.

För att regionalt främja näringarna och arbetskraftsärendena föreslås att det grundas arbetskrafts- och näringscentraler. Syftet med reformen är att föra samman den i dag splittrade regionala närings- och arbetskraftsförvaltningen till en enda organisation.

2. Nuläge

2.1. Länsstyrelserna

2.1.1. Lagstiftningen om länsstyrelserna

Enligt 50 § regeringsformen skall Finland för den allmänna förvaltningen förbli indelat i län, härad och kommuner. Därtill stadgas i 51 § 1 mom. att länsförvaltningen handhas av landshövdingen. Länsstyrelselagen är från år 1987 (1233/87). Tidigare stadgades om länsstyrelsernas förvaltning bara i förordning. Om länsstyrelsens organisation och ledning och om avgörande av ärenden stadgas närmare i länsstyrelseförordningen (638/92).

Om länsindelningen har senast stadgats i lagen om länsindelningen av år 1986 (633/86), genom vilken den tidigare lagen om länens antal av år 1962 (201/62) upphävdes.

Genom förordning stadgas också om länens vapen (21/61). Däremot finns det ingen lagstiftning om länsstyrelsernas placeringar, med undantag av länsstyrelserna i Mel-

lersta Finlands län och Norra Karelen län, vilka år 1960 grundades genom förordning (24/60 och 25/60).

Länsstyrelsen är områdets allmänna förvaltningsmyndighet. I och med att speciallagstiftningen stegvis har blivit mera omfattande, har länsstyrelsens uppgift som allmän förvaltningsmyndighet med tiden blivit rätt begränsad. Länsstyrelsens viktigaste uppgift är i dag att under ledning av sju ministerier fungera som särskild förvaltningsmyndighet. Stadganden om dess uppgifter ingår i ett flertal lagar och förordningar.

2.1.2. Länsstyrelsernas nuvarande uppgifter

På fastlandet i Finland finns det elva län. Därtill finns på Åland länsstyrelsen i landskapet Åland, vars uppgifter avviker från de övriga länens uppgifter.

Länsstyrelsen är den allmänna förvaltningsmyndigheten i länet. Den allmänna administrativa styrelsen och övervakningen av länsstyrelserna sköts av inrikesministeriet.

Länsstyrelserna sköter därtill

— under ledning och tillsyn av justitieministeriet resultatstyrning, rådgivning, utbildning och övervakning som gäller utskökningsväsendet. Denna uppgift sköts av justieförvaltningschefen och bygger på häradsreformen som träder i kraft den 1 december 1996.

— under ledning och tillsyn av inrikesministeriet polisledningens uppgifter i länet samt räddningsväsendets regionala ledningsuppgifter

— under ledning och tillsyn av undervisningsministeriet uppgifter som gäller uppföljning av undervisnings- och kulturväsendet, överenskomna utvärderingsprojekt, köp av yrkesutbildning för vuxna samt rättsskyddet för studerande och den gemensamma elevantagningen. Länsstyrelserna beslutar vilka investeringar inom undervisnings- och biblioteksväsendet som är mest brådskande och ansvarar för den regionala sakkunskapen inom biblioteksväsendet. Dessutom finns i samband med varje länsstyrelse en länsungdomsnämnd och en länsidrottsnämnd, med uppgift att vara undervisningsministeriets och länsstyrelsens sakkunnigorgan i ärenden enligt lagen om ungdomsarbete (235/95) och idrottslagen (984/79). I varje län med undantag av Åland finns också länets konstkommission som skall främja konsten inom länet. Kommissionen är direkt underställd un-

dervisningsministeriet, men den administrativa personalen står i anställningsförhållande till länsstyrelsen.

— under ledning och tillsyn av jord- och skogsbruksministeriet länsveterinärens uppgifter samt vissa uppgifter i samband med livsmedelsövervakningen.

— under trafikministeriets ledning och tillsyn planering av kollektivtrafiken och uppgifter i samband med statsandelarna för kollektivtrafiken. Länsstyrelserna beviljar taxi-, gods-, och persontrafiktillstånd. Länsstyrelsen sköter vissa beredskapsuppgifter i samband med trafiken.

— underställd social- och hälsovårdsministeriet uppföljnings- och utvärderingsuppgifter inom social- och hälsovårdsväsendet, beslut om investeringar upp till 25 miljoner mark, regionala flykting- och återflyttningsärenden samt vissa tillstånds- och övervakningsuppgifter inom social- och hälsovårdsväsendet.

— underställd handels- och industriministeriet tillstånds-, övervaknings- och inspektionsuppgifter inom konsument- och konkurrensförvaltningen.

Därtill sköter länsstyrelserna ärenden som gäller klagan i kommunala beslut, ordnar regionala försvarskurser och sköter beredskapsuppgifter.

Vid länsstyrelserna arbetar år 1996 ca 1 280 personer. De totala omkostnaderna är ca 325 miljoner mark. Den största länsstyrelsen är länsstyrelsen i Nylands län med ca 200 anställda. De minsta länsstyrelserna är länsstyrelserna i S:t Michels län och i Norra Karelen län, som har ca 80 anställda.

Länsstyrelserna avgjorde år 1995 sammanlagt 63 000 administrativa ärenden. Motsvarande siffra år 1994 var ca 75 000, år 1993 ca 93 000 och år 1990 ca 200 000 ärenden. Antalet avgjorda ärenden var t.ex. år 1995 vid länsstyrelsen i Nylands län 15 500, vid länsstyrelsen i Åbo och Björneborgs län 7 000 och vid länsstyrelserna i Kuopio län, Norra Karelen län, S:t Michels län, Kymmenen län och Mellersta Finlands län ca 3 000.

Svenskspråkig service

För länsstyrelserna gäller i regel samma krav på ordnande av svenskspråkig service som för övriga statliga myndigheter. Endast när det gäller bildningsväsendet ställs det andra krav på länsstyrelsen än på övriga

myndigheter. Enligt 15 § länsstyrelseförordningen indelas Nylands, Åbo och Björneborgs samt Vasa län i två verksamhetsområden för undervisningsväsendet, så att de läroanstalter där undervisningsspråket är svenska hör till det ena och de läroanstalter där undervisningsspråket är finska hör till det andra. Undervisningsministeriet har bestämt att dessa länsstyrelser också skall sköta uppgifter som gäller det svenskspråkiga bildningsväsendet på annat håll i Finland. Dessa uppgifter sköts sammanlagt av ett drygt tiotal tjänstemän vid länsstyrelserna. I och med att många av bildningsväsendets uppgifter har överförts direkt till kommunerna och till läroanstalternas huvudmän, har länsstyrelsernas uppgifter inom bildningsväsendet minskat väsentligt under de senaste tio åren.

2.1.3. De viktigaste tidigare förändringarna i länsstyrelsernas uppgifter

Bevakare av kronans intressen

Enligt 1634 års regeringsform skulle landshövdingen bevaka konungens egendom och fördel i länet. Till landshövdingens uppgifter hörde att bevaka laglighet, fred och ordning, att verkställa kronans beslut, att sörja för kronans egendom och fordringar, att sörja för bebyggandet och förbättrandet av landet och städerna samt att övervaka underhållet av vägarna. Däremot fick landshövdingen inte fatta beslut i ärenden som gällde krigs- och försvarsväsendet eller fungera som domare.

Landshövdingens uppgifter var i huvudsak oförändrade ända fram till år 1894. När landskommunerna avskildes från kyrsocknarna, skulle landshövdingen övervaka dels städerna och statens lägre myndigheter på landsbygden, dels kommunerna. Landshövdingen avgjorde besvär som gällde beslut av kommunerna och av statens lägre myndigheter.

Säkerhets- och övervakningsmyndighet

Enligt förordningen om länsstyrelse av år 1937 var länsstyrelsen länets högsta polismyndighet, överexekutor och högsta verkställande myndighet i länet. Landshövdingen övervakade indrivningen av skatter och andra avgifter till staten, -övervakade självsty-

relsesamfund och behandlade besvär som gällde statens lägre administrativa myndigheter.

Under krigstiden fick länsstyrelserna mera uppgifter på grund av undantagsförhållandena. De uppgifter som gäller befolkningskyddet sköts alltjämt av länsstyrelserna.

I förordningen om länsstyrelse av år 1955 ålades länsstyrelsen utöver sina tidigare uppgifter att främja planläggnings-, byggnads- och brandväsendet samt samfärdseln. Länsstyrelsen skulle också utveckla länets ekonomiska, sociala, hälsovårds-, sjukvårds-, nykterhets-, idrotts-, bildnings- och övriga motsvarande förhållanden.

Länsrätterna grundades vid länsstyrelserna år 1955. Besvärssärendena avgjordes i länsrätten med tre ledamöter.

Välfärdsmyndighet

Länsstyrelsernas uppgifter utökades betydligt under 1970-talet då välfärdsstaten byggdes upp. År 1971 grundades social- och hälsovårdsavdelningarna samt skolavdelningarna vid länsstyrelserna. Till länsstyrelsens uppgifter hörde polis- och räddningsväsendet, miljövärden, befolkningskyddet, skol- och bildningsväsendet, livsmedels- och prisövervakningen, social- och hälsovårdsväsendet, övervakningen av hyresärenden samt främjandet av den ekonomiska konkurrensen. De uppgifter som gällde länsplanering kom vid länsstyrelserna i gång i slutet av 1960-talet och i början av 1970-talet.

Länsstyrelserna sysselsattes på 1970-talet och ännu i början av 1980-talet särskilt av systemen med uppgiftsbaserade statsandelar och övervakning, kontroll och planering i samband med dem samt av förfarandet med fastställande av verkställighetsplanerna. När statsandelarna beviljades separat för kommunala tjänster, övriga konsumtionsutgifter och investeringar, fattade länsstyrelserna årligen flera tiotal tusen statsandelsbeslut. Det var t.ex. länsstyrelsen som beslöt om statsandelstjänster som beviljades kommunerna. Att fastställa valet av innehavarna av skolornas lärartjänster hörde också till länsstyrelsens uppgifter, liksom att förordna tillfälliga handhavare av vakanta lärartjänster.

Allmän förvaltningsmyndighet

De nya uppgifter som länsstyrelserna till-

delades på 1970-talet har så småningom helt slopats eller minskat. I och med statsandelsreformerna på 1980- och 1990-talen försvann systemen med uppgiftsbaserade statsandelar och med dem fastställandet av verkställighetsplanerna samt planeringssystemen. Detta gav kommunerna större möjligheter att friare använda de kalkylerade statsandelarna. När länsstyrelsernas norm- och resursstyrning av kommunerna upphörde, förändrades länsstyrelsens ställning i förhållande till kommunerna och även centralförvaltningen radikalt.

Den senaste stora statsandelsreformen och avregleringen i fråga om kommunerna genomfördes år 1993. Reformen föregicks av den s.k. Valtava-reformen år 1984. Besluten om beviljande av uppgiftsbaserade statsandelar krävde otaliga beslut om små statsandelar både inom social- och hälsovårdsväsendet och inom undervisningsväsendet. Valtava-reformen minskade markant behandlingen av verksamhetsplanerna för de uppgiftsbaserade statsandelarna och besluten om bl.a. fastställande och utbetalning av dem. Länsstyrelsernas uppgifter minskade också genom att förfarandet med fastställande av verkställighetsplanerna i samband med de uppgiftsbaserade statsandelarna slopades. Samtidigt upphörde länsstyrelsens uppgifter som gällde kvalitetskontroll och uppbevaring av social- och hälsovårdens berättelseuppgifter. Antalet utbetalningar av statsandelar var före reformen ca 80 000 per år. Årligen gjordes ca 10 000 utredningar.

År 1989 avskildes länsrätterna från länsstyrelserna till självständiga regionala domstolar. I dag är länsstyrelsen besvärsmyndighet bara i ett fåtal ärenden. Däremot skall den behandla klagan i kommunala beslut. I samband med att kommunallagen reviderades slopade riksdagen år 1994 rätten för länsstyrelserna att på eget initiativ allmänt övervaka kommunerna, och övervakningen begränsades till att gälla bara klagan i kommunala beslut.

Utsökningsväsendets uppgifter samt största delen av justitieförvaltningens övriga uppgifter flyttades från länsstyrelserna till tingsrätterna år 1994.

De uppgifter som gäller utvecklande av regionerna flyttades år 1994 från länsstyrelserna till förbunden på landskapsnivå. Länspengarna slopades och blev landskapets utvecklingspengar. Samtidigt indrogs länsdelegationerna som hade arbetat i anslutning till

länsstyrelserna, och länsplaneringen upphörde.

I och med att man på 1990-talet av medborgare och företag började kräva färre tillstånd av olika slag minskade antalet beslut vid länsstyrelserna med flera tiotal tusen per år. T.ex. näringstillstånden har i huvudsak slopats. Tack vare den enklare tillståndsförvaltningen behöver medborgarna inte i samma utsträckning som tidigare besöka länsstyrelserna i olika angelägenheter.

Länsstyrelsernas uppgifter inom bildningsväsendet har minskat väsentligt. De största förändringarna inträffade den 1 augusti 1985, då grundskolelagen (476/83), gymnasielagen (477/83) och lagen om kvällsgymnasier (478/83) samt andra med dem förknippade lagar trädde i kraft och länsstyrelserna framtogs största delen av de uppgifter som gällde den allmänbildande utbildningen, och den 1 februari 1991, då den stora avregleringen inom skolväsendet genomfördes. Länsstyrelsernas skolavdelningars lagstadgade uppgifter har fortsatt att minska genom den statsandelsreform som trädde i kraft i början av 1993. Länsstyrelserna skall nu allmänt följa förhållandena inom länets område och för dess invånare. Samtidigt har kommunerna och övriga läroanstalters huvudmän fått större makt och ansvar när det gäller att sköta läroanstalternas och de ekonomiska regionernas angelägenheter.

Genom lagstiftningen om finansieringen för undervisnings- och kulturväsendet, vilken trädde i kraft i början av 1993, och ändringarna i lagar och författningar av lägre ordning i samband med den, har länsstyrelsens administrativa uppgifter minskat ytterligare. Länsstyrelserna beviljar inte längre statsfinanserna för s.k. små anläggningsprojekt, och sköter inte disciplinära ärenden som gäller lärare.

Länsstyrelsens befogenhet att fungera som besvärsmyndighet i ärenden som gällde relegering och avstängande av studerande överfördes år 1995 till tingsrätten. De uppgifter som gäller den kvantitativa regleringen av yrkesutbildningen kommer från och med år 1997 inte längre att skötas av länsstyrelserna.

De regionala miljöcentralerna grundades år 1995, och då överfördes länsstyrelsernas uppgifter inom och enheter för planläggning och miljövård till dem. Länsstyrelsen behandlade tidigare bl.a. kommunernas bostadsprogram. I dag utarbetar kommunerna

sina egna bostadsprogram och godkänner projektprioriteringen, på basis av vilken bostadsfonden beviljar lån eller räntestöd. År 1994, i samband med aravalanereformen, framtogs länsstyrelsen de återstående bostadspolitiska ärendena.

Länsstyrelsens uppgifter har å andra sidan ökat, särskilt när det gäller trafikärendena. Länsstyrelserna beviljar numera tillstånd för godstrafik, kollektivtrafiktillstånd, linjetrafiktillstånd samt sjuktransporttillstånd. Till länsstyrelserna överfördes också år 1994 de ärenden som gäller köptrafiktjänster. M.a.o. köper länsstyrelsen den olönsamma stamtrafiken och gör den till föremål för konkurrens.

År 1993 överfördes till länsstyrelserna rätten att besluta om statsandelar för investeringar inom kommunernas social- och hälsovårdsväsende upp till 25 miljoner mark. Länsstyrelsens uppgifter inom social- och hälsovårdsväsendet har på 1990-talet utökats med regionala uppgifter som gäller mottagningstjänster för flyktingar och asylsökande samt andra immigranter. De ärenden som gäller flyktingar och asylsökande skall flyttas till arbetsministeriets förvaltningsområde år 1997.

Undantagstillstånden när det gäller affärernas öppethållning, utskänkningstillstånden för svaga drycker samt alkoholövervakningen har överförts till länsstyrelserna. Också när det gäller konsument- och konkurrensärenden samt inom räddningsförvaltningen har länsstyrelserna fått mera uppgifter på 1990-talet. De häradsämbeten som inrättas i december 1996 kommer när det gäller den allmänna förvaltningen att lyda under länsstyrelserna.

Förändringen i behovet av personal

Antalet anställda vid länsstyrelserna har skurits ner för att motsvara de förändrade uppgifterna, så att länsstyrelsernas utgiftsramar under åren 1994–1997 har dragits ner med sammanlagt 45 %, vilket innebär en minskning med 40 % i antalet anställda vid länsstyrelserna. Medan det år 1993 vid länsstyrelserna arbetade 1 900 personer, är antalet år 1996 nere i ca 1 280. Antalet anställda kommer till följd av de tidigare minskningarna i uppgifterna att gå ner till ca 1 170 år 1997.

2.1.4. Tidigare ändringar i länsindelningen

I Finland fanns vid nya tidens början nio borglään. När 1634 års regeringsform hade godkänts bildades i Finland fyra landshövdingedömen: Åbo, Nylands-Tavastlands, Viborgs och Österbottens landshövdingedömen. Senare bildades ytterligare Kexholms lään.

Efter freden i Nystad år 1721 bildades av de återstående svenska delarna av Viborgs landshövdingedöme och Kexholms lään Kymmenegårds och Nyslotts lään. År 1775 uppdelades Österbotten i Vasa lään och Uleåborgs lään och i östra Finland uppdelades i Kymmenegårds och Kuopio lään.

Det gamla Finland sammanslogs år 1812 med Finland som Viborgs lään. År 1831 skildes Tavastehus lään och Nylands lään från varandra. Samtidigt bildades S:t Michels lään, i vilket Kymmenegårds lään delvis uppgick.

När Finland blev självständigt fanns det åtta lään. År 1918 bildades Ålands lään. Två år senare blev Åland ett autonomt landskap. Länet och länsstyrelsen kvarstod dock på Åland som en statlig regional indelning.

Lapplands lään avskildes från Uleåborgs lään år 1936. Kymmenegårds lään bildades år 1945 av de delar av Viborgs lään som Finland hade kvar efter freden i Moskva och vissa delar av Nylands lään. De nyaste länen är Mellersta Finlands lään och Norra Karelen, vilka grundades år 1956 och inledde sin verksamhet år 1960.

I lagen om länenas antal (201/62) av år 1962 förutsattes det att man skulle grunda Satakunta och Tammerfors lään, vilket dock inte skedde. Den nya länsindelningens i kraftträdande fick bli beroende av när de medel som behövdes för inrättande av de nya länsstyrelserna skulle tas in i statsbudgeten.

Regeringen avlät till 1986 års riksdag en proposition med förslag till lag om länsindelning (RP 19/1986 rd). I propositionen föreslogs att man skulle grunda Satakunta, Birkalands och Kajanalands lään. Samtidigt skulle Åbo och Björneborgs lään få sitt område justerat och byta namn till Egentliga Finlands lään. Riksdagen beslöt att inga nya lään bildas. I den nya lagen om länsindelningen bibehölls länenas antal oförändrat, och inga namnbyten gjordes. Samtidigt slopades det omnämnande som hade ingått i den tidigare lagen om länenas antal om behovet att grunda nya lään.

2.2. Arbetskyddsdistriktets arbetskyddsbyrå

2.2.1. Lagstiftningen om arbetskyddsdistriktets arbetskyddsbyrå

Om arbetskyddsdistriktets arbetskyddsbyrå stadgas i lagen om arbetskyddsförvaltningen (16/93), särskilt i dess 3 §. Om uppgifterna för arbetskyddsdistriktets arbetskyddsbyråer stadgas i lagen om tillsynen över arbetskyddet och om sökande av ändring i arbetskyddsärenden (131/73) samt i lagen om skydd i arbete (299/58) och i många lagar och förordningar om kraven på arbetskyddet. Också den internationella arbetsorganisationen ILOs konventioner reglerar arbetskyddsverksamheten (avsnitt 7.3.).

2.2.2. Uppgifterna för arbetskyddsdistriktets arbetskyddsbyrå

Arbetskyddsdistriktets arbetskyddsbyråer är arbetskyddets regionala myndigheter. Inom sitt område ansvarar de för utvecklandet av och tillsynen över arbetskyddet.

Enligt 2 § lagen om arbetskyddsförvaltningen skall arbetskyddsförvaltningen i syfte att främja arbetskyddet

1) utveckla säkerheten och sundheten i arbetet,

2) genom inspektioner och undersökningar övervaka att stadgandena och bestämmelserna om arbetskyddet efterlevs, när denna uppgift bestäms för arbetskyddsförvaltningen,

3) dra försorg om de åtgärder som behövs för planering och utvecklandet av arbetskyddet,

4) sköta arbetskyddets rådgivnings-, informations-, forsknings- och utbildningsverksamhet,

5) ge anvisningar, råd och utbildning i arbetskyddsfrågor samt planera och utveckla det arbetskydd som behövs för dem som utför eget arbete,

6) bedriva nära samarbete med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna inom arbetskyddet, samt

7) dessutom utföra de uppgifter som särskilt stadgas för den.

Arbetskyddsförvaltningen är oberoende när den utför sin övervakningsuppgift.

Arbetskyddsdistriktens uppgifter innebär övervakning på initiativ av kunder eller myndigheter, utvecklande av övervakningen och förvaltningen eller stödfunktionerna samt de funktioner som stöder dessa. Som kunder har arbetskyddsdistrikten arbetsgivare och arbetstagare samt de organisationer som företräder dessa.

Arbetskyddsdistriktets verksamhet går ut på övervaknings-, utvecklings- och kundbetjäningssarbete som gäller arbetsplatserna, vilket huvudsakligen har karaktären av fältarbete. De flesta ärenden och nästan all verksamhet på myndighetens initiativ förutsätter besök på företaget. Finlands medlemskap i Europeiska unionen har ökat antalet övervakningsskyldigheter. Bara få ärenden kräver att klienten besöker myndigheten.

Det finns 11 arbetskyddsdistrikt, och områdesindelningen följer länsindelningen. Vid arbetskyddsdistriktens byråer arbetar år 1996 sammanlagt 465 tjänstemän, av vilka ca 300 är engagerade i övervakningsuppgifter. Verksamheten inom distriktet är uppdelad på 81 punkter, så att personal finns dels på distriktets centralort, dels på orter där många för övervakningen viktiga arbetsplatser finns koncentrerade samt inom sådana områden där övervakningsresorna annars skulle bli för besvärliga på grund av de långa avstånden. I hela landet utfördes år 1994 inspektioner på sammanlagt ca 210 000 arbetsplatser, och antalet inspektionsbesök var ca 30 000.

Statsrådets kansli utnämnde den 10 oktober 1995 riksförlikningsman Jorma Reini till utredningsman för att utarbeta ett förslag till arbetskyddsärendenas ställning inom förvaltningen. Utredningen blev klar i slutet av år 1995. Utredningsmannen föreslog, att de hälsobaserade funktioner som gäller arbetstagarnas hälsovård och upprätthållandet av säkerheten med behövliga stödfunktioner skall koncentreras till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. I början av år 1996 tillsattes vid social- och hälsovårdsministeriet en kommission för att bereda flyttningen till det nya förvaltningsområdet, och den skall slutföra sitt arbete så att arbetskyddsförvaltningen kan överföras till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde från den 1 april 1997. Överföringen till detta förvaltningsområde finns också upptagen i regeringens proposition om statsbudgeten för år 1997.

2.3. De regionala arbetskrafts- och näringsorganisationerna

2.3.1. Lagstiftningen om de regionala arbetskrafts- och näringsorganisationerna

Om distriktsbyråerna för Handels- och industriministeriets företagstjänst stadgas i förordningen om handels- och industriministeriets distriktsbyråer för företagstjänst (330/89). Lagen om landsbygdsnäringsförvaltningen (1199/92) och förordningen om landsbygdsnäringsdistrikt (1279/92) innehåller stadganden om landsbygdsnäringsdistriktet. Om arbetskraftsdistriktet och deras byråer stadgas genom lag (77/73) och förordning (80/73). Däremot finns det inte stadganden på lag- eller förordningsnivå om teknologiska utvecklingscentralens inhemska enheter, om Statsgaranticentralens regionkontor eller om Finlands Utrikeshandelsförbund eller dess regionala enheter.

2.3.2. De nuvarande regionala arbetskrafts- och näringsorganisationerna

HIM-företagstjänst är en del av handels- och industriministeriets regionalförvaltning. HIM-företagstjänst har 14 distrikt, med sammanlagt 160 anställda år 1995. Företagstjänstens uppgift är att inom sitt verksamhetsområde sköta de statliga åtgärder som behövs för att främja särskilt de små och medelstora företagen. Distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst skall inom sitt område arbeta för att öka de små och medelstora företagens antal, lönsamhet och konkurrensförmåga. Därtill skall de planera, genomföra och övervaka regionala åtgärder som har samband med företagen och företagens verksamhetsförutsättningar. Distriktsbyrån för HIM-företagstjänst samordnar och genomför den regionala näringspolitiken genom att bevilja regional- och näringspolitisk finansiering samt genom att tillhandahålla rådgivningstjänster särskilt för små och medelstora företag. Verksamhetsområdena bestäms i stor utsträckning enligt indelningen i landskap på basis av verksamheten och ekonomin.

Teknologiska utvecklingscentralen främjar utvecklandet och utnyttjandet av ny teknologi genom att finansiera tillämpande teknisk forskning och forsknings- och utvecklingsprojekt inom industrin. Teknologiska utveck-

lingscentralen lyder under handels- och industriministeriet. Utvecklingscentralen har 12 inhemska enheter, och vid dem arbetade år 1995 sammanlagt 43 personer. De inhemska enheterna är en del av centralen, placerade i regionerna, och därmed egentligen inte regionala myndigheter. En inhemsk enhet kan beroende på sin branschkunedom ha kunder i olika delar av landet. I allmänhet betjänas dock kunderna från närmaste regionala enhet.

Statsgaranticentralen främjar exportens lönsamhet och förbättrar företagsverksamhetens konkurrensförmåga och utvecklingsförutsättningar genom att bevilja exportgarantier och statsborgen. Statsgaranticentralen är en stiftelse och den hör till handels- och industriministeriets förvaltningsområde. Statsgaranticentralen har fem regionbyråer med sammanlagt 16 anställda år 1995. Statsgaranticentralens regionbyråer har inte fastställda verksamhetsområden.

Finlands Utrikeshandelsförbunds regionbyråer hjälper genom praktiska åtgärder företagen att få igång och utveckla sin export, men de beviljar inget finansiellt stöd. Verksamheten finansieras nästan helt med statsunderstöd som kanaliseras via handels- och industriministeriets förvaltningsområde. Finlands Utrikeshandelsförbund har 17 regionbyråer, med sammanlagt 35 anställda år 1995.

Landsbygdsnäringsdistrikten lyder under jord- och skogsbruksministeriet. De sörjer för utvecklandet och anpassandet av gårdsbruken, fiskeriet och de med dem förknippade landsbygdsnäringarna samt för övriga uppgifter som förutsatts av Europeiska unionen. Det finns 16 landsbygdsnäringsdistrikt, vid vilka det år 1995 arbetade sammanlagt 430 personer. Distriktens verksamhetsområden följer i det närmaste den landskapsindelning som gjorts på basis av verksamhet och ekonomi.

Arbetskraftsdistriktsbyråerna och de lokala arbetskraftsbyråerna som styrs av dem lyder under arbetsministeriet. Det finns 13 arbetskraftsdistriktsbyråer och vid dem arbetade år 1995 sammanlagt 330 personer. Distriktsbyråerna verkställer arbetskraftspolitiken, arbetar för en fungerande arbetsmarknad och främjar sysselsättningen. Arbetskraftsförvaltningens kunder utgörs huvudsakligen av enskilda personer, som närmast besöker arbetskraftsbyråerna. Andra viktiga kunder är arbetsgivarna, företagen, kommunerna och

andra offentliga samfund, t.ex. när de söker arbetskraft. Till arbetskraftsdistriktens kunder hör närmast kommunerna, de myndigheter som sköter vuxenutbildningen, intresseorganisationerna samt arbetskraftsbyråerna.

Arbetskraftsbyråerna som står under ledning av arbetskraftsdistriktsbyråerna har till uppgift att skaffa fram arbetskraft, att utveckla den, att ordna arbetskraftspolitisk utbildning, arbetsplatsförmedling, experthjälp och stödsysselsättning samt att sköta ärenden som gäller arbetslöshetsskydd och lönegaranti.

Näringslivet har dessutom tillgång till regionala tjänster som erbjuds av Kera Ab och dess regionala enheter, de regionala skogscentralerna och Uppfinningstiftelsens uppfinningsombudsmän. Länsstyrelsernas bildningsenheter deltar i köpen av yrkesinriktad utbildning. I kommunerna kan näringslivet få tjänster av kommunernas näringsombudsmän (i ca 270 kommuner), av utvecklingsbolagen (ca 130), av de kommunala landsbygdsnäringsmyndigheterna (i ca 370 kommuner), av landsbygdscentralerna och förbunden på landskapsnivå. Viktiga samarbetsinstanser är också handelskamrarna, arbetsmarknadsorganisationerna, företagargorganisationerna och skogsvårdsföreningarna.

Anslagen för landskapsutvecklingspengar är år 1996 ca 3,2 miljarder mark. De regionala myndigheterna disponerar därtill över anslag för utbildnings-, företags- och näringsstöd samt anslag för främjande av sysselsättningen. Landsbygdsnäringsdistrikten kanaliserar medel för utvecklande av landsbygden och fisket.

2.4. Lagstiftningen om regionindelningen

Enligt 50 § 1 mom. regeringsformen skall Finland för den allmänna förvaltningen förbli indelat i län, härad och kommuner. Enligt 2 mom. stadgas om ändring av länens antal genom lag, och om övriga förändringar i den administrativa indelningen bestämmer statsrådet, om inte annat stadgas i lag. När förvaltningsområdenas gränser ses över bör det enligt 3 mom. beaktas att de områden där omständigheterna det tillåter blir enspråkiga, finsk- eller svenskspråkiga, eller att de språkliga minoriteterna inom dem blir så små som möjligt.

Som av ordalydelsen i 50 § 1 mom. regeringsformen framgår, har syftet med stadgandet varit att stadfästa det rättsläge som

rådde när regeringsformen stiftades. Länsindelningen höll visserligen redan när regeringsformen stiftades på att förlora sin betydelse som grundindelning för den allmänna förvaltningen, i och med att de olika förvaltningsområdena grundade egna distriktsförvaltningsmyndigheter och fastställde en egen administrativ indelning för dem. Häradsindelningen har under hela självständighetstiden bara varit distriktsindelning för registerförvaltningen, särskilt befolkningsbokföringen, och saknat verklig betydelse som allmän administrativ indelning. I samband med reformen av statens lokalförvaltning är det meningen att häradena och de nya häradsämbetena skall bli grundenheter på lokal nivå för polis-, åklagar-, utsöknings- och registerförvaltningen, men häradsindelningen skall inte heller nu bli en indelning av den allmänna förvaltningen på lokal nivå.

I lagen om länsindelningen uppräknas länen och statsrådet ges rätt att utfärda närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen. Enligt 5 § 9 punkten reglementet för statsrådet (1522/95) skall statsrådets allmänna sammanträde besluta om länens områden, områdena för statens distriktsförvaltning och häradenas områden samt tingsrätternas domkretsar, om indelningen inte följer häradsindelningen.

Områdena för statens distriktsförvaltning har hittills slagits fast utgående från det berörda förvaltningsområdets egna behov. Till följd härav avviker distriktsförvaltningens områdesindelningar både sinsemellan och från läns- och landskapsindelningen. Utvecklingen inom områdesindelningen på 1980-talet innebar att områdena för statens distriktsförvaltning i någon mån fördes närmare de områden som fastställdes på basis av ekonomisk aktivitet.

En viktig förändring i länsindelningens ställning som den viktigaste indelningen inom regionalförvaltningen skedde den 8 juli 1992, när statsrådet fastställde principerna för förenhetligande av statens områdesindelningar samt den indelning i landskap enligt den ekonomiska aktiviteten som skall ligga till grund för förenhetligandet. Här har landet utöver det autonoma landskapet Åland indelats i 19 landskap. I beslutet har som mål uppställts att åtminstone länsindelningen och områdesindelningen åtminstone för den distriktsindelning som är viktig för den regionala utvecklingen, och om möjligt också

den övriga distriktsindelningen, skall motsvara indelningen i landskap.

I samband med reformen av kommunallagen år 1992 förnyades stadgandena om kommunernas samarbete. Stadganden med samma innehåll ingår också i den nya kommunallagen (365/95). Utgångspunkten är att samarbetet kommunerna emellan vad sektorn och områdesindelningen beträffar skall bygga på frivilliga avtal. I vissa exceptionella fall måste kommunen dock vara medlem i en samkommun inom en viss sektor och ett visst område. Sådana s.k. tvångssamkommuner är sjukvårdsdistriktets samkommuner enligt lagen om specialiserad sjukvård (1062/89), specialomsorgsdistriktets samkommuner enligt lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/77) samt de samkommuner som sköter regionplaneringen enligt byggnadslagen (370/58).

Beslut om områdesindelningen för tvångssamkommunerna fattas av statsrådet. Enligt 5 § 8 punkten reglementet för statsrådet fattas dessa beslut vid statsrådets allmänna sammanträde.

Enligt 19 § (26/90) byggnadslagen (370/58) skall kommunerna sörja för att en regionplan uppgörs och sköta andra uppgifter som hör till regionplanläggningen som medlemmar i den samkommun som har grundats för regionplaneringen (regionplaneförbund) eller i en frivillig samkommun som sköter regionplaneringen. Regionplaneförbunden enligt byggnadslagen finns inte längre, utan i hela landet finns det samkommuner, dvs. förbund på landskapsnivå som sköter landskapets intressebevakning och regionplanering.

I 2 § 2 mom. lagen om regional utveckling (1135/93) stadgas att regional utvecklingsmyndighet enligt lagen är det förbund på landskapsnivå som sköter regionplanläggningen. Regionplaneindelningen enligt byggnadslagen har utvecklats så att den med några undantag (Orimattila, Artsjö, Östra Nyland, Storkyro, Lillkyro och Laihela) är densamma som den på den ekonomiska aktiviteten baserade landskapsindelningen enligt statsrådets ovan nämnda principbeslut av år 1992.

2.5. Den internationella utvecklingen

2.5.1. Sverige

Statens allmänna regionalförvaltning sköts

av länsstyrelserna, av vilka det finns 24, och som organisationer för den regionala demokratin finns 23 landsting. Därtill har staten i Sverige flera olika regionala myndigheter. Inom lokalförvaltningen arbetar lokalorganisationerna inom statens olika förvaltningsgrenar parallellt med kommunalförvaltningen som har en stark autonom ställning.

I Sverige har kommunerna likartade uppgifter som i Finland. Kommunerna ansvarar för den service som produceras direkt för medborgarna. Kommunerna har därtill getts även andra uppgifter. Kommunerna och landstingen är autonoma enheter. De sköter bl.a. skolväsendets samt hälso- och sjukvårdens uppgifter. Landstingen ansvarar för de tjänster som kräver ett större område och en mera omfattande befolkningsbas än en enskild kommun. Landstingen väljs genom allmänna val.

Chef för länsstyrelsen är landshövdingen. Länsstyrelsens styrelse, som består av förtroendevalda, är länsstyrelsens högsta beslutande organ. Dess ordförande är landshövdingen.

År 1991 genomfördes i Sverige en länsförvaltningsreform, genom vilken sektoriseringen inom statens regionalförvaltning minskades. Till länsstyrelsen samlades en mängd regionalförvaltningsuppgifter som tidigare hade skötts separat. Samtidigt fick länsstyrelsen mera omfattande befogenheter i vissa frågor.

I Sverige är det i motsats till Finland länsstyrelsen som ansvarar för utvecklandet av länet. Till länsstyrelsens övriga uppgifter hör miljöfrågor, jordbruksfrågor, veterinärmedicin, bostadsärenden, trafikplanering, sociala ärenden, länspolisledningen, beredskaps- och räddningsärenden samt rättsliga ärenden.

En ändring av länsindelningen är aktuell från början av 1997. Man har för avsikt att sammanslå två län, så att antalet går ner från 24 till 23 och överensstämmer med landstingskommunerna. Regeringen har för avsikt att fortsätta att minska antalet län efter det att det sammanslagna Skåne län har grundats.

I en utredning som blev färdig år 1995 i Sverige föreslås att regionutvecklingsuppgifterna överförs från länsstyrelserna till landstingen.

Den regionala skötseln av arbetskrafts- och arbetarskyddsärendena är i Sverige ordnad på samma sätt som tidigare i Finland. Central myndighet i arbetskraftsärenden är Ar-

betsmarknadsstyrelsen (AMS). Dess regionala enheter är länsarbetsnämnderna, som motsvarar arbetskraftsdistrikten i Finland. På lokal nivå finns arbetsförmedlingsbyråerna och arbetsmarknadsinstitutet. När det gäller arbetsmarknadsdepartementets regionalpolitiska stöd sköts uppgifterna på distriktsnivå av länsstyrelserna.

Under länsstyrelsen finns en länsexpert, som inom länet ansvarar för regionekonomin och utvecklandet av näringslivet. Den regionala skötseln av jordbruks-, renhushållnings- och fiskeriärenden överförs till länsstyrelserna i samband med reformen av statens regionalförvaltning år 1991.

År 1991 grundades Närings- och utvecklingsverket (NUTEK) för att främja näringslivets utveckling och tillväxt. Samtidigt indrogs Styrelsen för Teknisk Utveckling, Statens Industriverk och Statens Energiverk. Företags- och regionutvecklingsavdelningen ansvarar bl.a. för utvecklandet av småföretagsverksamheten och för de regionalpolitiska stöden. Verket har ingen regional organisation, men det samarbetar med de regionala och lokala myndigheterna.

Rådgivningen för uppfinnare sköts i varje län av produktråden, vilkas verksamhet finansieras dels av NUTEK, dels av länsstyrelserna och de regionala utvecklingsbolagen. I början av 1994 beslöt den svenska regeringen att grunda teknikbrostiftelser på sju högskoleorter. Stiftelserna hjälper forskarna med patentering samt med det ekonomiska utnyttjandet av forsknings- och utvecklingsresultaten. Stiftelserna kan också bistå företagen i det första skedet av deras utvecklingsarbete.

Distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst i Finland motsvaras i Sverige närmast av de regionala utvecklingsbolagen, som har bildats av de tidigare regionala utvecklingsfonderna. Deras främsta mål är att främja näringslivets konkurrensförmåga och ny företagsverksamhet.

De regionala bolagens moderbolag är ALMI Företagspartner Ab. Största delägare är staten. ALMIs regionala bolag i nuvarande form började arbeta den 1 juli 1994. Det finns 23 regionala bolag, i regel ett i varje län.

Industri- och nyföretagarfonden stöder företag i olika utvecklingsskeden. Fonden delar ut stöd för produktutveckling och marknadsföring. De svenska löntagarfonderna avskaffades hösten 1992 och det beslöts

att en del av deras medel via holdingbolag och riskkapitalbolag i form av VC-finansiering skall kanaliseras till små och medelstora företag med tillväxtpotential. Det finns två holdingbolag, Förvaltnings AB Atle och Förvaltnings AB Bure (Stockholm, Göteborg). Riskkapitalbolagen är sex och de är en fortsättning på de bolag som staten tidigare hade grundat.

Anslagen för regionala stöd kanaliseras i Sverige huvudsakligen via länsstyrelserna. Stora enskilda beslut fattas inom centralförvaltningen, dvs. Inom NUTEK och regeringens. NUTEK beslutar också om transportstöd.

2.5.2. Norge

I Norge bildar staten, landskapen och kommunerna ett demokratiskt förvaltnings-system i tre nivåer, där det på varje nivå finns självständiga folkvalda lednings- och förvaltningsorgan. Kommunerna och landskapen är autonoma enheter med egen beskattningsrätt.

Uppgiftsfördelningen mellan staten och kommunalförvaltningen har i Norge genomgått rätt stora förändringar under de senaste tio åren. Tyngdpunkten har allt mera förskjutits till kommunerna. Kommunernas kompetens är allmän, dvs. kommunen kan själv ta på sig en uppgift om den inte i lag har ålagts någon annan.

Landskapsförvaltningen spelar en central roll i Norge. Landet är indelat i 19 landskap, vilkas områden sammanfaller med statsförvaltningens län. Förvaltningen är organiserad på samma sätt som i kommunerna. Landskapen sköter utbildningen på ungdomsstadiet, anstaltshälsovården, landskapets vägar, trafik, energiförsörjning och kulturella tjänster samt landskapsplaneringen. Dessutom deltar en del landskap i distributionen och produktionen av el. Under de senaste åren har man diskuterat möjligheten att överföra hela sjukhusväsendet på staten.

Länsstyrelsen i Finland motsvaras i Norge av landshövdingens kansli. Kansliet lyder under arbets- och förvaltningsdepartementet, men också andra departement styr kansliet i ärenden som gäller deras respektive förvaltningsområden. Landshövdingens kansli övervakar lagligheten av verksamheten i landskapen och kommunerna. Landshövdingen och hans kansli representerar konungen och regeringen i länet. Landshövdingen främjar samarbetet mellan kommunerna, landskapen

och statsförvaltningen samt bistår andra statliga myndigheter i frågor som gäller kommunerna. Man har utvecklat kansliets ställning genom att till det föra samman framför allt sådana administrativa funktioner som har samband med styrningen av kommunerna.

I Norge är det landskapen som ansvarar för den regionala utvecklingsplaneringen. Via dem kanaliseras också de regionalpolitiska stödanslagen. Därför har landskapens verksamhet stärkts i frågor som gäller den regionala utvecklingen.

Statens närings- og distriktsutviklingsfond, SND, är i Norge den viktigaste organisationen när det gäller stöden till näringslivet. Fonden har fem regionbyråer och den är underställd närings- och energidepartementet. Den beviljar lån, garantier och understöd och påminner till denna del om HIM-företagstjänst och Kera Ab i Finland.

Fram till 1993 var de viktigaste institutionerna som beviljade stöd för näringslivet Distriktenes utbyggingsfond (DU), Industriefondet och Småbedriftsfondet. Dessa och Den norske Industribanken sammanslogs från början av 1993 till den statliga närings- och distriktsutvecklingsfonden SND. Grundtanken med fusionen var att slå samman behandlingen av stöden. Viktiga mål var också att förkorta handläggningstiderna och att föra beslutsfattandet närmare sökandena och samtidigt de lokala förhållandena. Genom reformen förbättrades samarbetet mellan de statliga och kommunala myndigheterna samt mellan de offentliga myndigheterna och näringslivets organisationer.

I landskapen fungerar fylkeskommunens näringsfond, för vilken kommundepartementet och SND årligen ställer upp en finansieringsram.

För jord- och skogsbruket ansvarade i Norge fylkeslandsbrukskontoret, ett i varje län. När regionalförvaltningen förnyades, slogs de samman med länsstyrelserna. Dessa enheter har till primär uppgift att under ledning av jordbruksdepartementet övervaka och styra kommunernas jordbruksförvaltning. Den norska myndighet som motsvarar Finlands tidigare fiskeridistrikt är fiskerisjefen, som är underställd fiskeridepartementet och fiskeristyrelsen. Enhetens uppgifter har i samband med omorganiseringen av regionalförvaltningen överförts till länsstyrelsen.

Arbetsförvaltningen i Norge är ordnad ungefär på samma sätt som i Finland. Central myndighet för arbetskraftsärendena är

arbetsdirektoratet, som är underställt arbets- och förvaltningsdepartementet. Regionalt sköts arbetskraftsärendena av länens arbetskraftsbyråer (fylkesarbetskontoret), som kan jämföras med arbetskraftsdistrikten i Finland. Den lokala arbetsförmedlingen handhas av arbetskraftsbyråerna. I motsats till vad som är fallet i Finland sköts yrkesrådgivningen av en från arbetskraftsbyrån separat myndighet, det lokala "arbetsrådgivningskontoret".

2.5.3. Danmark

Danmark har en förvaltning i tre nivåer. På varje nivå finns självständiga folkvalda administrativa organ och ett tjänstemaskineri.

Landskapen sköter sjukhusväsendet och sjukförsäkringssystemet, anstalterna för specialomsorger, utbildningen på ungdomsstadiet och den regionala utbildningen, den regionala kulturverksamheten, byggandet och underhållet av huvudvägar, planeringen och upprätthållandet av den kollektiva trafiken och regionplaneringen samt samordnar i övrigt allmänna ärenden inom området. Det finns 14 landskap.

Under de senaste åren har man i Danmark diskuterat frågan om att minska antalet län, närmast inom huvudstadsregionen, och att skapa en separat huvudstadsregionalförvaltning. Landskapet leds av ett folkvalt landskapsråd, där landskapsborgmästaren är ordförande.

Landshövdingen är en tjänsteman som underlyder inrikesministeriet. Hans uppgifter är begränsade, till dem hör bl.a. att vara ordförande eller medlem i en mängd nämnder eller råd inom länet. I sina tjänsteåligganden bistås landshövdingen av ett relativt litet länskontor, som varken till sin betydelse eller sin storlek kan jämföras med länsstyrelserna i de övriga nordiska länderna. Det finns 14 länsstyrelser, och de sköter närmast vissa enskilda tillståndsärenden och administrativa uppgifter.

Statens regional- och lokalförvaltning sköts utom av länskontoret också av många separata regionala myndigheter. I och med att landskapsautonomin har utvidgats och kommunalförvaltningen förnyats håller distriktsförvaltningens och hela statsförvaltningens betydelse på regional nivå på att minska. I Danmark sammanfaller landskapens och länens områden.

I Danmark finns det 273 kommuner. Ännu på 1970-talet, före lokalförvaltningsreformen, fanns det 1 300 kommuner. Kommunerna sköter i stor utsträckning samma uppgifter som kommunerna i Finland. Ett undantag är beskattningen, där kommunerna sköter landskapets och statens beskattningsuppgifter.

2.5.4. Storbritannien

Förvaltningssystemet i Storbritannien avviker från systemen i det övriga Europa. Skottland, liksom också Wales och Nord-Irland har en egen separat förvaltning som leds av en minister för området, som är medlem i kabinettet. Scottish Office omfattar fem regionala ministerier, som verkar under ministern för skotska ärenden. Scottish Office sköter bl.a. närings-, industri- och regionalpolitiken. Beslut om lagstiftning och stödpolitiken fattas i London.

Områdesindelningarna sammanfaller inte och de olika sektorförvaltningsgrenarna koordineras inte heller enhetligt. Någon allmän statlig förvaltning finns inte på regional nivå.

Den regionala utvecklingspolitiken sköts i Storbritannien dels av centralförvaltningen, dels och allt mera av lokalförvaltningen. Skottland, Wales och England har alla egna regionala arrangemang. En betydande del av den regionala utvecklingspolitiken gäller de urbana områdena och förnyandet av städerna. Regionalpolitiken får därmed ofta drag av stadspolitik, vilket är en följd av den tidiga industrialiseringen, urbaniseringen och struktumvandlingen.

Utvecklandet av företagsverksamheten sköts i Skottland av det offentligt ägda Scottish Enterprise (SE) och dess systerorganisation Highlands and Islands Enterprise (HIE). I samband med Scottish Enterprise arbetar också en enhet kallad Locate in Scotland (LIS) med att skaffa utländska investeringar till Skottland.

I England finns en mångfald organisationer som tillhandahåller företagsrådgivning och företagsstöd på regional och lokal nivå. Hit hör bl.a. Chambers of Commerce and Industry (CCI), the Training and Enterprise Councils (TECs), Local Enterprise Agencies (LEAs), Local Authorities (LAs), the Department of Trade and Industry (DTI), the Employment Department (ED) och en mängd andra specialorganisationer.

År 1992 försökte man förbättra tillgången och kvaliteten på servicen genom att i hela England bygga ut ett servicenät kallat Business Link, som kunde erbjuda alla slags tjänster på samma serviceställe. Business Link bygger på ett partnerskap, där den offentliga och den privata sektorn slår samman sina resurser. Business Link inte bara genomför egna åtgärder utan förmedlar också samarbetsparternas tjänster. De personer som samarbetsparterna har placerat inom Business Link hänvisar vid behov kunderna till de mera omfattande och specialiserade tjänster som deras egen organisation erbjuder. De centraler som hör till det nationella nätet har fått ett produktnamn – Business Link. Centralerna med detta namn ger företagen i olika delar av landet lika omfattande tjänster av lika hög kvalitet.

2.6. Bedömning av nuläget

2.6.1. Allmänt

I och med att kommunerna och den övriga lokalförvaltningen har fått ökade befogenheter har statens regionalförvaltnings uppgifter minskat, varvid behovet av denna förvaltning och dess karaktär har förändrats. Trots det är antalet anställda inom regionalförvaltningen och även antalet enheter på samma nivå som i början av 1980-talet, trots att personalen har minskat sedan år 1990.

Svagheten i statens förvaltning ligger i många ärenden däri, att förvaltningen är alltför splittrad. Förvaltningen har karakteriserats av att den har utvecklats utgående från uppgifterna, vilket har lett till en sektorisering. Detta har skett eftersom förvaltningen har utvecklats mera ur sin egen än ur kundernas synvinkel eller med tanke på helheten. Den tidigare goda statsekonomiska utvecklingen i Finland har inom en del förvaltningsområden möjliggjort att det regelmässigt för nya uppgifter har skapats nya organisationer, utan att de gamla organisationerna samtidigt har upplösts.

Det är ofta först i statsrådet som man samordnar de olika förvaltningsområdenas och verksamhetssektorernas åsikter. Därmed skapas den totala synen på frågorna långt från förvaltningens kunder, medborgarna, kommunerna och företagen. Det är ändamålsenligt att koncentrera när det gäller riksomfattande frågor, men på andra förvaltningsnivåer innebär en spridning av servicen på

många myndigheter och många ställen att ansvaret för samordnandet får tas av organisationens kunder och inte av serviceproducenten, staten.

Arbetet med att utveckla regionerna har blivit programbaserat och man har försökt samla och samordna de olika förvaltningsområdenas och områdenas utvecklingsmetoder till verksamhetslinjer för att uppnå de gemensamma målen. Hittills har erfarenheterna av programarbetet visat att det är svårt att genomföra ett tillräckligt starkt tväradministrativt verksamhetsprogram inom den kraftigt sektoriserade förvaltningen. Nu när Finland är medlem i Europeiska unionen accentueras behovet av samarbete, särskilt mellan de myndigheter som påverkar den regionala utvecklingen, och behovet av en gemensam regional verksamhetspolitik. För att genomföra tväradministrativa och regionala verksamhetslinjer krävs en ny förvaltnings- och verksamhetspraxis. Samtidigt uppstår ett behov och en möjlighet att på ett nytt sätt se över hur de administrativa uppgifterna skall ordnas.

Det är långt ifrån alltid som områdesindelningen för de regionala myndigheternas olika funktioner sammanfaller. När områdesindelningen har planerats har man i första hand beaktat vad uppgiften och förvaltningsområdet kräver, och därmed inte tillräckligt samordnat statsförvaltningens områdesindelning. Detta gör det svårare att samordna funktionerna och för myndigheterna att samarbeta och stöda den regionala utvecklingen.

I de för den regionala utvecklingen viktigaste uppgifterna borde områdesindelningarna närmast bygga på landskapsindelningen, vilket skulle ge bättre förutsättningar för det regionala samarbetet, för gemensamma program och för utvecklande av området.

Inom en splittrad och sektoriserad förvaltning är det svårt att uppnå de inbesparingar som krävs inom den offentliga ekonomin. När förvaltningen är sektoriserad görs inbesparingarna ofta så att den regionala servicen skärs ner, distrikten förstoras och personal sägs upp.

2.6.2. Länsförvaltningen

Mått med europeiska mått är den kommunala autonomin i Finland i dag exceptionellt stark och ger kommunerna omfattande befogenheter. Beslutanderätt och ansvar har under de senaste tio åren i stor utsträckning

överförts från länsstyrelserna och centralförvaltningen till kommunerna.

När kommunerna har fått ökade befogenheter och man inte längre i detalj övervakar kommunernas tjänster och övriga resurser, har länsstyrelsernas uppgifter minskat radikalt. En del uppgifter har också överförts från länsstyrelserna till andra myndigheter och domstolar. Länsstyrelsen har blivit en allmän och särskild statsförvaltningsmyndighet som ansvarar för områdets allmänna förvaltning och säkerhetsuppgifter. Den sköter inte längre de regionala utvecklingsuppgifterna, den allmänna övervakningen av kommunerna eller det allmänna samordnandet av den regionala utvecklingen. Bortfallet av dessa uppgifter har inneburit en återgång till en uppgiftsbeskrivning med tonvikt på länsstyrelsens tidigare uppgifter som allmän förvaltningsmyndighet.

Största delen av servicen för medborgarna produceras i dag i kommunerna, och delvis inom statens egen lokalförvaltning. Länsstyrelsens direkta kunder är i första hand kommunerna och deras organisationer, statens egen lokalförvaltning samt vissa företagare och samfund, t.ex. sådana som bedriver gods- och persontrafik. De allra flesta människor besöker aldrig länsstyrelsen. Det är mest naturligt att den direkta serviceverksamheten sköts av kommunerna och den övriga lokalförvaltningen, för då kan man också på bästa sätt föra uppgifterna nära kunderna.

I och med att länsstyrelsernas uppgifter har minskat och antalet anställda i takt med dem, har de återstående enheterna vid länsstyrelserna ofta rätt begränsade uppgifter. Då kan t.ex. antalet tillståndsbeslut eller inspektioner per år bli så litet att det är svårt att upprätthålla tjänstemännens yrkeskunskap i dessa uppgifter. De alltför små uppgiftsområdena och uppdelningen på elva verksamhetspunkter gör det svårt att i lagstadgade uppgifter uppnå en enhetlig tillämpningspraxis.

Personalnedskärningarna på länsstyrelserna har mest gällt de anställda på kontors- och föredragandenivå. Den högsta ledningen har inte blivit mindre. Inte heller i mellanskiktet har några större inskränkningar gjorts. Därför är de allmänna ledningsuppgifterna vid länsstyrelserna påfallande många i förhållande till det egentliga arbete som görs.

Häradsämbetena kommer från och med den 1 december 1996 att bli underställda länsstyrelserna. I dag finns det 59 register-

byråer och 230 polisdistrikt som är lokalförvaltningsmyndigheter underordnade länsstyrelsen. Häradsreformen reducerar antalet polisdistrikt till 90. Också antalet registerbyråer minskar. Därmed behövs inte lika många länsledningar som tidigare.

Länsstyrelsernas relativt små områden har utgjort ett faktiskt hinder också för överföringar av uppgifter och befogenheter. När de datatekniska kontakterna har utvecklats är det i många fall inte ändamålsenligt att överföra uppgifter och befogenheter inom ett område till de elva länsstyrelserna, när ärendena inom centralförvaltningen kan skötas med en arbetsinsats på några få årsverken.

2.6.3. Arbetskrafts- och näringsförvaltningen

Arbetsmarknaden och näringslivet i Finland befinner sig i en ny situation. Nya krav ställer bl.a. Finlands medlemskap i Europeiska unionen, förändringarna på finansmarknaden, den teknologiska utvecklingen samt de pågående strukturomvandlingarna inom näringarna. Också statens myndigheter måste beakta de förändringar som har skett i verksamhetsmiljön.

I jämförelse med de andra nordiska länderna finns det i Finland många olika näringsorganisationer, och för kunden framstår näringsförvaltningen som splittrad. Kundservicen är utspridd på många myndigheter och på många ställen.

De områdesindelningar som tillämpas av närings- och arbetskraftsorganisationerna och inom statsförvaltningen avviker från varandra. Detta gör det svårare att samordna verksamheten och för myndigheterna att samarbeta och stöda den regionala utvecklingen. Problemen spetsas till särskilt vid beredningen av de regionala utvecklingsprogrammen.

De stöd till näringslivet som kanaliseras via handels- och industriministeriet skärs år 1996 ner med ca 0,8 miljarder mark och under de tre följande åren totalt med ca 1,9 miljarder mark, vilket är ungefär hälften av det nuvarande beloppet. Nedskärningen syns också i näringsorganisationernas arbetsvolym, särskilt i antalet utbetalningar och administrativa beslut, och detta skapar ett behov av organisationsförändringar.

Å andra sidan har man i framtiden för avsikt att effektivisera planeringen, genomförandet och övervakningen av de regionala åtgärder som inriktas på företagen och deras

verksamhetsförutsättningar. Inom jordbruks-, landsbygds- och fiskeriförvaltningen samt inom HIM-företagstjänst har arbetsvolymen vuxit särskilt i och med att medlemskapet i Europeiska unionen förändrade arbetsmetoderna och stödsystemen. Inom arbetskraftsförvaltningen har arbetsvolymen vuxit i takt med arbetslösheten.

Målen för handels- och industriministeriets politik i fråga om stöden till näringslivet sammanfaller långt med arbetskraftsförvaltningens målsättningar. Målet är att stöda skapandet av bestående arbetsplatser. Distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst beviljar företagsstöd för mycket likartade objekt och projekt som arbetskraftsdistrikten och arbetskraftsbyråerna. Om man vill minska arbetslösheten och skapa bestående arbetsplatser krävs att samarbetet myndigheterna emellan blir effektivare än vad det är i dag.

Statsförvaltningens uppgifter när det gäller den yrkesinriktade utbildningen sköts av länsstyrelsernas bildningsenheter, arbetskraftsdistriktsbyråerna och delvis av arbetskraftsbyråerna. Den vuxenutbildning som sköts av arbetskraftsförvaltningen har ökat under de senaste åren. Också inom den yrkesinriktade utbildningen behövs samarbete och samordning mellan undervisningsmyndigheterna och arbetskraftsmyndigheterna när verksamheten inriktas och genomförs. När uppgifterna inom olika yrken inom industrin och servicebranscherna har blivit mångsidigare och kräver större kunnande måste förvaltningens sektorer samarbeta på ett nytt sätt.

Medlemskapet i Europeiska unionen innebär en ny konkurrenssituation för jordbruket och hela livsmedelssektorn. Man har beräknat att arbetsplatserna inom jordbruket kommer att bli ännu betydligt färre och att de företag som förädlar råvaror och tillverkar produktionsinsatser måste anpassa sig till den hårdare konkurrensen på den inre marknaden. Förändringen för med sig ett stort behov av förnyelse inom både primärproduktionen och landsbygdens övriga näringar men också inom den förädling och marknadsföring som bygger på dessa.

För att landsbygden skall klara av den förändrade situationen, bl.a. diversifieringen av näringarna och den kund- och marknadsberoende produktionen, krävs mera omfattande och flexibla lösningar än i dag. Som en lösning på landsbygdens problem har man betraktat principen med ett serviceställe, att de

organisationer som beviljar företagsstöd slår samman sin verksamhet och vid behov också sin administration.

3. Propositionens mål

3.1. Allmänna mål

Målet är att skapa en regionalförvaltning som motsvarar de uppgifter som skall skötas, som är klar och redig och beaktar de olika områdenas särdrag. Länsstyrelserna, distriktsförvaltningsmyndigheterna och förbunden på landskapsnivå skall få mera entydiga uppgifter och överlappningar skall avskaffas. Samtidigt minskas antalet organisationer kännbart.

Målet när statens regionalförvaltning förnyas är att

- det för klienterna skall bli lättare att uträtta sina ärenden och servicen blir kvalitativt bättre,

- samarbetet och koordineringen myndigheterna emellan blir effektivare,

- myndigheternas arbete blir mer effektivt och ekonomiskt,

- förvaltningen blir klarare och mera allmänt känd,

- ämbetsverkens interna arrangemang blir mera flexibla,

- den offentliga förvaltningens direkta kundservice flyttas närmare kunderna, samt

- kommunernas autonomi förstärks.

Målet med reformen är att koncentrera och lätta upp statens regionalförvaltning, förbättra statens regionala myndigheters serviceförmåga och förbättra myndigheternas effektivitet och produktivitet. Genom reformen skapas förutsättningar för en decentralisering av uppgifter och befogenheter. Målet är att minska sektoriseringen inom statens regionalförvaltning. I propositionen föreslås att vissa små regionala myndigheter slås ihop och koncentreras så att de får ett större verksamhetsområde, varefter denna enda myndighet kan ge mera mångsidig service än tidigare.

3.2. Målen vid utvecklande av länsstyrelserna

Målet när verksamheten vid länsstyrelserna utvecklas är att förstärka länsstyrelserna som statens regionala allmänna och särskilda förvaltningsmyndigheter. De skall särskilt på regional nivå sköta allmän ordning och så-

kerhet, övervakning och inspektioner, den direkta tillståndsförvaltningen samt den regionala uppföljningen och utvärderingen. Målet är att koncentrera olika regionala förvaltnings-, stöd- och säkerhetsuppgifter till länsstyrelserna.

Målet är att skapa större möjligheter att överföra uppgifter och befogenheter från centralförvaltningen till länsstyrelserna. Samtidigt vill man till de delar som länsstyrelsens uppgifter kräver att medborgarna besöker länsstyrelsen, flytta dessa uppgifter så att de kan skötas direkt på lokal nivå.

Målet med propositionen är att effektivisera skötseln av länsstyrelsens uppgifter. Genom att skapa större områden kan man bättre säkerställa att de lagstadgade uppgifterna blir skötta på ett enhetligt sätt i olika delar av landet. Man kan också bättre upprätthålla personalens yrkeskunskap om enheterna är större. Eftersom en rätt betydande del av det sammanlagda antalet anställda vid alla länsstyrelser sysslar med lednings- och förmansuppgifter, kan man genom att skapa större avdelningar och enheter stegvis förändra personalstrukturen och lägga större tyngd på föredragande- och utförandenivån.

Vid reformen strävar man också att trygga den svenskspråkiga servicens ställning genom att vid de nya länsstyrelserna grunda starkare och större enheter som ansvarar för det svenskspråkiga bildningsväsendet på regional nivå.

Skötseln av de interna stödtjänster som de regionala myndigheterna behöver, såsom bokföring, lönebetalning, ämbetsverkstjänster och upphandling, skall effektiviseras. Inom förvaltningen har man inte tillräckligt följt upp stödtjänsternas effektivitet och ofta är de oekonomiska, särskilt vid de små ämbetsverken. Det krävs nya sätt att sköta stödtjänsterna och mera samarbete än tidigare. Målet är att främja användningen av modellen med beställare och producent när det gäller ämbetsverkens stödtjänster. Eftersom länsstyrelserna redan i dag sköter betalningsrörelsen för polisdistrikten, registerbyråerna, kretsalarmeringscentralerna och statens revisionsverks regionala kontor samt löneutbetalningen till deras personal (ca 11 000 personer), har de god sakkunskap och förutsättningar att erbjuda stödtjänster också åt andra myndigheter.

De uppgifter som gäller medborgarnas säkerhet är i dag alltför utspridda, och man har inte tillräcklig kontroll över helheten.

Också övervakningen av säkerheten när det gäller förhållanden och produkter är uppdelad på flera olika myndigheter. Här kunde man genom att koncentrera funktionerna få tillstånd en mera enhetlig övervakning. Om arbetarskyddsdistrikten förs samman med länsstyrelsen blir det möjligt att inom regionalförvaltningen få en myndighet som på ett mera övergripande sätt ansvarar för säkerheten. Detta uppgiftsområde kunde i fortsättningen stärkas genom att man till länsstyrelsen koncentrerar också vissa andra regionala uppgifter som gäller övervakning av produkter och förhållanden. Länsstyrelsen sköter redan nu många olika övervaknings- och inspektionsuppgifter, där det också krävs att verksamheten skall vara oberoende och myndigheten opartisk.

Arbetarskyddsdistriktets och social- och hälsovårdsavdelningens nuvarande funktioner har delvis samband med varandra och man samarbetar delvis med samma samfund. Eftersom länsstyrelserna redan nu sköter vissa av social- och hälsovårdsministeriets regionalförvaltningsuppgifter, är det också med tanke på en rationalisering av social- och hälsovårdsministeriets resultatstyrning motiverat att arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer förs samman med länsstyrelserna. Också när det gäller vissa andra av länsstyrelsens uppgifter är kunderna desamma som inom arbetarskyddsverksamheten. Hit hör räddningsväsendet, polisväsendet samt vissa uppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. T.ex. arbetarskyddsplanerna och räddningsväsendets planer för normala förhållanden sammanfaller för företagarens del till vissa delar, särskilt när det gäller farliga platser. Länsstyrelsens hälsovårdsinspektör och arbetarskyddsinspektörerna utför också delvis inspektioner hos samma kundkrets. Gemensamma kunder har man särskilt inom livsmedelstillverkningen, handeln och övrig distribution samt de offentliga organisationerna.

Det moderna arbetarskyddet är delvis social- och hälsovårdspolitik, delvis arbetskraftspolitik. På arbetsplatserna innebär det praktiska arbetet å ena sidan avvärjande av olyckor och yrkessjukdomar och å andra sidan arbetshygien, ergonomi och åtgärder som upprätthåller arbetsförmågan samt övervakning av minimivillkoren i arbetsförhållandet. Arbetarskyddet omfattar också avvärjande av katastrofer och utvecklande av arbetslivskvaliteten. Om arbetarskyddet place-

ras in i en mångsidig sakkunnigorganisation kommer samarbetet att ge fördelar t.ex. när det gäller övervakningen av lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning (693/76), inspektioner i samband med alkoholtillstånd och arbetarskyddsinspektioner på restauranger. För kundernas del är det motiverat att man koordinerar alkoholövervakningen och arbetarskyddsinspektionerna på restaurangerna.

Länsstyrelsen är bl.a. den myndighet som till vissa delar skall övervaka explosiva ämnen. Här har också Säkerhetsteknikcentralen, arbetarskyddsmyndigheterna och miljöcentralerna uppgifter som har nära samband med varandra. Kemikalieövervakningen sköts också till vissa delar av länsstyrelsen, liksom också produktsäkerhetsövervakningen. Brand- och räddningsväsendets regionalförvaltning sköts helt av länsstyrelsen, som bl.a. leder och övervakar brandinspektioner och befolkningsskydd samt i exceptionella förhållanden fungerar som regional allmän myndighet. Länsstyrelsen sköter vidare uppgifter inom regionalförvaltningen av konsumentväsendet samt prisövervakningen. Också dessa uppgifter motiverar att arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer slås samman med länsstyrelserna.

3.3. Mål för utvecklande av den regionala arbetskrafts- och näringsförvaltningen

Målet är att främja företagsverksamheten och underlätta skötseln av sysselsättningen, när de beslut som i dag fattas inom tre olika förvaltningsområden kan fås att betjäna samma syfte. Om myndigheternas åtgärder följer samma linje och sakkunskapen på olika områden kombineras kan man bättre än tidigare främja uppkomsten av nya bestående arbetsplatser. Målet är att också i övrigt skapa en enhetlig linje för jord- och skogsbruksministeriets, handels- och industriministeriets samt arbetsministeriets åtgärder inom närings- och arbetskraftspolitik.

Genom reformen vill man förbättra statsförvaltningens förmåga att ge en mera smidig och effektiv kundservice. Arbetskrafts- och näringscentralerna kunde bättre än tidigare erbjuda olika slag av service på ett och samma serviceställe. Företagens problem gäller sällan bara en enda sak. För att utvecklas behöver företaget finansiering, hjälp att utveckla teknologi och export samt företagsledningen och därtill ny arbetskraft. In-

om en koncentrerad organisation finns så många som möjligt av de stöd- och hjälpåtgärder som statens myndigheter kan erbjuda arbetsgivaren eller företaget tillgängliga på en och samma plats. Också den koncentrerade organisationens information om företagskunderna finns tillgängliga inom organisationen.

I jämförelse med dagens läge blir det också möjligt att utveckla verksamheten kvalitativt, i och med att centralen kommer att ha gemensamma kundregister, övriga databaser och företagsundersökningar. Genom att slå samman funktionerna kan man uppnå inbesparingar inom statsekonomi utan att behöva göra kundservicenätet glesare. Genom reformen strävar man till en gemensam resursanvändning enligt aktuella prioriteringar. Målet är också att på regional nivå öka och stärka de olika förvaltningsområdenas deltagande i utvecklandet av regionerna, och därmed att stöda landskapens och kommunernas möjligheter till regional utveckling.

Den regionala näringsförvaltningen måste kunna samordna sektorstyrningen från centralförvaltningen med regionens egna mål och samarbeta med förbunden på landskapsnivå i syfte att genomföra de regionala utvecklingsprogrammen. Den måste ha beslutanderätt och rörelsefrihet inom sitt eget verksamhetsområde.

En effektivisering innebär det också att man kan ställa mera riktiga och motiverade krav på dem som beviljar stöd och på dem som får stöden, dvs. arbetsgivarna och företagen. Så kan man dra nytta av kunnandet inom närings- och företagsverksamhetens alla delområden. Genom reformen kan man säkerställa att likadana ansökningar blir behandlade på ett enhetligt sätt av myndigheterna. Förslaget förbättrar också uppföljningen och övervakningen av myndigheternas beslut.

Målet är att erbjuda lantbruksföretagarna mångsidigare service. Också på landsbygden måste man prioritera utvecklandet och marknadsföringen av exportprodukter av hög kvalitet. Vid arbetskrafts- och näringscentralen kunde kunderna från jordbruks- och fiskerisektorerna erbjudas nya typer av export-, utbildnings- och marknadsföringstjänster.

Reformen gör särskilt arbetet med att utveckla regionerna mera rätlinjigt när en stor del av medlen för utvecklandet av regionerna kanaliseras via arbetskrafts- och näringscentralerna. En enhetlig arbetskrafts- och näringsorganisation har bättre möjligheter än

de nuvarande separata myndigheterna att driva igenom den regionala arbetskrafts- och näringspolitiken i samarbete med landskapen och kommunerna. Samtidigt måste man kunna förnya budgeterna och använda anslagen på ett mera flexibelt sätt. Man kunde t.ex. samla vissa projektpengar där besluten har delegerats till regional nivå och därmed öka möjligheterna att på ett smidigt sätt stöda det regionala utvecklingsarbetet.

Antalet separata organisationer blir mindre, när sex nuvarande organisationer slås samman till en enda myndighet. De nuvarande närings- och arbetskraftsorganisationerna arbetar på 77 verksamhetsställen. När de separata organisationerna blir färre blir det möjligt att för centralens hela verksamhetsområde skapa regionala kontor med full service. Detta förbättrar servicen både kvalitativt och kvantitativt inom de områden där de nuvarande distrikten delvis fungerar ofullständigt. Likaså blir det möjligt att utveckla den gemensamma servicen, att avskaffa överlappande uppgifter och uppnå administrativa inbesparingar inom stödtjänsterna.

3.4. De viktigaste förslagen beträffande myndigheterna

3.4.1. Utvecklande av länsstyrelserna

Länsstyrelserna skall enligt förslaget sköta statens regionala intressebevakning, allmän ordning och säkerhet, den nödvändiga tillståndsförvaltningen samt uppföljning, övervakning och inspektioner. Länsstyrelsen är enligt den föreslagna länsstyrelselagen allmän förvaltningsmyndighet inom området. Den är också en specialmyndighet med uppgifter från sju förvaltningsområden, enligt vad som stadgas i olika lagar. Länsstyrelsen skall sköta uppgifter i samband med

- justitieförvaltningen,
 - räddningsförvaltningen,
 - polisförvaltningen,
 - undervisnings- och kulturförvaltningen
- samt idrotts- och ungdomsväsendet,
- jord- och skogsbruksförvaltningen,
 - trafikförvaltningen,
 - konsument-, konkurrens- och livsmedelsförvaltningen,
 - social- och hälsovårdsförvaltningen,
- samt
- arbetarskyddsförvaltningen.

Från den 1 december 1996 blir häradsäm-

betena lokalförvaltningsmyndigheter som är underställda länsstyrelsen.

Länsstyrelsens uppgifter är av administrativ karaktär. Tyngdpunkten ligger på beviljande av nödvändiga administrativa tillstånd samt på övervakning och inspektioner. Dessutom skall länsstyrelsen sköta lokalförvaltningens informationsstyrning, den allmänna administrativa styrningen av häradsämbetena samt den allmänna regionala uppföljningen och utvärderingen. Länsstyrelsen blir därtill också i fortsättningen skyldig att lämna andra myndigheter handräckning. I jämförelse med andra myndigheter har den exceptionella allmänna rättigheter att tillgripa tvångsmedel. Länsstyrelsen kunde vid hot om vite, hot om fullgörande av det som inte blivit fullgjort eller hot om avbrytande av en verksamhet ålägga vederbörande att iaktta en befallning eller ett förbud som länsstyrelsen eller den myndighet som begär handräckning har utfärdat.

Det föreslås att arbetarskyddets distriktsförvaltning skall sammanslås med länsstyrelserna enligt vad som närmare förklaras i avsnitt 3.4.2.

Enligt förslaget skall länsungdomsnämnderna och länsidrottsnämnderna dras in som lagstadgade nämnder och deras myndighetsuppgifter överförs till länsstyrelserna. Eftersom uppgifterna inom detta område numera huvudsakligen sköts av kommunerna är det inte längre motiverat med ett separat nämnds-system som fattar myndighetsbeslut. Till länsstyrelsens uppgifter skall höras att som undervisningsministeriets regionalförvaltningsmyndighet sköta de uppgifter som anges i idrottslagen (984/79) och lagen om ungdomsarbete (235/95), enligt vad man mera i detalj kommer överens om vid resultatförhandlingarna mellan undervisningsministeriet och länsstyrelsen. Undervisningsministeriet skall enligt prövning anvisa länsstyrelserna anslag för de uppgifter som nämns i resultatavtalen. Vid behov kunde länsstyrelsen för idrotts- och ungdomsväsendets uppgifter tillsätta samarbetsgrupper som skall arbeta med den regionala samordningen. Samarbetsgrupperna kan bli nödvändiga, dels för att länsstyrelsen skall få tillgång till en så stor sakkunskap som möjligt, dels för att man därmed kan främja samarbetet mellan förvaltningen och de regionala och lokala idrotts- och ungdomsorganisationerna. Inom ungdomsarbetet betonas också behovet att bilda nätverk för ungdomar i olika lev-

nadsförhållanden.

Vissa uppgifter från ministerierna och olika ämbetsverk och inrättningar inom centralförvaltningen skall överföras till länsstyrelserna. Å andra sidan skall vissa enskilda tillstånds- och andra uppgifter som hittills har skötts av länsstyrelserna överföras till häradsämbetena och andra delar av förvaltningen. Från länsstyrelserna till lokalförvaltningen skall enligt förslaget överföras särskilt sådana uppgifter där den regionala myndigheten som kunder har enskilda människor. Avsikten är också att vissa redan föräldrade uppgifter skall slopas helt. De ändringar i lagstiftningen som krävs för detta skall beredas under 1996 och 1997 så att de kan träda i kraft från början av september 1997.

Länsstyrelserna har förutsättningar att effektivt och kostnadsmedvetet producera stödtjänster och att utvidga denna produktion. Målet är att länsstyrelserna skall erbjuda andra myndigheter stödtjänster inom t.ex. löneutbetalning, betalningsrörelse, arkivering, kontorsarbete osv. Länsstyrelserna sköter verksamheten som en avgiftsbelagd serviceverksamhet, vilken vid länsstyrelsen organiseras som en nettobudgeterad enhet separat från övriga funktioner. Modellen med beställare och producent måste för stödtjänsternas del bygga på köparens behov och på konkurrens. Genom att koncentrera stödtjänstuppgifterna kan man sköta dem effektivare och mera ekonomiskt samt rationalisera arbetsmetoderna, utnyttja utrustningskapaciteten mera effektivt, spara in på utbildnings- och löneutgifter för personalen samt minska investeringskostnaderna.

Länsstyrelsens olika beslut kommer i första hand att gälla de kommunala organisationerna och andra offentliga samfund, vilka därmed blir länsstyrelsens direkta kunder. En stor del av länsstyrelsens verksamhet gäller också statens lokalförvaltning, häradena. I dag har länsstyrelsen också företagare som kunder, närmast bara i ärenden som gäller alkoholövervakningen och trafik- samt konsument- och konkurrensförvaltningen. Om man till länsstyrelsen koncentrerar också arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer, blir alla arbetsgivare och arbetstagare, både inom den offentliga förvaltningen och inom den privata sektorn, viktiga kunder hos länsstyrelsen.

Totalt blir länsstyrelsernas personalstyrka ca 1 650 personer när reformen träder i

kraft. I siffran ingår ca 460 personer från arbetarskyddsdistriktet.

Reformen av länsförvaltningen äventyrar inte den svenskspråkiga servicen, utan den som talar svenska har även i fortsättningen rätt att både vid länsstyrelserna och hos andra myndigheter få service på sitt modersmål, enligt vad som stadgas särskilt. Dessutom är avsikten att man vid länsstyrelserna i Södra Finlands län och Västra Finlands län skall grunda enheter som ansvarar för servicen inom det svenskspråkiga bildningsväsendet, och dessa skall ansvara för motsvarande tjänster i hela landet. I dag är servicen inom länsstyrelsernas svenskspråkiga bildningsväsende uppdelat på tre länsstyrelser, länsstyrelserna i Vasa län, Åbo och Björneborgs län samt Nylands län.

3.4.2. Arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer inkorporeras i länsstyrelsen

Det föreslås att arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer skall sammanslås med länsstyrelserna. Arbetarskyddsförvaltningens vidsträckta fullmakter att använda tvångsmedel liksom också olika internationella konventioner förutsätter att den skall organiseras som en självständig del av länsstyrelsen. Enligt förslaget skall i länsstyrelselagen ingå stadganden om grunderna för arbetarskyddsavdelningens ställning.

Chefen för arbetarskyddsavdelningen skall självständigt, utan att landshövdingen har rätt att göra förbehåll, fatta enskilda myndighetsbeslut som gäller arbetarskyddet. Avsikten är att det skall stadgas att chefen för arbetarskyddsavdelningen också självständigt inom ramen för avdelningens anslag beslutar om inrättande och indragande av tjänster, tjänsteregleringar och utnämnan- de av avdelningens personal. Också lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden och lagen om arbetarskydd samt lagen om arbetarskydds- förvaltningen föreslås bli ändrade så att regional övervakningsmyndighet är länsstyrelsen och dess arbetarskydds- enhet.

Styrningen av arbetarskyddsförvaltningens verksamhet skall skötas av det ministerium som anges i reglementet för statsrådet, så att ministeriet i resultatavtalen kommer överens om resultatmålen och de resurser som behövs för uppnående av dem inom ramen för

de resurser och omkostnadsanslag som finns upptagna för ändamålet under ministeriets huvudtitel. Enligt regeringens proposition om statsbudget för 1997 är det i fortsättningen social- och hälsovårdsministeriet som skall sköta styrningen och övervakningen av dessa ärenden.

Det skulle vara möjligt att bibehålla arbetarskyddsförvaltningens nuvarande nät av verksamhetsställen också i fortsättningen, även om arbetarskyddsdistriktet efter en övergångsperiod kommer att bli färre.

Tjänstebenenämningen för arbetarskyddsavdelningens chef föreslås bli arbetarskyddsråd. I motsats till vad som nu är fallet är det meningen att behörighetsvillkor för tjänsten skall bli högre högskoleexamen. Därmed kommer avdelningschefen att motsvara de övriga avdelningscheferna vid länsstyrelsen vad både tjänstetitel och behörighetsvillkor beträffar. För att det skall krävas en högre högskoleexamen talar också att det för arbetarskyddsuppgifterna krävs stor sakkunskap samt att verksamheten ger stora befogenheter att använda tvångsmedel mot arbetsgivarerna. Om behörighetsvillkoren för avdelningschefen stadgas i förordning. Arbetarskyddsrådet utnämns av vederbörande ministerium på föredragning av länsstyrelsen.

Arbetarskyddets lokala verksamhetspunkter kunde få stöd av häradsämbetena, som bl.a. skulle ge dem de stödtjänster de behöver. Förutsättningarna för det s.k. trepartssamarbetet tryggas fortfarande genom regionala delegationer.

3.4.3. Länsstyrelsens styrning, ledning och organisation

Den allmänna administrativa styrningen av länsstyrelsen skall på samma sätt som i dag skötas av inrikesministeriet. Därtill skall inrikesministeriet när det gäller polis- och räddningsväsendets uppgifter också styra länsstyrelsens verksamhet. Länsstyrelsen skall enligt förslaget alltså också styras av justitieministeriet, undervisningsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, trafikministeriet, handels- och industriministeriet samt social- och hälsovårdsministeriet.

Enligt 51 § 1 mom. regeringsformen handhas länsförvaltningen av landshövdingen. Ett stadgande om saken skall också ingå i 4 § i den föreslagna länsstyrelselagen.

Med avvikelse från dagens läge kommer det att förutsättas en enhetlig avdelningsin-

delning på länsstyrelsens största verksamhetsområden. Dessa är bildningsväsendet, social- och hälsovårdsväsendet samt polisväsendet. I länsstyrelseförordningen kommer det att stadgas om dessa avdelningar. Dessutom stadgas redan i länsstyrelselagen om arbetarskyddsavdelningens ställning, för att garantera att den blir oberoende och självständig. Närmare stadganden om hur ärenden avgörs inom länsstyrelsen, om utnämning av tjänstemän och om behörighetsvillkor utfärdas genom förordning. Av landshövdingen krävs på samma sätt som av övriga ledande tjänstemän högre högskoleexamen.

3.4.4. Länsstyrelsens regionala serviceenheter

Enligt förslaget till länsstyrelselag skall de länsstyrelser som dras in finnas kvar som serviceenheter. Om serviceenheternas uppgifter, organisation och ledning beslutar landshövdingen vid länsstyrelsen. En serviceenhet är ingen självständig organisation, utan en del av länsstyrelsen i fråga.

Länsstyrelserna har i dag fem regionala serviceenheter. De tar emot ansökningar och sköter övervaknings- och inspektionsuppgifter samt uppgifter i samband med den gemensamma elevintagningen. Enligt förslaget skall antalet regionala serviceenheter öka med sex.

Länsstyrelsens serviceenheter skall också i fortsättningen närmast ta emot ansökningar och näringsanmälningar, sköta vissa uppgifter i samband med alkoholinspektioner och alkoholtillstånd, vissa övervaknings- och inspektionsuppgifter inom social- och hälsovårdsväsendet, inspektions- och övervakningsuppgifter inom arbetarskyddets regionalförvaltning, stödtjänstuppgifter, uppgifter som gäller livsmedelsövervakning och priskontroll, den gemensamma elevintagningen samt beredning i samband med persontrafiktillstånd och köp av persontrafik. Vid serviceenheten kunde också placeras en kontaktperson för brand- och räddningsväsendet, regionala svenskspråkiga tjänster samt operativa uppgifter som gäller byggandet inom social- och hälsovårdsväsendet samt skolbyggandet.

Till en början kommer den nuvarande personalen att finnas kvar vid serviceenheterna. Genom överföringar mellan huvudenheten

och serviceenheten och genom naturlig avgång försöker man fram till år 2001 anpassa personalstyrkan vid serviceenheterna till enhetens uppgifter.

Varje serviceenhet måste ha en ansvarsperson. Personer ur den högsta ledningen, t.ex. avdelningschefer, kommer dock inte att placeras vid serviceenheterna, utan resultatstyrningen sköts från centralorten.

3.4.5. Grundande av arbetskrafts- och näringscentraler

I propositionen föreslås att det grundas en ny regional myndighet, arbetskrafts- och näringscentralerna, till vilka man sammanför distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst, teknologiska utvecklingscentralens inhemska enheter, Statsgaranticentralens regionkontor, Finlands Utrikeshandelsförbunds regionala enheter, landsbygdsnäringsdistrikten och arbetskraftsdistriktsbyråerna. Arbetskraftsbyråerna är lokala myndigheter som under lydning av arbetskrafts- och näringscentralerna sköter arbetskraftsfrågor. Centralens arbetskraftsavdelning ansvarar för styrningen och övervakningen av dem.

Arbetskrafts- och näringscentralen skall vara uppdelad på följande funktioner: utvecklande av företagsverksamheten, landsbygden (inklusive jordbruket och landsbygden samt fiskeriet) samt arbetskraften. När arbetskrafts- och näringscentralerna börjar sin verksamhet kommer de sammanlagt att ha 900—1000 anställda. Därtill arbetar vid arbetskraftsbyråerna 2 350 personer.

Arbetskrafts- och näringscentralernas uppgift blir att främja verksamheten och verksamhetsförutsättningarna särskilt vid de små och medelstora företagen samt även att främja företagens teknologiska utveckling och internationalisering. Centralen skal utveckla gårdsbruket och fiskeriet och de landsbygdsnäringar som har samband med dem. Centralen skall också arbeta för att få arbetsmarknaden att fungera bättre, för samsättningen och för den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen. Största delen av arbetskraftsservicen sköts dock av de lokala arbetskraftsbyråerna.

Utöver sitt arbete med att främja de olika näringsgrenarna skall arbetskrafts- och näringscentralen också sköta administrativa uppgifter, t.ex. olika förrättningar, tillståndsbeslut och utbetalning av olika stöd som

finns fastställda i stadganden och bestämmelser samt uppgifter som gäller skötsel av fiskevattnen, den allmänna fiskeriövervakningen och främjande av fritidsfisket. Dessutom kommer till arbetskrafts- och näringscentralernas uppgifter att som separata åtgärder höra inspektions- och övervakningsuppgifter och beslut om åtgärdsförbud.

Den regionala arbetskrafts- och näringscentralen kommer som främsta kunder att ha:

- fungerande och nystartade företag, övriga arbetsgivare och deras anställda,
- företag som delvis fungerar på affärsekonomisk basis (t.ex. gårdsbruk med en stor mängd binäringar),
- kommunernas jordbruksmyndigheter, gårdsbruk och jordbruksföretagare,
- fiskeriföretagare, fiskare, fiskevattnensägare,
- utbildningsorganisationer,
- utvecklingsbolag för olika ekonomiska regioner,
- landskap, kommuner och andra offentliga samfund, samt
- näringslivets organisationer (bl.a. handelskammare och företagare).

Arbetsförvaltningens kundfunktioner sköts dock fortfarande vid de lokala arbetskraftsbyråerna och för jordbrukets del hos kommunernas jordbruksmyndigheter.

Kunderna kunde erbjudas gemensamma servicepaket, rådgivning och information. Också arbetskraftsbyråerna och nyföretagscentralerna kan utnyttjas i hela centralens verksamhet.

Avsikten är att det skall grundas 13 arbetskrafts- och näringscentraler. Deras antal, verksamhetsområden, verksamhetsställe och namn skall fastställas av statsrådet. Därtill skall centralerna enligt behov ha serviceställen. Svenskspråkig service kommer att erbjudas särskilt vid arbetskrafts- och näringscentralerna i Vasa, Åbo och Helsingfors.

Man har för avsikt att separat utreda vilka möjligheter det finns att utöka arbetskrafts- och näringscentralernas uppgifter med rådgivning i handelsregisterärenden för företagare. En omorganisering av skötseln av handelsregisteruppgifterna och patent- och registerförvaltningens övriga regionala uppgifter bör beredas separat, så att eventuella ändringar kan genomföras enligt samma tidtabell som den övriga omorganiseringen av den regionala förvaltningen.

Läroanstalternas och arbetslivets behov

borde i högre grad förenas. Produktions- och arbetslivet förändras numera snabbt och den traditionella yrkesstrukturen behöver förnyas. Vid utvecklandet av regionerna spelar de mänskliga resurserna en avgörande roll. Om samspelet mellan den yrkesinriktade utbildningen och arbetslivet är bra, bidrar det kunnande som utbildningen ger till att sysselsättningen utvecklas gynnsamt. De ärenden som gäller den kvantitativa och kvalitativa planeringen av utbildningen och dess inriktning bör utredas så att behövliga ändringar kan genomföras enligt samma tidtabell som denna reform.

Arbetskrafts- och näringscentralen skall följa upp hur den yrkesinriktade vuxenutbildningen inriktas och behovet att utveckla den och ta behövliga initiativ och göra förslag till de ansvariga myndigheterna. Detta är en viktig uppgift särskilt för centralens ledningsgrupp.

Arbetskrafts- och näringscentralen ser till att de riksomfattande och regionala behoven inom dess verksamhetsområde blir beaktade i arbetet med de regionala utvecklingsprogrammen samt deltar i genomförandet och finansieringen av projekthelheter som ingår i programmen och programavtalen.

3.4.6. Styrning och ledning av arbetskrafts- och näringscentralen

Arbetskrafts- och näringscentralen skall när det gäller den allmänna förvaltningen underlyda handels- och industriministeriet och när det gäller verksamheten dels handels- och industriministeriet, dels jord- och skogsbruksministeriet och arbetsministeriet. För resultatstyrningen och för den övriga styrningen och övervakningen ansvarar inom sina respektive verksamhetsområden jord- och skogsbruksministeriet, handels- och industriministeriet samt arbetsministeriet. Centralen skall också sköta regionala uppgifter för teknologiska utvecklingscentralen, Statsgaranticentralen och numera också Finlands Utrikeshandelsförbund.

Handels- och industriministeriet, jord- och skogsbruksministeriet samt arbetsministeriet skall tillsammans bereda centralens resultatplan, budgetförslag och anslagsfördelning samt de ärenden som gäller det allmänna utvecklandet av centralen. Avsikten är att det i förordningen om centralens förvaltning skall ingå ett uttryckligt stadgande om sa-

ken. För att samordna centralens resultatstyrning och övriga ärenden som gäller centralen i allmänhet har handels- och industriministeriet för avsikt att tillsätta en samarbetsgrupp mellan ministerierna.

Enligt förslaget skall arbetskrafts- och näringscentralen ledas av en direktör som utnämns av statsrådet. Direktören kunde samtidigt leda något av centralens verksamhetsområden, om så besluts särskilt. Det är meningen att arbetskrafts- och näringscentralens direktör skall utnämnas för en bestämd tid på högst fem år, för att man tillräckligt skall kunna bedöma hans eller hennes förmåga att sköta uppgiften. När de första direktörerna utnämns skall handels- och industriministeriet, jord- och skogsbruksministeriet och arbetsministeriet tillsammans bereda förslag beträffande direktörerna och de tjänstemän som skall vara deras ställföreträdare. Utnämningen av centralernas direktörer kunde första gången i statsrådet föredras av exempelvis statsrådets kansli.

Centralen skall ha en intern ledningsgrupp som ansvarar för beredningen av gemensamma ärenden och behandlar de viktigaste riktlinjerna för verksamheten. Den avdelningschef som utnämns av vederbörande ministerium ansvarar för centralens verksamhet inom förvaltningsområdet i fråga. Centralens ledningsgrupp består av direktören och de för uppgiftsområdena ansvariga avdelningscheferna samt personalrepresenter, enligt vad som bestäms i arbetsordningen. Ledningsgruppen skall bl.a. behandla centralens resultatmål, resultatplan, budgetförslag, viktigaste projekt och riktlinjerna för verksamheten.

Jord- och skogsbruksministeriet, arbetsministeriet samt handels- och industriministeriet skall styra arbetskrafts- och näringscentralen genom resultatavtal som innehåller resultatmålen för räkenskapsåret och de finansiella ramarna för resultatområdet. Ministerierna skall också inom sina respektive verksamhetsområden bedöma hur centralens resultatmål har uppnåtts.

Handels- och industriministeriet är allmänt administrativt ansvarigt för styrningen och övervakningen av arbetskrafts- och näringscentralen och för dess budgetförslag. Arbetskraftsbyråernas utgifter budgeteras fortfarande under arbetsministeriets huvudtitel. Omkostnadsanslagen inom de olika verksamhetsområdena budgeteras under vederbörande ministeriums huvudtitel och anvisas cen-

tralen. Också andra anslag budgeteras fortsättningsvis under vederbörande ministeriums huvudtitel. Hit hör bl.a. investeringsstöd, strukturpengar och anslag för forskning och motsvarande. Man kommer att följa upp hur centralens budgetering fungerar och vid behov göra den klarare i budgetpropositionen för 1998.

3.5. Förslaget till områdesindelningar

3.5.1. Förslaget till områdesindelning för länsstyrelserna

Orsaker till att antalet län föreslås bli minskat

Den föreslagna minskningen av antalet länsstyrelser bygger i första hand på verksamhetsmässiga orsaker. De förslag som gäller länsstyrelserna har samband med en omfattande och genomgripande omorganisering av statens regionalförvaltning, där målet är att skapa förutsättningar för en fungerande och effektivare statlig regionalförvaltning. Avsikten är också att göra statens regional förvaltning mindre splittrad. De stora förändringarna i länsstyrelsernas uppgifter och funktioner kräver en omvärdering av deras ställning i totalreformen.

Förutsättningar för en minskning av antalet länsstyrelser har uppstått i och med att kommunalförvaltningen har utvecklats kraftigt under de senaste tio åren. Därtill bör det beaktas att man år 1994 överförde de uppgifter som gäller utvecklande av regionerna från länsstyrelserna till de förbund på landskapsnivå som fungerar som samarbetsorganisation för kommunerna. Länsstyrelserna däremot är en del av statens verkställighetsmaskineri som lyder under ministerierna, och för deras del är det viktigt att det för ministerieförvaltningen typiska parlamentariska ansvaret utsträcks också till länsstyrelserna.

En stor mängd uppgifter och befogenheter har överförts från länsstyrelserna direkt till lokalförvaltningen, särskilt till kommunerna. Länsstyrelserna förfogar numera nästan inte alls över anslag för den regionala utvecklingen. Reformerna av statsandelssystemet har inneburit att också länsstyrelsernas möjligheter att via kanaliseringen av statsandelarna påverka den regionala utvecklingen har

försvunnit nästan helt.

Länsstyrelsernas uppgifter har minskat mest genom statsandelsreformerna, minskningen i antalet tillstånd som krävs av företag och medborgare, överföringen av länsstyrelsernas planläggnings- och miljövårdsuppgifter till miljöcentralerna och överföringen av länsstyrelsernas regionutvecklingsuppgifter till förbunden på landskapsnivå. Länsrätterna kopplades loss från länsstyrelserna i slutet av 1980-talet. I avsnitt 2.1.3. beskrivs närmare hur länsstyrelsernas uppgifter har förändrats.

Länsstyrelserna sköter i dag uppgifter inom sju ministeriers förvaltningsområden. De ministerier som styr länsstyrelserna har ansett att det är ändamålsenligt att minska antalet länsstyrelser, och att det ger en möjlighet att sköta uppgifterna inom området mera effektivt och ekonomiskt. Genom reformen kan man också säkerställa att tillämpningspraxis när det gäller de lagstadgade uppgifterna blir enhetlig i hela landet. Länsstyrelsens nuvarande uppgifter och de föreslagna nya uppgifterna kräver inte en uppdelning i lika små områden som tidigare.

Nedskärningen i antalet länsstyrelser kommer inte att minska servicen för medborgarna. Det är i första hand frågan om en rationalisering av statens egen indirekta förvaltning. I de indragna länsstyrelsernas lokaler kommer i fortsättningen att finnas länsstyrelsens serviceenheter, som ger bl.a. rådgivningsservice. Där kan man fortfarande lämna in ansökningar och avhämta handlingar.

Största delen av servicen för medborgarna produceras i kommunerna, och en del inom statens egen lokalförvaltning. Länsstyrelsens direkta kunder är i första hand de kommunala organisationerna och statens egen lokalförvaltning samt vissa företagare och samfund, t.ex. de som bedriver gods- och persontrafik. De allra flesta människor behöver nuförtiden aldrig besöka länsstyrelsen.

Den nya datatekniken gör det också lättare att utnyttja ämbetsverkets service utan att man behöver besöka det personligen. De traditionella administrativa gränserna håller också därför på att förlora sin tidigare betydelse.

Till länsstyrelsens uppgifter hör att styra och övervaka häradsämbetenas verksamhet. Häradsämbetena och deras fristående polisavdelningar och magistrater är lokalförvaltningsmyndigheter som underlyder länsstyrelsen. När häradsreformen träder i kraft den 1

december 1996, kommer de länsstyrelserna underställas polisdistrikten att minska i antal från 230 till 90. Också antalet registerbyråer kommer att minska. Eftersom antalet lokalförvaltningsenheter blir betydligt mindre, behövs det inte längre lika många länsområdesledningar som tidigare. Också detta gör det möjligt att justera den nuvarande länsindelningen.

Länsstyrelserna avgjorde år 1995 ca 63 000 ärenden i hela landet. Antalet ärenden var minst vid länsstyrelserna i Kuopio län, Mellersta Finlands län och Norra Karelen län, där det totala antalet avgjorda ärenden blev vid ca 3 000. Antalet ärenden som sköts av länsstyrelserna har sjunkit kraftigt under 1990-talet. T.ex. år 1990 avgjordes ännu ca 200 000 ärenden, och på 1980-talet var antalet t.o.m. ännu större. Eftersom antalet uppgifter när det gäller många myndighetsbeslut vid länsstyrelserna i dag är mycket få vid de små länsstyrelserna, blir det svårt att utveckla uppgifterna kvalitativt. Personalen får också mindre möjligheter att specialisera sig.

Den nuvarande länsindelningen bygger på oenhetliga grunder. Länsförvaltningens uppgifter sköts ibland inom ett stort område (Lappland), ibland med ett stort befolkningsunderlag (Nyland) och ibland med ett stort antal kommuner (Åbo och Björneborg). Kommunerna är ju länsstyrelsens viktigaste kunder, och deras antal varierar enligt den nuvarande länsindelningen mellan 19 i Norra Karelen län och 87 i Åbo och Björneborgs län. Skillnaderna är stora också när det gäller befolkningsunderlaget och arealen. Särskilt länsstyrelserna i östra Finland har det tätaste nätet av verksamhetsställen, trots att länen där har färre kommuner, häradar och invånare än länen i resten av Finland.

Antalet anställda vid länsstyrelserna har under åren 1993–1996 sjunkit med ca 40 % i takt med uppgifterna. Det är främst på kontors- och föredragandenivå som nedskärningarna har skett. Personalstrukturen är i dag snedvriden med alltför stor tyngd på chefsnivån, och den måste utvecklas så att den allmänna förvaltningsledningen reduceras och större tonvikt läggs på föredragandena och den utförande personalen. Inom den högsta ledningen kan dock inga nedskärningar göras om inte antalet länsstyrelser minskas.

För medborgarna är det viktigt att förvaltningen fungerar effektivt och inte har en

alltför tung organisation. Länsindelningen ändrades senast för 36 år sedan, men hade innan dess ändrats flera gånger. Områdesindelningen för länsstyrelserna liksom för andra regionala myndigheter bör ändras i enlighet med verksamhetens behov. Å andra sidan är det med tanke på internationaliseringsutvecklingen viktigt att förvaltningen också utvecklas så att man kan främja åtgärder som stöder Finland som ett enhetligt område.

Förslaget till ny länsindelning

I propositionen föreslås att det på fastlandet i Finland i stället för de nuvarande elva länen skall finnas fem län. Dessutom bibehålls Ålands län och länsstyrelsen där.

De föreslagna länen skall bildas så att Nylands län och Kymmene län samt södra Tavastland slås samman till ett län, så att Mellersta Finlands län, Vasa län, Åbo och Björneborgs län samt Birkaland slås samman till ett län och Kuopio län, Norra Karelen län och S:t Michels län slås samman till ett län. Lapplands län och Uleåborgs län bibehålls i sin nuvarande form.

Särskilt eftersträvar man att länen skall ha ett tillräckligt stort befolkningsunderlag. Samtidigt beaktas antalet kommuner och häradar. Länsstyrelserna i Uleåborgs län och Lapplands län får ett mera begränsat uppgiftsområde än de övriga tre länen. På grund av den stora arealen och de särskilda förhållandena har man dock ansett det ändamålsenligt att Uleåborgs län och Lapplands län skall kvarstå som egna områden.

Områdena har utformats utgående från områdesindelningen för förbunden på landskapsnivå (regionplaneindelningen), som bara i någon mån avviker från den funktionella och ekonomiska landskapsindelningen. Förslaget följer den lösning som man har valt för arbetskrafts- och näringscentralerna. Eftersom regionplaneindelningen bygger på kommunernas egna förslag och sammanfaller med indelningen i förbund på landskapsnivå, har man genom denna lösning önskat säkerställa att den kommunala och den statliga områdesindelningen sammanfaller. Att man lägger den kommunala organisationens områdesindelning till grund för statens regionala myndigheters områden är en principiellt viktig lösning, genom vilken man har önskat betona betydelsen av den regionala

samarbetet när det gäller verksamhet och ekonomi och den regionala inriktningen.

I den föreslagna länsindelningen kan man uppfylla de krav som tvåspråkigheten ställer och även noga beakta kraven i 50 § 3 mom. regeringsformen. Det är möjligt att grunda svenskspråkiga bildningsenheter i Västra Finlands och Södra Finlands län. Eftersom de svenskspråkiga områdena finns inom dessa två län, kunde länsstyrelserna i fråga också i övrigt ordna en tillräckligt effektiv svensk service. Svenskspråkig service kan också finnas tillgänglig vid dessa länsstyrelser regionala serviceenheter.

Länens namn

Benämningen län föreslås inte bli ändrad. I regeringsformen nämns länet som indelning för regionalförvaltningen. Benämningen har också gamla traditioner. Länet är enheten för den administrativa indelningen i Finland och Sverige. I Finland var de historiska landskapen administrativa områden, medan dagens landskap följer de ekonomiska regionerna och påverkningsområdena.

De nuvarande länsnamnen är oenhetliga. Vissa är uppkallade enligt landskapet, som Lappland, Kymmene och Nyland, andra enligt en stad, som Tavastehus, Kuopio, S:t Michel, Åbo och Björneborg, Vasa och Uleåborg eller enligt områdets placering, som Mellersta Finland eller Norra Karelen.

I förslaget har man använt de gamla länsnamnen i de fall då området inte förändras från vad det är i dag. I övrigt används namn som bygger på områdets placering. På detta sätt vill man förenhetliga länens nuvarande namn.

De namn som föreslås på de nya länen är följande: Södra Finlands län, Västra Finlands län, Östra Finlands län, Uleåborgs län och Lapplands län.

Länsstyrelsens residensstad

Enligt lagförslaget skall statsrådet besluta var länsstyrelserna skall placeras. Ett förslag i saken bereds under hösten 1996 så att statsrådet när lagförslaget har blivit godkänt kan besluta om länsstyrelseorterna.

Projektet Regionalförvaltning 2000 föreslog att länsstyrelsen i Södra Finlands län skall placeras i Helsingfors eller Tavastehus,

länsstyrelsen i Västra Finlands län i Åbo eller Vasa och länsstyrelsen i Östra Finlands län i Kuopio eller S:t Michel. Uleåborg och Rovaniemi förblir residensstäder för länsstyrelserna i Uleåborgs respektive Lapplands län. Projektet tog inte ställning till vilken av de alternativa orterna som borde prioriteras.

3.5.2. Förslaget till områdesindelning för arbetskrafts- och näringscentralerna

Eftersom arbetskrafts- och näringscentralen skall främja och stöda utvecklandet av området och största delen av regionutvecklingspengarna i statsbudgeten kanaliseras via centralen, är det viktigt att centralernas områden motsvarar områdena för förbunden på landskapsnivå. Så kan man förbättra förutsättningarna för regionalt samarbete och utvecklandet av regionen. Områdesindelningen för arbetskrafts- och näringscentralerna bygger på samma sätt som områdesindelningen för länsstyrelserna på indelningen i förbund på landskapsnivå.

Avsikten är att det skall grundas 13 centraler, placerade inom följande områden: Nyland-Tavastland, Egentliga Finland, Satakunta, Birkaland, Kymmene, Södra Savolax, Norra Savolax, Norra Karelen, Mellersta Finland, Österbotten, Norra Österbotten, Kajanaland och Lappland. Statsrådet skall besluta om områdesindelningen, verksamhetsställena och namnen.

Eftersom den central som placeras i Nyland-Tavastland till uppgiftsvolymen och kundunderlaget blir större än de övriga centralerna, blir det sannolikt nödvändigt att placera en del av centralens servicefunktioner i Tavastehus och Lahtis. På samma sätt blir det sannolikt ändamålsenligt att i Seinäjoki och vid behov också på andra orter i Finland placera av centralernas servicefunktioner.

4. Propositionens verkningar

4.1. Verkningar för förvaltningens kunder

För medborgarna är det viktigt att förvaltningen fungerar effektivt och ekonomiskt. Man kan inte ta ställning till förnyandet av länsförvaltningen utan att beakta de förändringar som har skett inom kommunalförvaltningen. Största delen av servicen för envar sköts av kommunerna eller statens lokalför-

valtning. Om länsstyrelserna blir färre påverkar det inte nämnvärt den direkta servicen för privatpersoner. Eftersom de indragna länsstyrelserna kommer att finnas kvar som serviceställen, kan man vid behov lämna in ansökningar och anmälningar på samma ställe som förut. Också de nya formerna av informationsförmedling gör det möjligt att utnyttja myndigheternas service utan ett personligt besök. Å andra sidan är ett mål för reformen att kundernas service skall förbättras så att bl.a. länskassans uppgifter och båtregistreringarna överförs till häradsämbetena. Därmed ökar antalet serviceställen till 90. Inom arbetarskyddsförvaltningen bibehålls det nuvarande nätet med över 80 verksamhetsställen.

Grundandet av arbetskrafts- och näringscentralerna förbättrar servicen för företagskunderna, eftersom företagaren får all service hos samma myndighet. Servicen är inte längre uppdelad på flera myndigheter och delvis också på olika städer. Servicen blir snabbare och bättre tack vare de gemensamma kundregistren. Arbetskrafts- och näringscentralen kunde erbjuda också landsbygdsföretagarna mera mångsidig service än tidigare.

4.2. Ekonomiska verkningar

4.2.1. Förnyandet av länsförvaltningen

Länsstyrelsernas omkostnader blir år 1996 totalt ca 325 miljoner mark, och de utgörs till ca 80 % av lönekostnader. De genomsnittliga omkostnaderna för en länsstyrelse blir 25 miljoner mark. Vid länsstyrelserna arbetar år 1996 sammanlagt ca 1 280 tjänstemän.

Under åren 1994—1996 har antalet anställda vid länsstyrelserna gått ner med ca 650 personer i och med att uppgifterna har förändrats. Under ledning av inrikesministeriet har man vid länsstyrelserna genomfört ett av de mest omfattande programmen för omplacering av tjänstemän inom statsförvaltningen. Hittills har det inte varit nödvändigt att av ekonomiska skäl säga upp ordinarie personalen. Den viktigaste stödformen har varit att man för dem som friställts från länsstyrelserna har sökt nya arbetsplatser. Personalnedskärningarna till följd av de tidigare uppgiftsminskningarna fortsätter ännu 1997, då antalet anställda vid länsstyrelserna sjunker med ytterligare knappt 100 årsver-

ken.

Om länsindelningen på det föreslagna sättet ändras till fem län börjar det gradvis från och med år 1997 uppstå inbesparingar, som efter övergångsperioden blir 65 miljoner mark per år. Även efter detta blir det möjligt att göra vissa ytterligare inbesparingar. Eftersom avsikten är att under övergångsskedet trygga arbetsplatserna för de nuvarande ordinarie tjänstemännen vid länsstyrelserna, växer inbesparingarna i personalutgifterna stegvis i takt med den naturliga avgången. Under de första 18 månaderna beräknas inbesparingarna bli 15 miljoner mark.

Det som statsekonomiskt har den största betydelsen är att det årliga behovet av anslag minskar till följd av att förvaltningens utgiftsnivå sjunker. Därmed uppstår de slutliga inbesparingarna på lång sikt och genom att finansieringsbehovet avtar blir de flera hundra miljoner mark.

Av inbesparingarna uppkommer största delen genom att den högsta ledningsorganisationen vid länsstyrelsen blir lättare. Den övriga personalen har redan minskat med ca 40 %, i motsvarighet till uppgiftsminskningen under 1990-talet.

Vid länsstyrelserna fanns det år 1995 sammanlagt 83 landshövdingar, kanslichefer, avdelningschefer och andra motsvarande ledande tjänstemän i löneklasserna A 28—A 34. De årliga löneutgifterna för dem var sammanlagt 41 miljoner mark. Därtill uppgår länsstyrelsens övriga utgifter för ledningsorganisationen till flera miljoner mark per år. Vid länsstyrelsen är den högsta ledningen anmärkningsvärt stor, eftersom de ansvariga avdelningscheferna inom de olika verksamhetsområdena har en ställning som närmast är jämförbar med distriktschefer inom olika förvaltningsområden.

Av den årliga utgiftsminskningen med 65 miljoner mark uppnås största delen, mer än hälften, genom att länsstyrelsens ledningsorganisation blir lättare. Reformen innebär att antalet ledande tjänstemän vid länsstyrelserna går ner till mindre än hälften. Inbesparingen uppstår bl.a. genom att löneutgifterna, drifts- och andra konsumtionsutgifter, utgifterna för tjänstebilar och användningen av dem samt utgifterna för tjänstebostäder och andra lokalteter minskar. Dessutom uppstår det inbesparingar när länsstyrelsernas interna stödtjänster blir effektivare, i fastighetsutgifterna och genom effektiveringen av övriga funktioner.

Inbesparingar uppstår också i länsstyrelsernas gemensamma interna stödtjänster och dataförvaltningstjänster. I fortsättningen kan man också spara i kostnaderna för fastigheter. Länsstyrelsernas fastighetskostnader år 1996 är ca 41 miljoner mark. På lång sikt kan länsstyrelserna gradvis flytta till lokaler som är uppskattningsvis 10 % mindre, och då går utgifterna för hyror och städning ner i samma förhållande. Den beräknade inbesparingen på 4 miljoner mark per år uppstår genom de arrangemang som genomförs under en period av 3—5 år.

I och med att arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer inkorporeras med länsstyrelsen innebär det att länsstyrelsernas personalstyrka går upp med ca 460 personer. Arbetarskyddsdistriktens omkostnadsanslag år 1996 uppgår till 102 miljoner mark. Det finns 11 arbetarskyddsdistrikt, men de anställda är placerade vid 81 verksamhetsställen. Avsikten är att det fortfarande skall vara möjligt att använda flera verksamhetsställen.

4.2.2. Arbetskrafts- och näringscentralerna

Inom de nuvarande regionala närings- och arbetskraftsorganisationerna arbetar sammanlagt ca 1 000 personer, av vilka ca 160 vid distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst, 43 vid teknologiska utvecklingscentralens 12 inhemska enheter, 16 vid Statsgaranticentralens 5 regionkontor, ca 430 vid de 16 landsbygdsnäringsdistrikten inom jord- och skogsbruksministeriets verksamhetsområde (av vilka 11 i fiskeriuppgifter), och ca 330 vid de 13 arbetskraftsdistrikten inom arbetsministeriets verksamhetsområde. Därtill arbetar 35 personer vid Finlands Utrikeshandelsförbunds 17 regionala enheter. Sammanlagt uppgår dessa organisationers omkostnader (löner, kontorsutgifter och övriga konsumtionsutgifter) till ca 240 miljoner mark.

De nuvarande sex näringsorganisationerna föreslås bli samlade till en enda organisation. Det skall grundas 13 arbetskrafts- och näringscentraler. Reformen minskar antalet landsbygdsnäringsdistrikt med tre. Distriktsbyråerna under handels- och industriministeriet minskar med en. Antalet arbetskraftsdistriktsbyråer blir oförändrat. Minskningen i antalet landsbygdsnäringsdistrikt och distriktet för HIM-företagstjänst ger inga nämnvärda inbesparingar, om det på orten också i framtiden finns en serviceenhet.

Grundandet av arbetskrafts- och näringscentralerna är en del av den allmänna reformen av regionalförvaltningen. Förslaget beträffande antalet distrikt har gjorts med antagande att antalet länsstyrelser går ner till ungefär hälften av vad de är i dag. Eftersom avsikten är att statens regionalförvaltning skall utvecklas som en helhet, bör också frågan om antalet arbetskrafts- och näringscentraler tas upp till nytt övervägande, om man när det gäller antalet länsstyrelser går in för en annan lösning än den föreslagna.

Den totala personalstyrkan vid de regionala närings- och arbetskraftsorganisationerna är ca 900—1 000 årsverken när verksamheten kommer i gång. Av personalresurserna används ca 20—26 % för administrativa uppgifter och andra stödtjänstuppgifter. Med dessa uppgifter avses här personalförvaltning, ekonomiförvaltning, dataadministration, registrators- och arkivtjänster, skötsel av telefonväxel samt andra ämbetsverks-tjänster. Årsverkerna inom denna sektor inkluderar också ämbetsverkets allmänna ledning. Siffrorna inkluderar de administrativa uppgifter och de stödtjänster för arbetskraftsbyråerna som sköts av personalen vid arbetskraftsdistriktsbyrån. När verksamheten inom det gemensamma ämbetsverket har blivit etablerad kan man genom att gemensamt sköta stödtjänsterna uppnå en betydande inbesparing.

Inom handels- och industriministeriets, jord- och skogsbruksministeriets samt arbetsministeriets förvaltningsområden finns det inom företagsundersökningarna och fältarbetet sådana uppgifter där man kan utnyttja den information som dessa tre förvaltningsområden tillsammans besitter. Verksamheten kan effektiveras bl.a. genom att man utnyttjar gemensamma databaser, kundregister, företagsregister, kredituppgifter och företagsundersökningar. Här uppnås inga omedelbara inbesparingar, men verksamhetens kvalitativa nivå kan förbättras.

Inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde skärs näringsstöden ner med två miljarder mark, men antalet serviceinsatser och stödbeslut minskar inte. Samtidigt effektiveras servicen i samband med utvecklandet av de små och medelstora företagen. Särskilt kommer man att öka den service som gäller grundande av företag, de små och medelstora företagens marknadsföring och förbättrande av deras beredskap för internationalisering och kunnande på finan-

sieringens område samt utvecklande av samarbetet mellan olika företag. Därmed uppstår det inga direkta inbesparingar när beloppen av näringsstöden skärs ner.

Hysesutgifterna för de myndigheter som slås samman till arbetskrafts- och näringscentralerna var år 1995 sammanlagt ca 16 miljoner mark. Genom att slå samman flera näringsorganisationers verksamhet kan man med tiden uppnå inbesparingar genom arrangemang med gemensamma lokaliteter. De enheter som bildas kan använda gemensamma mötesrum och socialutrymmen osv., vilka utgör ca 20 % av ämbetsverkens totala lokaliteter. När man på lång sikt flyttar till gemensamma lokaliteter blir inbesparingen per år ca 3,5 miljoner mark.

Den naturliga avgången bland de anställda vid de regionala närings- och arbetskraftsorganisationerna var år 1994 sammanlagt 32 årsverken eller 3,2 % av hela personalstyrkan. Här har man inberäknat dem som flyttat till den kommunala eller den privata sektorn och dem som avgått med pension. Den naturliga avgången under fem år beräknas bli ca 150—200 årsverken netto.

Avsikten är att centralens direktör skall kunna leda någon av centralens avdelningar, om så besluts särskilt. Eftersom avsikten är att dra ner på övriga utgifter i förhållande till direktörstjänsterna, ger inrättandet av direktörstjänsterna inte upphov till utgiftsökningar i budgetpropositionen för år 1997.

Sparmålet när arbetskrafts- och näringscentralerna grundas är under en övergångsperiod på fyra år ca 10 % av de nuvarande sammanlagda omkostnaderna för de enheter vilka slås samman.

4.3. Verksamhet i fråga om organisation och personal

4.3.1. Länsstyrelserna

Eftersom ca 80 % av länsstyrelsernas omkostnader är löneutgifter, blir de ekonomiska verksamheterna av sammanslagningen av länsstyrelserna närmast desamma som verksamheterna i fråga om personalen. Avsikten är att det skall utarbetas ett personalpolitiskt program för reformen av regionalförvaltningen, enligt vilket man bl.a. försöker undvika uppsägningar av ordinarie personal. Arbetsgivaren stöder aktivt omplaceringar i nya uppgifter, antingen vid de nya ämbetsverk som grundas eller på annat håll inom den offent-

liga förvaltningen. För personalen ordnas den utbildning som behövs. Personalpolitiskt är det viktigt att den slutliga sammanslagningen av länsstyrelserna genomförs under den övergångsperiod som sträcker sig fram till år 2001.

De sex länsstyrelser som dras in kommer att finnas kvar som serviceställen. Därmed ökar länsstyrelsernas serviceställen från nuvarande fem till elva.

Bland länsstyrelsernas personal var den naturliga avgången år 1995 ca 3 %, dvs. ca 40 tjänstemän per år. Den naturliga avgången har under de senaste åren varit 3—5 %, vilket motsvarar 40—80 tjänstemän per år. Här avses personer som har flyttat till kommunerna eller den privata sektorn eller avgått med pension. Den naturliga avgången bland de anställda vid länsstyrelserna kommer att förbli rätt hög, för i slutet av år 1995 fanns det vid länsstyrelserna sammanlagt 200 tjänstemän i ålderskategorin 55—64 år.

Personalen kommer att minska särskilt i de ledande uppgifterna vid länsstyrelserna, när antalet landshövdingar, kanslichefer och avdelningschefer går ner till mindre än hälften från dagens nivå. Till följd av åldersstrukturen bland de anställda kommer rätt många av de nuvarande tjänstemännen inom den högsta ledningen och ledningen på mellannivå att kunna avgå med pension under övergångsperioden. Inbesparingar på flera miljoner mark uppstår också genom att det behövs färre sekreterare och chaufförer för cheferna, i konsumtionsutgifterna och genom att det behövs färre tjänstebostäder och andra lokaler.

Genom att länsstyrelserna blir färre kommer det också att behövas färre anställda inom de interna stödtjänsterna som löneräkning, betalningsrörelse, ämbetsverkstjänster osv. samt inom dataadministrationen. Om länsstyrelsen får nya stödtjänstkunder från andra delar av regionalförvaltningen kunde denna personal överföras till produktionen av avgiftsbelagda stödtjänster.

I viss mån kommer det också i fortsättningen att ske minskningar i uppgifterna för föredragandena inom länsstyrelsens olika verksamhetsområden. Här inverkar särskilt att bl.a. uppgifter i samband med den yrkesinriktade utbildningen och vissa andra uppgifter flyttas från länsstyrelserna och att det uppstår möjligheter att inom länet omorganisera länsstyrelsens uppgifter.

Länsstyrelsernas nuvarande anställda överförs till den nya länsstyrelsen eller till någon av dess serviceställen med tidigare rättigheter och förmåner. Landshövdingen överförs dock inte enligt lagförslaget, utan här behövs det särskilda utnämningsslösningar. Eftersom förslagen bara i tillämpliga delar gäller Ålands län, behövs där ingen separat utnämningsslösning, utan landshövdingen i Ålands län behåller sin tjänst med stöd av lagens övergångsstadgande.

Om en tjänst överförs till en länsstyrelse eller en serviceenhet som finns på samma ort som den tidigare tjänsten, behövs inte tjänstemannens samtycke. Däremot krävs tjänstemannens samtycke om tjänsten överförs från en ort till en annan. Flyttningarna från en ort till en annan kommer såvitt möjligt att genomföras genom frivilliga arrangemang.

Också personalen vid arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer överförs med tidigare rättigheter och förmåner till länsstyrelserna. Beslut om placeringen av personalen vid länsstyrelsen i fråga fattar det ministerium som styr arbetarskyddsförvaltningen. Överföringen innebär att personalstyrkan vid länsstyrelserna går upp med ca 460 personer.

Avsikten är att vissa uppgifter skall överföras från centralförvaltningen till länsstyrelsen och å andra sidan från länsstyrelsen till lokalförvaltningen. Dessa ändringar har oövertydliga verkningar i fråga om personalen.

4.3.2. Arbetskrafts- och näringscentralerna

Reformen innebär att sex i dag separata regionala myndigheter sammanslås till en ny regional myndighet. Dessa myndigheter arbetar i dag på 77 verksamhetsställen.

Arbetskrafts- och näringscentralen skall ledas av en direktör som utnämnts för en period på högst fem år. Direktören kunde, enligt vad vederbörande ministerium bestämmer, samtidigt också leda någon av centralens avdelningar. Vid varje central skall det finnas en företagsavdelning, en landsbygdsavdelning och en arbetskraftsavdelning. När verksamheten kommer i gång kommer det vid centralerna att arbeta sammanlagt 900—1000 personer. Vid en genomsnittlig arbetskrafts- och näringscentral kommer det att finnas ca 50 personer, även om centralerna i några av de största städerna blir stör-

re. Arbetskraftsbyråerna blir lokalförvaltningsmyndigheter som underlyder centralerna, och vid dem arbetar 2 350 personer.

Den personal som friställs från de regionala myndigheter och enheter som berörs av arrangemangen överförs till den nya centralens tjänst. Personalresurserna fördelas mellan centralens olika enheter enligt uppgifterna. De anställda överförs till centralerna med tidigare rättigheter och förmåner. Reformen förutsätter att vissa tjänstebenanämningar ändras och att det utvecklas ett nytt enhetligt avlöningssystem.

Det personalpolitiska målet är att ingen av personalen skall sägas upp, utan om reformen för med sig ett behov att anpassa personalstyrkan, skall detta om möjligt ske med hjälp av naturlig avgång under flera års tid. Förutsättningarna att besätta tjänster eller uppgifter som har blivit lediga måste dock bedömas från fall till fall, för t.ex. uppgifterna vid teknologiska utvecklingscentralen kräver exceptionell specialsakskunskap. Man kommer att främja sådana överföringar av personal mellan enheterna som ökar verksamhetens effektivitet. Överföringar från en ort till en annan görs om bara möjligt på frivillig basis.

Utöver att det grundas arbetskrafts- och näringscentraler kommer man enligt behov att bibehålla de regionala serviceställena. Om grundande av sådana beslutar centralen själv inom gränserna för sina anslag. Förslaget innebär att distriktsbyråerna för HIM företagstjänst minskar med en, antalet arbetskraftsdistriktsbyråer förblir oförändrat och landsbygdsnäringsdistrikten minskar med tre.

Vid de myndigheter som föreslås bli sammanförda har den naturliga avgången bland de anställda under de senaste åren varit i medeltal 2,5—3 % per år, vilket beräknas vara tillräckligt för att under fem års tid anpassa personalstyrkan med hjälp av ett stödprogram för personalen som utarbetas separat.

4.4. Verkningar för det regionala utvecklingsarbetet

Att statens regionala närings- och arbetskraftsuppgifter samlas inom en och samma organisation påverkar inte vad som finns stadgat om ansvaret för den regionala utvecklingen. Enligt lagen om regional utveck-

ling är det förbundet på landskapsnivå som är regionutvecklingsmyndighet. Förbundet sköter inom sitt verksamhetsområde den allmänna regionalpolitiska planeringen, beredningen av regionutvecklingsprogrammen och uppföljningen av genomförandet av dem samt samordningen av de regionutvecklingsåtgärder som skall skötas av regionalförvaltningsmyndigheterna. Förbundet på landskapsnivå samarbetar med de statliga och kommunala myndigheterna samt de företag och organisationer som arbetar inom området. De nya arbetskrafts- och näringscentralerna blir viktiga samarbetspartners för förbunden på landskapsnivå.

Grundandet av arbetskrafts- och näringscentralerna gör det möjligt att effektivisera än tidigare samordna uppgifterna inom centralens verksamhetsområde, vilket kan leda till att åtgärderna får större verkan och projektkvaliteten blir bättre. Avsikten är också att göra samarbetet mellan statens regionala myndigheter och förbunden på landskapsnivå enklare. Arbetsfördelningen mellan dessa förblir oförändrad.

För att samarbetet mellan förbunden på landskapsnivå och arbetskrafts- och näringscentralerna skall fungera är det viktigt att områdesindelningen är densamma. Centralernas områden skall vara desamma som eller multipler av de områden som förbunden på landskapsnivå omfattar. Därför har man vid indelningen av arbetskrafts- och näringscentralernas områden utgått från områdesindelningen för förbunden på landskapsnivå, m.a.o. regionplaneindelningen.

5. Beredningen av propositionen

5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Reformen av regionalförvaltningen har beretts i projektet "Regionalförvaltning 2000", tillsatt av statsrådet den 14 september 1995. Projektet tillsattes i enlighet med programmet för statsminister Paavo Lipponens regering. Enligt regeringsprogrammet strävar regeringen till att skapa en rätlinjig regionalförvaltning som är anpassad till de uppgifter som skall skötas och som beaktar områdenas särdrag. Verksamhetsområdena och uppgifterna för länsstyrelserna, distriktsförvaltningsmyndigheterna och förbunden på landskapsnivå görs tydligare och överlappningar

avskaffas. Samtidigt minskas antalet organisationer kännbart.

Beredningen har skett under ledning av förvaltningsministern, med hjälp av en styrgrupp. Frågan om att till länsstyrelsen koncentrera förvaltnings-, stöd- och säkerhetsuppgifterna samt eventuella andra uppgifter samt frågan om länsindelningen har under styrgruppen utretts av läns- och distriktsförvaltningsgruppen. Inom projektet har styrgruppen också haft hjälp av näringsdistriktsgruppen, som utredde frågan om koncentrerande av näringsstöden till en enda regionalorganisation, och av säkerhetssektionen, som utredde frågan om samlande av polisens regionalorganisation. Underställd styrgruppen har också funnits en grupp för beredning av personalärenden, som har planerat åtgärder för att trygga personalens ställning.

Ordförande i styrgruppen var förvaltningsministern. Till gruppen hörde också företrädare för regeringspartierna, företrädare för inrikesministeriet, finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, handels- och industriministeriet och arbetsministeriet, företrädare för länsstyrelserna, Finlands Kommunförbund och personalorganisationerna samt en företrädare för näringslivet. I näringsgruppen, i läns- och distriktsförvaltningsgruppen och i gruppen för beredning av personalärenden ingick företrädare för ministerierna, landskapen, länsstyrelserna och näringslivet samt personalorganisationerna och vissa samfund. I säkerhetssektionen ingick företrädare för inrikesministeriet, centralkriminalpolisen, rörliga polisen, skyddspolisen, länsstyrelserna samt Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry. Beredningsgrupperna har under arbetets gång också hört andra än de ovan nämnda instanserna.

5.2. Tidigare propositioner

Kommittén för förnyande av förvaltningen i mellaninstans lade år 1974 fram ett förslag om att man till länsstyrelsen skulle överföra de uppgifter som utfördes av industri- och arbetarskyddsdistrikten, samt arbetskraftsdistrikten samt de administrativa uppgifterna i samband med servicen inom den specialiserade sjukvården, omsorgen om de utvecklingsstörda, uppfostringsrådgivningen och vissa andra områden av socialvården. Länsstyrelserna föreslogs bli demokratiserade,

och enligt kommittén skulle också förvaltningen av yrkesutbildningen samt all regionalpolitisk planering underställs dem. Kommittén föreslog också att det skulle grundas nya län: Birkalands, Satakunta och Kajana-lands län.

Kommittén för förnyande av förvaltningen i mellaninstans II, som inledde sitt arbete år 1981, föreslog bl.a. att distriktsförvaltningen av arbetskraftsärenden skulle föras samman med länsstyrelserna. Kommittén för decentralisering av förvaltningen, som lämnade sitt betänkande år 1986, föreslog att länsstyrelserna skulle få en starkare ställning som den myndighet som ansvarar för det allmänna utvecklandet av området. Samma år inleddes också försöket med länsdelegationer, som gjordes permanent i slutet av 1980-talet. Länsdelegationerna drogs in i samband med att lagstiftningen om utvecklande av regionerna förnyades år 1994.

Den utredningsman som redde ut frågan om landskapsförvaltningen föreslog att förbunden på landskapsnivå skulle ta över de uppgifter som gällde utvecklande av regionerna, vilka samtidigt skulle framtas länsstyrelserna (kommittébetänkande 1992:34 Från landskapsautonomi till förbund på landskapsnivå). Frågan om utvecklande av länsstyrelsernas uppgifter har också utretts av bl.a. 1992 års länsförvaltningsarbetsgrupp och 1994 års länsförvaltningsprojekt, tillsatta av inrikesministeriet.

Utredningsmannen för statens regionalförvaltning föreslog år 1992, att antalet län borde skäras ner till fem eller sex. Enligt honom borde rörliga polisen ha överförts att underlyda polisens länsledning och länsstyrelsens miljöuppgifter koncentreras till nya miljöcentraler. I det projekt för totalrevidering av miljöförvaltningen som arbetade samtidigt stannade man också för att det borde grundas miljöcentraler, till vilka länsstyrelsernas planläggnings-, byggnads- och miljövårdsfunktioner borde koncentreras.

Statsrådet gav år 1993 ett principbeslut om åtgärder för utvecklande av statens central- och regionalförvaltning. Enligt beslutet utvecklas länsstyrelserna som områdets allmänna förvaltningsmyndighet. Samtidigt överfördes de uppgifter som gällde utvecklande av regionen till förbunden på landskapsnivå och miljöuppgifterna till miljöcentralerna under åren 1994–1995.

Finansministeriet tillsatte hösten 1990 en kommission för den regionalpolitiska finans-

ieringen, vilken föreslog att man skulle få i gång en koordinering av finansieringen för landsbygds- och regionalpolitiken. Det föreslogs att den regionala finansieringen för handels- och industriministeriets företagsverksamhet skulle samlas till en flexibel anslags- och åtgärdsbelägg.

Inrikesministeriet tillsatte i juni 1990 en regionalpolitisk utredningsman. I hans rapport ingick förslag till regionutvecklingspengar, till en regional och lokal organisation för utvecklande av näringarna samt till en revidering av systemet med regionalpolitisk finansiering av företagsverksamhet. Utredningsmannen föreslog också att det i landskapen grundas centraler för företags-tjänst.

Den arbetsgrupp för utvecklande av företagstjänsterna som tillsatts av handels- och industriministeriet föreslog år 1992 att det skulle grundas ledningsgrupper för centralerna för företagstjänst. Inrikesministeriet tillsatte i januari 1994 ett projekt för att sammanföra regionalförvaltningens näringsorganisationer. Projektet föreslog att det skulle tillsättas regionala direktorier för att leda den regionala näringspolitiken.

Trots de många förslagen har förändringarna inom regionalförvaltningen förblivit rätt obetydliga. De största förändringarna har varit att de uppgifter som gäller utvecklande av regionerna överfördes till förbunden på landskapsnivå år 1994 och att de regionala miljöcentralerna grundades år 1995. Utgående från länsförvaltningsprojektets förslag har länsstyrelsernas uppgifter delvis förändrats och vid tre länsstyrelser har man år 1996 på försök tillsatt direktorier. De viktigaste reformerna inom statens regionala näringsförvaltning på 1990-talet har varit att Kera Ab:s verksamhet utvidgades att omfatta hela landet år 1993, att ledningsgrupperna för företagsrådgivningen inledde sitt arbete i samband med distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst år 1993, att fiskeridistriktet slogs samman med landsbygdsnäringsdistriktet år 1993, att regionalpolitiken från början av år 1994 blev programbaserad samtidigt som det stadgades att förbunden på landskapsnivå skall vara regionutvecklingsmyndigheter, att beslutanderätt så småningom har delegerats från centralförvaltningen till regionalförvaltningen under 1990-talet, och att centralerna för företagstjänst samt de för jord- och skogsbrukssektorn gemensamma verksamhetsställena har utvecklats.

5.3. Utlåtanden

Inrikesministeriet begärde om "Regionalförvaltning 2000"-projektets betänkanden "Länsförvaltningen reformeras" (kommittébetänkande 1996:7) och "Mot en ny regional arbetskrafts- och näringsförvaltning" (kommittébetänkande 1996:5) utlåtande av statsrådets kansli och ministerierna, länsstyrelserna, förbunden på landskapsnivå, Finlands Kommunförbund, personalens huvudavtalsorganisationer och centralorganisationer, Centralhandelskammaren, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, Företagarna i Finland, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK samt statens regioninledningsdelegation. Ministerierna i sin tur inbegärde behövliga utlåtanden inom sina respektive förvaltningsområden. Därtill skickades projektets förslag till alla kommuner för kännedom och eventuellt utlåtande. Nästan 60 % av kommunerna inkom med utlåtanden.

Projektets förslag om grundande av arbetskrafts- och näringscentraler vann nästan enhälligt understöd i utlåtandena. Dock ansåg jord- och skogsbruksministeriet inte att landsbygdsnäringsdistrikten borde införlivas i denna organisation och länsstyrelserna ansåg att arbetskrafts- och näringsförvaltningen borde koncentreras till länsstyrelserna.

Ministerierna, näringslivets organisationer, Finlands Kommunförbund och största delen av förbunden på landskapsnivå och kommunerna fann det motiverat att länsstyrelsernas uppgifter och antal reduceras på det föreslagna sättet. De berörda ministerierna fann det möjligt att också arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer slås samman med länsstyrelserna. Kommunerna i Mellersta Finlands län och Norra Karelen län samt kommunerna i det svenska Österbotten understödde dock rätt allmänt att de nuvarande länen bibehålls. De flesta länsstyrelser och de organisationer som företrädare de anställda understödde likaså den nuvarande länsindelningen.

Vissa kommuner föreslog en ändring i hur de själva var inplacerade i förbunden på landskapsnivå, arbetskrafts- och näringscentralerna eller länen. Eftersom förslagen bygger på indelningen i förbund på landskapsnivå, borde kommunerna till dessa delar lägga fram motiverade förslag till ändring av indelningen i förbund på landskapsnivå. Avsikten är att när lagförslaget har blivit god-

känt fastställa områdesindelningen dels för arbetskrafts- och näringscentralerna, dels för länen, så att den bygger på den gällande indelningen i förbund på landskapsnivå.

6. Ändringar i övriga lagar som ingår i propositionen

Det finns en mångfald lagar som gäller uppgifterna för arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer, arbetskraftsdistriktsbyråerna, landsbygdsnäringsdistrikten samt distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst. För att dessa myndigheters uppgifter skall kunna överföras till länsstyrelsen respektive arbetskrafts- och näringscentralen, borde alla dessa lagar ändras. I propositionen föreslås en ändring av de stadganden som gäller sådana viktiga uppgifter som skall överföras till länsstyrelsen och arbetskrafts- och näringscentralen eller som är betydelsefulla med tanke på rättsskyddet eller som gäller verkställande av Europeiska unionens lagstiftning. Övriga lagar som gäller dessa uppgifter, och som således inte nu föreslås bli ändrade, kommer att ändras senare i samband med att det i dem görs andra ändringar. För dessa uppgifter finns ett övergångsstadgande i 13 § 2 mom. förslaget till länsstyrelselag och i 10 § 2 mom. förslaget till lag om arbetskrafts- och näringscentraler.

Utöver de här nämnda ändringarna behövs det också andra ändringar i lagstiftningen. Indelningen i valkretsar enligt lagen om riksdagsmannaval (391/69) är med undantag av Helsingfors valkrets bunden till den nuvarande länsindelningen så att valkretsarna är fastställda länsvis. I lagen om val av företrädare för Finland i Europaparlamentet (272/95) hänvisas till valkretsarna enligt lagen om riksdagsmannaval. Eftersom varken den nuvarande indelningen i valkretsar enligt lagen om riksdagsmannaval eller indelningen i valområden enligt lagen om val av företrädare för Finland i Europaparlamentet skall ändras, föreslås de nämnda lagarna bli ändrade så att valdistrikten och valområdena kan bibehållas oförändrade. Länet kommer således fortfarande att omfatta en eller flera valkretsar eller ett eller flera valområden.

I syfte att överföra arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråers uppgifter till länsstyrelsen föreslås ändringar i 3 § lagen om arbetarskyddsförvaltningen, lagen om tillsynen

över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden, 2 § semesterlagen (272/73), 11 § lagen om skydd i arbete samt 10 a och 10 b §§ lagen om arbetsrådet och om undantagstillstånd inom arbetarskyddet (608/46). Ändringarna i de här nämnda lagarna går främst ut på att namnet på den behöriga myndigheten ändras.

I syfte att överföra länsungdomsnämndernas och länsidrottsnämndernas uppgifter till länsstyrelserna föreslås ändringar i idrottslagen (984/79) och 3 § lagen om ungdomsarbete (235/95). Samtidigt upphävs förordningen om länsidrottsnämnd (611/87) och förordningen om länsungdomsnämnder (1104/87).

I syfte att överföra arbetskraftsdistriktsbyråernas uppgifter till arbetskrafts- och näringscentralerna föreslås en ändring i lagen om lönegaranti (649/73).

I syfte att överföra landsbygdsnäringsdistriktens uppgifter till arbetskrafts- och näringscentralerna föreslås att följande lagar och paragrafer ändras: i landsbygdsnäringslagen (1295/90), renhushållningslagen (161/90), naturnäringslagen (610/84), skoltlagen (253/95), 1 § lagen om landsbygdsnäringsnämnden (1203/92), lagen om handel med utsäde (233/93), växtskyddslagen (1203/94), lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket (1303/94), lagen om kvoter för dikobidrag och bidrag per tacka (274/95), lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotssystem för mjölk och mjölkprodukter (355/95), lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringsringar (1336/92), lagen om fiske (286/82), 5 § lagen om ersättning av skördeskador (530/75), lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare (1330/92), lagen om rätt att förvärva jord- och skogsbruksmark (391/78) samt lagen om inlösen till staten av fastigheter, som skola säljas på exekutiv auktion (23/38). Ändringarna i de här nämnda lagarna går främst ut på att namnet på den behöriga myndigheten ändras.

I syfte att överföra uppgifterna för distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst till arbetskrafts- och näringscentralerna föreslås ändringar i lagen om företagsstöd (1136/93), 12 § lagen om aktiebolaget Kera Ab (65/71) och 13 § lagen om regionalt stödande av transporter (954/81).

7. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

7.1. Verknningar av ändringen i länsindelningen

En områdesindelning som till alla delar bygger på länsindelningen är ett undantag när det gäller myndigheternas områdesindelning. Verksamhetsområdena för många regionala myndigheter har visserligen fastställs enligt länen och multipler av dem eller så att man har utgått från länsindelningen och särskilt angett avvikelserna från den, vanligen kommunvis.

I och med att länsindelningen förändras, kommer det eventuellt i följande fall att behövas ändringar i stadganden eller bestämmelser för att den nuvarande områdesindelningen skall bestå:

- Länsrättens domkrets är länet (lagen om länsrätterna 1021/74)

- Jorddomstolarnas verksamhetsområden utgörs av multipler av länen (lag 554/95)

- Vattendomstolarnas områden utgörs av länsmultipler med vissa undantag (förordningen om vattendomstolarnas verksamhetsområden och förläggningssorter 22/62)

- Förordningen om gränzonen (404/47)

- Gränsbevakningsväsendets bestämmelser av den 1 december 1994

- Polisförvaltningsförordningen (1128/94)

- Förordningen om landets indelning i militärlän och försvarsområden (609/90)

- Statsrådets beslut om tulldistrikten och vissa tullanstalter (828/93)

- Länsskatteverkets tjänsteområde är länet (lagen om skatteförvaltningen 1557/95)

- Landsarkivens distriktsindelning bygger med vissa undantag på länsindelningen (statsrådets beslut om distriktsindelningen för landsarkiven 392/83)

- Regionerna för landsbygdsnäringsdistriktens uppgifter i samband med fiskeriet har fastställts på basis av länen (jord- och skogsbruksministeriets beslut 1532/92)

- Enligt trafikministeriets beslut finns det i landet nio vägdistrikt på länsbasis (trafikministeriets beslut den 9 juni 1992)

- Sjöfartsdistrikten är närmast länsbaserade (trafikministeriets beslut 92/90)

Utöver dessa har bl.a. Trafikskydd regionbyråer som bygger på länsindelningen. Vissa organisationer, t.ex. Meteorologiska institutet, kan genom arbetsordningen besluta om verksamhetsenheter och områden för dem.

Också viltvårdsdistriktens verksamhetsområden bygger med vissa undantag på länsindelningen (jaktförordningen 666/93).

Vederbörande ministerier måste vid behov justera de ovan nämnda stadgandena och bestämmelserna, om man inte vill att distriktindelningen skall ändras enligt denna proposition.

7.2. Övriga ändringar

Förvaltningsprocesslagen (586/96) träder i kraft den 1 december 1996. Enligt dess 13 § stadgas i lag särskilt om när ändring i ett beslut av en myndighet inte kan sökas genom besvär. Om det i någon annan lag eller i en förordning som har utfärdats innan förvaltningsprocesslagen trädde i kraft finns stadganden som avviker från förvaltningsprocesslagen, skall de enligt 3 § tillämpas i stället för förvaltningsprocesslagen.

Enligt 24 § förordningen om distrikts- och lokalförvaltningen av arbetskraftsärenden (80/73) får ändring i arbetskraftsdistriktsbyråns och arbetskraftsbyråns beslut inte sökas genom besvär, om inte annat stadgas särskilt. Förordningen föreslås bli upphävd i samband med den nu föreslagna nya lagstiftningen. Avsikten är att man ännu skall utreda systemet för sökande av ändring i arbetskraftsärenden och senare till riksdagen avlåta en sådan proposition med förslag till lag om system för sökande av ändring i arbetskraftsärenden som uppfyller regeringsformens stadganden om grundläggande rättigheter och Finlands skyldigheter enligt internationella konventioner.

Det finns många besvärsförbud som genom förordning har utfärdats innan förvaltningsprocesslagen träder i kraft, och enligt dem får länsstyrelsens beslut inte överklagas. För dessa redogörs närmare i detaljmotiveringen till 9 § länsstyrelselagen. Besvärsförbuden bygger inte på en fullmakt i lag. Därför bör det övervägas om besvärsförbuden borde tas in i lag. Vid bedömningen bör man beakta 16 § 1 mom. regeringsformen och de internationella konventioner om de mänskliga rättigheterna som ligger bakom det, särskilt Europarådets konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (FördrS 19/90).

I dagens läge har man genom beslut av arbetsministeriet kunnat förflytta personal mellan arbetskraftsdistriktsbyråerna och arbetskraftsbyråerna. Denna möjlighet bör bi-

behållas. Eftersom arbetskrafts- och näringscentralernas omkostnadsanslag finns budgeterade under flera huvudtitlar, krävs enligt lagen om statsbudgeten (423/88) i ett sådant fall beslut av statsrådet för förflyttning av personalresurser. Lagen om statsbudgeten borde ändras så att man också i fortsättningen genom beslut av vederbörande ministerium kan flytta personal mellan arbetskraftsbyråerna och centralens arbetskraftsavdelning.

För att reformen skall kunna verkställas måste reglementet för statsrådet ändras. Avsikten är att reglementet skall ändras så att den allmänna administrativa styrningen av centralen skall skötas av handels- och industriministeriet, och verksamheten skall styras dels av handels- och industriministeriet, dels av arbetsministeriet och jord- och skogsbruksministeriet. Reglementet för statsrådet (1522/95) bör också ändras så att statsrådets allmänna sammanträde handlägger och avgör ärenden som gäller länsstyrelsernas namn och verksamhetsställen samt arbetskrafts- och näringscentralernas antal, verksamhetsområden, verksamhetsställen och namn.

Om tjänster som besätts för en viss tid stadgas i förordningen om tjänster som alltid besätts för viss tid (1060/94). Till förordningen bör fogas ett stadgande om att tjänsten som direktör för centralen skall besättas för en viss tid.

I propositionen har områdesindelningen för arbetskrafts- och näringscentralerna samt länsstyrelserna samordnats med områdesindelningen för förbunden på landskapsnivå. Genom reformen vill man främja det regionala samarbetet. Det skulle vara motiverat att också statsrådets beslut om indelningen i förbund på landskapsnivå enligt ekonomisk aktivitet skulle komma att motsvara landskapsindelningen enligt 18 § byggnadslagen (370/58).

Stadganden om antal länskonstkommissioner och deras områdesindelning bereds separat.

7.3 Samband med internationella fördrag och skyldigheter

Olika internationella skyldigheter och förbindelser, t.ex. Finlands medlemskap i Europeiska unionen, ställer inga uttryckliga krav på hur förvaltningen ordnas, utan de påverkar och förändrar snarast innehållet i myndigheternas uppgifter. Finlands anslutning

till Europeiska unionen har dock accentuerat behovet av en gemensam regional verksamhetspolitik.

Den Internationella arbetsorganisationens konventioner gäller ordnandet av arbetarskyddets förvaltning, framför allt konvention nr 81 om yrkesinspektion inom industri och handel (FördrS 44/49) och konvention nr 129 om yrkesinspektion inom lantbruket (FördrS 51/74).

Konvention nr 81 gäller yrkesinspektioner inom industri och handel. Den definierar bl.a. yrkesinspektionens uppgifter, myndigheternas skyldigheter, inspektionspersonalens juridiska ställning och antal samt deras rättigheter. Konvention nr 129 gäller yrkesinspektioner inom lantbruket och innehåller motsvarande bestämmelser som konvention nr 81.

I artikel 3.1 i konvention nr 81 definieras yrkesinspektionens uppgifter. Yrkesinspektionen skall bl.a. trygga tillämpningen av bestämmelserna rörande arbetsförhållandena och skyddet för arbetare under arbete, ge arbetsgivare och arbetstagare information och teknisk rådgivning samt fästa myndigheternas uppmärksamhet på brister och missförhållanden som inte beaktas i gällande föreskrifter. I artikel 3.2 bestäms att de uppgifter som i övrigt anförs en yrkesinspektör inte får förhindra ett effektivt fullgörande av hans huvudsakliga tjänsteåligganden eller på något sätt inverka menligt på den opartiskhet som krävs av en yrkesinspektör i hans förhållande till arbetsgivare och arbets-

tagare. I artikel 6 i konvention nr 129 ingår motsvarande bestämmelser.

Enligt artikel 4.1 i konvention nr 81 skall yrkesinspektionen vara underställd en central myndighets överinseende och ledning, i den mån det är förenligt med medlemsstatens administrativa praxis. Artikel 7.1 i konvention nr 129 innehåller motsvarande bestämmelser.

Enligt artikel 6 i konvention nr 81 skall personalen inom inspektionen vara anställd i offentlig tjänst med sådan ställning och sådana arbetsvillkor att de är tillförsäkrade stadigvarande anställning samt frihet från politisk eller annars obehörig påverkan. I artikel 8 i konvention nr 129 ingår motsvarande bestämmelser.

Enligt artikel 7 i konvention nr 81 skall yrkesinspektörerna anställas med hänsyn uteslutande till sina kvalifikationer att fullgöra de uppgifter som anförs dem. Bestämmelsen gäller med förbehåll för de villkor för anställning i allmän tjänst som ingår i den nationella lagstiftningen. I artikel 9 i konvention nr 129 ingår motsvarande bestämmelser.

De ovan nämnda ILO-konventionerna förutsätter därmed att arbetarskyddet är myndighetsverksamhet som är opartisk och oberoende. Arbetarskyddsorganisationen skall stå under centralförvaltningens styrning och övervakning. De anställda inom arbetarskyddet skall vara kompetenta och tillräckligt många. Dessa krav har beaktats i förslaget till sammansläende av arbetarskyddets distriktsförvaltning med länsstyrelserna. För sammanförandet av arbetarskyddets distriktsförvaltning till en del av länsstyrelsen redogörs i avsnitt 3.4.2.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen

1.1. Länsstyrelselagen

1 §. *Länsindelning.* I lagförslagets 1 § finns länen uppräknade: Södra Finlands län, Ålands län, Västra Finlands län, Östra Finlands län, Uleåborgs län och Lapplands län.

Stadganden om länsindelningen har inte tidigare ingått i länsstyrelselagen. Eftersom länsindelningen bara är en fråga om länsstyrelsens verksamhetsområde, är det motiverat att det i samma lag ingår stadganden om länsstyrelserna och om länsindelningen.

2 §. *Länsstyrelsens uppgifter.* I den föreslagna 2 § stadgas om länsstyrelsens verksamhetsområde och uppgifter. Länsstyrelsen skall enligt 1 mom. på samma sätt som i dag vara allmän förvaltningsmyndighet i länet och därtill sköta de övriga uppgifter om vilka det stadgas särskilt.

I 2 § 2 mom. beskrivs länsstyrelsens uppgifter. Länsstyrelsen skall för det första sköta merparten av de uppgifter som också i dag sköts av länsstyrelserna. Länsstyrelserna har ålagts uppgifter i en mångfald lagar och förordningar, så någon uttömmande förteckning över de uppgifter som skall överföras från de nuvarande länsstyrelserna till de nya kan inte läggas fram. Därför uppräknas i 2 mom. länsstyrelsens uppgifter bara enligt verksamhetsområde.

Till de nya länsstyrelserna överförs de uppgifter som sköts av de nuvarande länsstyrelserna och som hör till justitieförvaltningen, räddnings- och polisförvaltningen, undervisnings- och kulturförvaltningen samt idrotts- och ungdomsväsendet, jord- och skogsbruksförvaltningen, trafikförvaltningen, konsument-, konkurrens- och livsmedelsförvaltningen samt social- och hälsovårdsförvaltningen. Som bilaga till det betänkande som utgavs av projektet Regionförvaltning 2000 "Länsförvaltningen reformeras" (kommittébetänkande 1996:7) ingår en förteckning över de uppgifter som skall överföras från de nuvarande till de nya länsstyrel-

serna och över de stadganden på vilka uppgifterna grundar sig.

Länsstyrelserna skall därtill sköta arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråers nuvarande uppgifter och de uppgifter som i dag handhas av länsungdomsnämnderna och länsidrottsnämnderna, vilka arbetar i samband med länsstyrelsen.

I dag finns det inga stadganden om vilken myndighet som beslutar om länsstyrelsernas verksamhetsställen och namn. I 2 § 3 mom. föreslås därför bli stadgat att statsrådet beslutar om länsstyrelsernas verksamhetsställen och namn. Statsrådet skall också på samma sätt som i dag besluta om länens områden. Genom statsrådets beslut bestäms vilka kommuner som hör till vilket län. Reglementet för statsrådet skall ändras så att dessa på statsrådet ankommande ärenden handläggs vid statsrådets allmänna sammanträde.

3 §. *Styrning och övervakning.* I denna paragraf bestäms ledningsförhållandena mellan å ena sidan ministerierna och ämbetsverken och inrättningarna inom centralförvaltningen och å andra sidan länsstyrelserna.

Den allmänna administrativa ledningen och övervakningen av länsstyrelsen skall skötas av det ministerium som stadgas i reglementet för statsrådet, för närvarande inrikesministeriet. Länsstyrelsen skall på samma sätt som i dag stå under ledning av det ministerium eller det ämbetsverk eller den inrättning inom centralförvaltningen vars verksamhetsområde omfattar de uppgifter som länsstyrelsen sköter. Länsstyrelsen har uppgifter inom justitieministeriets, inrikesministeriets, undervisningsministeriets, jord- och skogsbruksministeriets, trafikministeriets, social- och hälsovårdsministeriets samt handels- och industriministeriets förvaltningsområden. Enligt budgetpropositionen för 1997 skall också arbetarskyddsförvaltningen överföras till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.

Ministeriernas styrning sker huvudsakligen i form av resultatstyrning. Inrikesministeriet godkänner de viktigaste resultatmålen för

länsstyrelsens allmänna förvaltning efter förhandlingar med länsstyrelsen. De ovan nämnda ministerierna, vilkas verksamhetsområden omfattar sådana uppgifter som länsstyrelsen sköter, resultatstyr länsstyrelsen inom sina respektive verksamhetsområden. Före resultatförhandlingarna skall ministerierna tillsammans komma överens om gemensamma mål och resursfördelningen. Om resultatstyrningen stadgas närmare genom förordning.

Det ministerium vars verksamhetsområde omfattar sådana uppgifter som länsstyrelsen sköter kunde på samma sätt som i dag bestämma att länsstyrelsen skall sköta uppgifter också i ett annat län eller i hela landet, med undantag av landskapet Åland.

4 §. *Ledning.* Enligt 51 § 1 mom. regeeringsformen handhas länsförvaltningen av landshövdingen. Länsstyrelsen är ett chefsämbetsverk, som också i fortsättningen skall ledas av landshövdingen. Landshövdingen leder verksamheten vid länsstyrelsen och ansvarar för att den ger resultat och för att resultatmålen uppnås.

5 §. *Organisation.* I denna paragraf stadgas om huvuddragen i länsstyrelsens organisation. Vid länsstyrelsen finns också olika enheter enligt vad som stadgas genom förordning eller bestäms i arbetsordningen.

Enligt lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden har arbetarskyddsmyndigheterna vidsträckt befogenheter att använda tvångsmedel när de sköter sina uppgifter. Arbetarskyddsförvaltningen är enligt 2 § 3 mom. lagen om arbetarskyddsförvaltningen oberoende då den utför sin övervakningsuppgift. Den internationella arbetsorganisationens konventioner förutsätter också att arbetarskyddsorganisationen skall vara oberoende. På grund av arbetarskyddets särställning föreslås i paragrafen bli stadgat att arbetarskyddsärendena vid länsstyrelsen handhas av en enhet om vilken det stadgas genom förordning.

Arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer har regionala serviceenheter. De nuvarande länsstyrelser som dras in fortsätter som serviceenheter. Därför föreslås i 5 § att länsstyrelsen också kan ha serviceenheter.

6 §. *Länsstyrelsen underställda ämbetsverk och inrättningar.* I denna paragraf stadgas om de ämbetsverk och inrättningar som är underställda länsstyrelsen.

Enligt 3 § lagen om grunderna för utvec-

klande av den statliga lokalförvaltningen (126/92) ordnas den statliga lokalförvaltningen häradsvis. Enligt 4 § finns i varje häradsantingen ett häradsämbete eller fristående ämbetsverk enligt vad statsrådet beslutar. I 6 § stadgas att häradsämbetet är underställt länsstyrelsen och inrikesministeriet. Enligt 4 § förordningen om häradsämbete (859/94) godkänner länsstyrelsen på ett häradsämbetes förslag de resultatmål som gäller häradsämbetet som allmän förvaltningsmyndighet och ämbetsverk på basis av de allmänna målsättningar och verksamhetslinjer som inrikesministeriet har ställt upp. Här i lagförslagets 6 § 1 mom. konstateras med anledning av ovanstående, att den allmänna administrativa ledningen och övervakningen av häradsämbetet sköts av länsstyrelsen.

I 1 § 2 mom. lagen om ändring av polisförvaltningslagen (156/96) stadgas att länsstyrelsen underställd lokal förvaltningsmyndighet för polisen är polisinspektionen, som är en avdelning vid häradsämbetet eller ett fristående ämbetsverk i häradet.

Enligt 1 § 2 mom. förordningen om registerförvaltningen (248/96) är magistraterna lokala registerförvaltningsmyndigheter som är underställda länsstyrelserna och fungerar som enheter vid häradsämbetena eller som fristående ämbetsverk. I 6 § 2 mom. i den här föreslagna lagen stadgas med anledning härav, att polisinspektionen och magistraten, vilka är avdelningar vid häradsämbetet eller fristående ämbetsverk i häradet, verksamhetsmässigt lyder under länsstyrelsen enligt vad som stadgas särskilt.

Enligt 1 kap. 12 § lagen om ändring av utskökningslagen (197/96) sköter länsstyrelsen de lednings-, övervaknings- och andra administrativa uppgifter inom utskökningsområdet som särskilt åläggs den i den förordning som avses i 17 § i samma kapitel. Enligt 11 § förordningen om utskökningsväsendets förvaltning (319/96) skall justitieförvaltningschefen vid länsstyrelsen leda förvaltningen av utskökningsväsendet samt övervaka utskökningsväsendet enligt justitieministeriets närmare anvisningar. Eftersom det kommer att ske ändringar i de utskökningsuppgifter som sköts av länsstyrelserna, föreslås att i 6 § 3 mom. enbart konstateras, att om länsstyrelsens uppgifter i samband med häradsämbetets utskökningsväsende stadgas särskilt.

7 §. *Handräckning.* Länsstyrelserna är enligt 6 § i den nuvarande länsstyrelselagen skyldiga att ge övriga myndigheter hand-

räckning. De nya länsstyrelserna föreslås få samma skyldighet. Enligt 1 mom. skall handräckning ges i de fall då detta enligt något stadgande eller annars till följd av länsstyrelsens ställning som allmän förvaltningsmyndighet ankommer på den. Enligt 2 mom. skall länsstyrelsen på motsvarande sätt ha rätt att få handräckning av andra myndigheter.

Länsstyrelserna har enligt 6 § 2 mom. i den nuvarande länsstyrelselagen rätt att av andra myndigheter få de upplysningar som de behöver i sin verksamhet och som myndigheterna enligt lag får ge. Detta är en allmän fullmakt att få uppgifter. När riksdagen godkände statistiklagen (62/94) förutsatte den att de allmänna fullmakterna skulle slopas ur lagstiftningen och de speciella fullmakterna bli klart avgränsade. Länsstyrelserna har med stöd av 28 § lagen om statsandelar till kommunerna (688/92) rätt att av kommuner och kommunförbund få vissa uppgifter om deras ekonomi. Om länsstyrelsen också behöver annan information för att kunna sköta sina uppgifter, kan i lagen i fråga tas in en specialfullmakt om information som länsstyrelsen skall få. Därför föreslås i den nya länsstyrelselagen inte ingå något stadgande om lämnande av uppgifter åt länsstyrelsen.

8 §. *Tvångsmedel.* Länsstyrelserna har med stöd av 7 § i den nuvarande länsstyrelselagen en allmän rätt att använda tvångsmedel. De nya länsstyrelserna föreslås få samma rätt. Länsstyrelsen kunde därmed genom att förelägga vite, hot om att det försummade utförs på den försumliges bekostnad eller hot om att ett arbete eller annan verksamhet avbryts, ålägga den som saken gäller att iakttä ett påbud eller förbud som länsstyrelsen har meddelat eller som någon annan myndighet som har begärt handräckning har meddelat i enlighet med sina befogenheter.

Länsstyrelsen har enligt många lagar möjlighet att använda tvångsmedel. Stadganden om de tvångsmedel som står länsstyrelsen till buds ingår t.ex. i 46 § lagen om brand- och räddningsväsendet (559/75) och i 30 § lagen om befolkningsskydd (438/58). Därtill kan länsstyrelsen tillgripa de tvångsmedel som nämns i 15 § lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden. I lagförslagets 8 § konstateras med anledning av ovanstående, att om länsstyrelsens övriga befogenheter att

använda tvångsmedel stadgas särskilt.

9 §. *Sökande av ändring.* Ändring i länsstyrelsens beslut söks i den ordning som anges i förvaltningsprocesslagen, vilken träder i kraft den 1 december 1996, om inte annat stadgas särskilt.

Länsstyrelsens beslut får enligt 7 § 2 mom. förvaltningsprocesslagen överklagas hos länsrätten. En mångfald lagar och förordningar innehåller dock stadganden enligt vilka länsstyrelsens eller arbetarskyddsmyndighetens beslut antingen inte får överklagas alls eller skall överklagas hos något annat besvärsorgan än det som avses i förvaltningsprocesslagen. Dessa specialstadganden skall enligt 3 § förvaltningsprocesslagen också i fortsättningen tillämpas på länsstyrelsens beslut.

I vissa beslut av länsstyrelsen får ändring inte sökas genom besvär. Ett länsstyrelsens beslut, genom vilket en näringsidkare har tilldelats en varning, får ofta inte överklagas. Ett sådant stadgande ingår t.ex. i 23 § förordningen angående handel i öppen butik med begagnade varor samt skrot och lump (218/41), 15 § förordningen om fastighetsmäklare (181/93), 13 § förordningen om bostadsförmedlare (761/93), 15 § förordningen angående privatdetektivyrket (112/44) och 26 § förordningen om bevakningsföretag (743/83).

Vissa beslut av länsstyrelsen överklagas hos något annat besvärsorgan än det som avses i förvaltningsprocesslagen. T.ex. ett beslut av länsstyrelsen som gäller tillstånd att hålla bilskola överklagas enligt 106 a § vägtrafiklagen (267/81) hos trafikministeriet. Länsstyrelsens beslut om förvägrande av tillstånd eller uppställande av tidsfrist som den har fattat med stöd av lagen om kontroll av utomlands bosatta personers och utländska sammanslutningars fastighetsförvärv (1613/92) överklagas enligt lagens 16 § hos miljöministeriet.

10 §. *Länsstyrelsen i Ålands län.* Den nuvarande självstyrelselagen för Åland (1144/91) trädde i kraft den 1 januari 1993. I självstyrelselagen delas lagstiftningsbehörigheten upp mellan riket och landskapet. I 18 § uppräknas de frågor i vilka landskapet har lagstiftningsbehörighet och i 27 § de frågor i vilka riket har lagstiftningsbehörighet. Förvaltningsbehörigheten på Åland fördelas i regel mellan riket och landskapet enligt vilketdera som har lagstiftningsbehörigheten inom ett visst rättsområde (23 och

30 §§ självstyrelselagen). Enligt 27 § 3 punkten har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om statsmyndigheternas organisation och verksamhet. Stadgandet gäller bl.a. regleringen av de statliga myndigheternas administrativa organisation och verksamhet. Av de nämnda stadgandena följer, att länsstyrelsen i Ålands län är allmän förvaltningsmyndighet i landskapet, men med mera begränsade befogenheter än de övriga länsstyrelserna i riket.

Av ovan nämnda orsaker föreslås i 10 § bli stadgat att beträffande länsstyrelsen i Ålands län gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i denna lag samt vad som stadgas särskilt.

I den nu gällande länsstyrelselagen stadgas om länsstyrelsen i landskapet Åland. Länsstyrelsens namn föreslås bli ändrat till länsstyrelsen i Ålands län, analogt med de övriga länen, eftersom det är frågan om statens regionalförvaltningsmyndighet i landskapet Åland. Också i den gällande lagen om länsindelningen används namnet Ålands län.

11 §. *Närmare stadganden.* Närmare stadganden om verkställigheten av lagen kommer att utfärdas genom en länsstyrelseförordning. Den skall innehålla behövliga stadganden om ämbetsverkets styrning, organisation, uppgifter och personal.

12 §. *Ikraftträdande.* Det är meningen att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997. Dock flyttas arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråers uppgifter och personal till länsstyrelserna den 1 januari 1998. Genom lagen upphävs den nuvarande länsstyrelselagen (1233/87) och den nuvarande lagen om länsindelningen (633/86).

13 §. *Övergångsstadganden för länsstyrelsens uppgifter.* Denna paragraf innehåller ett övergångsstadgande, genom vilket de ärenden som är anhängiga vid de nuvarande länsstyrelserna, arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer, länsungdomsnämnderna och länsidrottsnämnderna överförs till länsstyrelserna i de län som avses i lagförslaget. På motsvarande sätt överförs dessa myndigheters avtal och förbindelser liksom deras övriga rättigheter och skyldigheter till respektive länsstyrelse.

De ärenden som behandlas vid de nuvarande länsstyrelserna i Nylands och Kymmenelän och vid motsvarande arbetarskyddsdistrikts arbetarskyddsbyråer samt länsidrottsnämnder och länsungdomsnämnder överförs till länsstyrelsen i Södra Finlands

län. Från länsstyrelserna i nuvarande Mellersta Finlands, Vasa samt Åbo och Björneborgs län, från motsvarande arbetarskyddsdistrikts arbetarskyddsbyråer samt länsidrottsnämnder och länsungdomsnämnder överförs ärendena till länsstyrelsen i Västra Finlands län. Från länsstyrelsen i nuvarande Tavastehus län överförs ärendena dels till länsstyrelsen i Södra Finlands län, dels till länsstyrelsen i Västra Finlands län, beroende på vilken del av det nuvarande Tavastehus län som ärendena i fråga hänför sig till.

De ärenden som behandlas vid de nuvarande länsstyrelserna i Kuopio, Norra Karelen och S:t Michels län, vid motsvarande arbetarskyddsdistrikts arbetarskyddsbyråer samt länsidrottsnämnder och länsungdomsnämnder överförs till länsstyrelsen i Östra Finlands län. Länsstyrelserna i nuvarande Uleåborgs och Lapplands län behandlar också i fortsättningen de ärenden som är anhängiga vid dem liksom också de ärenden som är anhängiga vid länsidrottsnämnderna och länsungdomsnämnderna. De ärenden som är anhängiga vid arbetarskyddsbyråerna i Uleåborgs arbetarskyddsdistrikt och Lapplands arbetarskyddsdistrikt överförs till länsstyrelserna i Uleåborgs län och Lapplands län.

Enligt lagförslaget får länsstyrelserna större verksamhetsområden än i dag, med undantag av Uleåborgs län och Lapplands län. De nya länsstyrelserna skall också behandla en del ärenden som är olika dem som behandlas vid de nuvarande länsstyrelserna. I paragrafens 2 mom. föreslås för klarhets skull bli konstaterat, att de nuvarande stadgandena i lagar som gäller både länsstyrelserna och arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer eller arbetarskyddsmyndigheterna, länsidrottsnämnderna och länsungdomsnämnderna, när lagen har trätt i kraft kommer att gälla länsstyrelserna i de län som avses i den föreslagna länsindelningen, om inte med arbetarskyddsmyndighet avses vederbörande ministerium. I de stadganden som gäller tillsynen över arbetarskyddet används ofta uttrycket arbetarskyddsmyndigheterna, varmed enligt 2 § förordningen om tillsynen över arbetarskyddet (954/73) avses arbetsministeriet och arbetarskyddets distriktsförvaltning. Därför har de i 2 mom. avsedda lagar som gäller arbetarskyddet begränsats att gälla länsstyrelsen bara i det fall att man med arbetarskyddsmyndighet avser arbetarskyddsdistrikten.

På många håll i lagstiftningen finns stad-

ganden om ärenden som enbart länsstyrelsen i Nylands län skall behandla eller avgöra. Enligt många stadganden om användningen av tvångsmedel är det länsstyrelsen i Nylands län som dömer ut vite. Sådana stadganden finns t.ex. i lagen om försäkringsbolag (1062/79), lagen om utländska försäkringsbolag (398/95), lagen om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster (1488/92), lagen om försäkringsföreningar (1250/87), lagen om försäkringsmäklare (251/93), lagen om pensionsstiftelser (469/55), lagen om försäkringskassor (1164/92) och lagen om utomlands verksam privat skola som motsvarar grundskolan (379/81). Det finns också många stadganden om att ansökan skall göras till länsstyrelsen i Nylands län om sökanden saknar hemort i Finland eller hans hemort är okänd. Sådana stadganden finns t.ex. i namnlagen (694/85), lagen om utlämning till Danmark, Island, Norge eller Sverige för verkställighet av beslut om vård eller behandling (761/70) och lagen om deponering av pengar, värdeandelar, värdepapper eller handlingar som betalning eller till befrielse från annan fullgörelseskyldighet (281/31). Därför föreslås i 2 mom. bli stadgat, att ärendena i dessa fall behandlas eller avgörs av länsstyrelsen i Södra Finlands län.

I äldre lagstiftning finns det i flera sammanhang stadgat att ett ärende skall behandlas eller avgöras av landshövdingen, trots att ärendet enligt nuvarande praxis skall behandlas eller avgöras av länsstyrelsen. Därför föreslås i 3 mom. bli stadgat att behörig myndighet i dessa fall är vederbörande länsstyrelse.

14 §. *Övergångsstadganden för personalen.* Enligt lagförslaget skall det i Finland förutom Ålands län finnas fem andra län. Eftersom länen därmed blir färre, behövs det övergångsstadganden som gäller personalen.

Personalen vid länsstyrelserna och personalen vid arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer skall när lagen träder i kraft med tidigare rättigheter och förmåner flyttas till respektive länsstyrelse eller till en av dess regionala serviceenheter. Om en tjänst överförs till länsstyrelsen eller en serviceenhet som finns på samma ort, behövs inte tjänstemannens samtycke till flyttningen. Däremot behövs hans samtycke om tjänsten flyttas från en ort till en annan.

De anställda vid länsidrottsnämnderna och länsungdomsnämnderna hör redan nu till länsstyrelsernas personal, så några särskilda

övergångsstadganden behövs inte till denna del, trots att nämnderna föreslås bli indragna.

Enligt lagförslaget skall dock inte landshövdingarna och landshövdingstjänsterna flyttas till de nygrundade länsstyrelserna. Här utgör Åland ett undantag. Eftersom länsstyrelsen i Ålands län avviker från länsstyrelserna i det övriga Finland i fråga om både ställning och uppgifter, är det här ändamålsenligt med en separat lösning. I paragrafen finns inga specialstadganden om landshövdingarnas ställning. Utgångspunkten är, att på landshövdingarna och landshövdingstjänsterna tillämpas vad som stadgas på annat håll i lagstiftningen.

Enligt 22 § statstjänstemannalagen kan en tjänsteman som utnämns av republikens president, statsrådet eller ett ministerium för högst två år ställas till statsrådets disposition, då det finns giltiga skäl till det med hänsyn till skötseln av statens uppgifter. Denna tvåårsperiod kan under samma förutsättningar förlängas med högst två år. En tjänsteman i disponibilitet är skyldig att utföra de uppgifter som statsrådet eller en av statsrådet bestämd myndighet har ålagt honom.

Enligt den nuvarande statstjänstemannalagen upphör inte tjänsteförhållandet för en tjänsteman i disponibilitet på grund av att han ställs i disponibilitet, utan han innehar under denna tid fortfarande den tjänst till vilken han har utnämnts. Också en tjänsteman som har utnämnts till ett tjänsteförhållande för en viss tid kan ställas i disponibilitet, och då fortgår hans tidsbegränsade tjänsteförhållande tiden ut. En tjänsteman i disponibilitet kan beviljas tjänstledighet för motsvarande tid, om en vikarie behövs för att sköta hans uppgifter. I statsbudgeten finns inga särskilda anslag för löner åt tjänstemän i disponibilitet. Lönen betalas enligt detaljmotiveringen till statsbudgeten av det ministerium inom vars förvaltningsområde tjänstemannen finns.

I regeringens proposition med förslag till statstjänstemannalag (RP 291/1993 rd.) konstateras att till de uppgifter som en tjänsteman i disponibilitet kunde sköta hör t.ex. utvecklingsuppgifter som gäller flera förvaltningsområden. Syftet med disponibiliteten är enligt propositionen att vid behov ge statsrådet eller någon av statsrådet bestämd myndighet tillgång till sakkunskapen hos tjänstemän inom olika förvaltningsområden.

När det gäller landshövdingarna kunde det vara en bra lösning att ställa dem till statsrådets disposition och utnyttja deras sakkunskap för omfattande utvecklingsprojekt eller utredningar, i de fall då landshövdingarna inte på grund av att länen blir färre kan få en ny tjänst eller uppgift eller avgår med pension. För att en person skall kunna ställas i disponibilitet måste han dock stå i tjänsteförhållande. Eftersom det har föreslagits att de nuvarande landshövdingarnas tjänster dras in och deras tjänsteförhållanden upphör när reformen träder i kraft, borde personen i fråga utnämnas till ett tjänsteförhållande för en viss tid, beroende på den nya uppgiften antingen vid statsrådets kansli eller vid något annat ministerium. Utnämningen görs av statsrådet. Lönen och tjänstebemätningen fastställs enligt uppgiften. Statsrådet ställer därefter den person som har utnämnts till det tidsbegränsade tjänsteförhållandet till sin disposition.

De stadganden om periodisk ersättning som upphävdes i samband med att statstjänstemannalagen trädde i kraft kan enligt 76 § statstjänstemannalagen alltså tillämpas om en tjänsteman har sagts upp med stöd av lagens 27 § och uppsägningen sker inom fem år från det lagen trädde i kraft, dvs. senast den 1 december 1999. Enligt de upphävda stadgandena kan en periodisk ersättning enligt prövning beviljas en förmånstagare som uppfyller vissa krav beträffande ålder och tjänstgöringsförhållande, med beaktande av förmånstagarens möjlighet att få arbete, behovet av ekonomiskt stöd samt övriga omständigheter som inverkar på saken. I förordningen om avgångsbidrag (726/87) stadgas närmare om förutsättningarna för beviljande av periodisk ersättning. En periodisk ersättning kan t.ex. på grund av kravet på tid i statens tjänst inte direkt tillämpas på landshövdingarna, som i allmänhet har en bakgrund som riksdagsmän och i många fall har varit medlemmar av statsrådet. Finansministeriet kan av särskilda skäl bevilja en periodisk ersättning trots att de i förordningen angivna förutsättningarna för beviljande av sådan inte föreligger.

Det ministerium, som skall sköta den allmänna administrativa ledningen och övervakningen av länsstyrelserna, skall i regel besluta om överföring av tjänsterna och placering av personalen vid länsstyrelserna innan lagen träder i kraft. Därförinnan skall övriga vederbörande ministerier höras. På grund av

arbetarskyddets särställning fattas dock beslut om placeringen av arbetarskyddsdistrikten och personalen vid arbetarskyddsbyråerna av det ministerium till vars verksamhetsområde arbetarskyddsärendena hör. Också när det gäller ändring och placering av vissa höga tjänster vid länsstyrelsen fattas beslutet av det ministerium som enligt förordning utnämner tjänstemannen.

1.2. Lag om arbetskrafts- och näringscentraler

1 §. *Allmänna uppgifter och organisation.* Enligt paragrafen skall det grundas en ny regional myndighet, arbetskrafts- och näringscentralen. Centralen bildas genom sammanslagning av de nuvarande distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst, teknologiska utvecklingscentralens inhemska enheter i hemlandet, Statsgaranti-centralens regionala enheter, Finlands Utrikeshandelsförbunds regionala enheter, arbetskraftsdistriktens byråer och landsbygdsnäringsdistrikten.

Tanken är att det skall grundas 13 centraler. Centralernas verksamhetsområden, verksamhetsställen och namn fastställs av statsrådet. Verksamhetsområdena för de enheter som skall föras samman bestäms i dagens läge av statsrådet, vederbörande ministerium eller berörda enhet inom centralförvaltningen. Avsikten är, att centralernas verksamhetsområden skall följa gränserna för förbunden på landskapsnivå, så att en central motsvarar ett eller flera landskap. Eftersom en betydande del av statens medel för utvecklande av regionerna går via centralen, är det motiverat att samordna områdesindelningen för samarbetsparterna, centralerna och förbunden på landskapsnivå.

Enligt lagförslaget skall det genom förordning stadgas om centralernas interna organisation. Avsikten är att det vid varje central skall finnas åtminstone en företagssavdelning, en landsbygdsavdelning och en arbetskraftsavdelning.

I 3 mom. konstateras, att arbetskraftsbyråerna är lokalförvaltningsenheter som lyder under centralerna. Till centralen koncentreras bara arbetskraftsdistriktsbyråerna. Reformen påverkar inte arbetet vid de lokala arbetskraftsbyråerna. Anslagen för dem upptas fortfarande under arbetsministeriets huvudtitel i statsbudgeten, och centralens arbetskraftsavdelning, dvs. den tidigare arbets-

kraftsdistriktsbyrån ansvarar för resultatstyrningen av arbetskraftsbyråerna.

2 §. *Styrning och övervakning.* Den allmänna administrativa styrningen av centralen skall enligt 1 mom. skötas av det ministerium som anges i reglementet för statsrådet. Avsikten är att ändra reglementet för statsrådet så att den allmänna administrativa styrningen av centralen skall skötas av handels- och industriministeriet.

I 2 mom. stadgas om styrningen av centralens verksamhet. Centralen skall sköta uppgifter inte bara för handels- och industriministeriet, utan också för jord- och skogsbruksministeriet och arbetsministeriet, och arbeta under deras styrning och övervakning. Därtill skall centralen sköta regionala uppgifter som i dag sköts av teknologiska utvecklingscentralen, Finlands Utrikeshandelsförbund och Statsgaranticentralen.

Vederbörande ministerium kan enligt 3 mom. bestämma att centralen inom vissa uppgiftsområden skall sköta uppgifter också utanför sitt verksamhetsområde, t.ex. inom två eller flera arbetskrafts- och näringscentralers område. Detta är aktuellt särskilt när det gäller teknologiska utvecklingscentralens uppgifter.

3 §. *Uppgifter.* Till centralen överförs de uppgifter som i dag sköts av handels- och industriministeriets företagstjänst, teknologiska utvecklingscentralens inhemska enheter, Statsgaranticentralens och Finlands Utrikeshandelsförbunds regionala enheter samt landsbygdsnäringsdistriktens och arbetskraftsdistriktsbyråerna. Uppgifterna förändras inte. Om uppgifterna inom centralens olika verksamhetsområden stadgas ingående i olika lagar. Teknologiska utvecklingscentralens, Statsgaranticentralens och Finlands Utrikeshandelsförbunds regionala uppgifter bygger dock inte på lag utan på bestämmelser som utfärdats av centralenheten i fråga.

4 §. *Regionalt utvecklingsarbete.* Arbetskrafts- och näringscentralerna deltar i det regionala utvecklingsarbetet enligt vad som stadgas i lagen om regional utveckling (1135/93). Detta är ett hänvisningsstadgande som inte innebär någon avvikelse från vad som stadgas i lagen om regional utveckling. Eftersom centralen för egen del skall stöda den regionala utvecklingen och vara en viktig samarbetspartner för förbunden på landskapsnivå, vilka är regionala utvecklingsmyndigheter, har det ansetts nödvändigt att i

lagen ta in ett hänvisningsstadgande, då denna uppgift är av stor betydelse för centralen.

5 §. *Avgiftsbelagda prestationer.* Enligt denna paragraf skall frågan om vilka prestationer som är avgiftsbelagda avgöras enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92). Förslaget motsvarar det sätt på vilket enheterna i fråga i dag fastställer sina avgifter. Närmare bestämmelser om avgifterna skall ges i ministeriets beslut. Centralen kommer dock inte i alla sina uppgifter att tillämpa lagen om grunderna för avgifter till staten. Vissa avgiftsstadganden som avviker från lagen ingår i specialstadganden om avgiftsfrihet för vissa tillstånds- och registreringsuppgifter som gäller jordbruket, närmast enligt vad medlemskapet i Europeiska unionen förutsätter.

6 §. *Sökande av ändring.* Centralens beslut överklagas i den ordning som stadgas i förvaltningsprocesslagen, vilken träder i kraft den 1 december 1996, om inte annat anges särskilt.

Centralens beslut får enligt 7 § 2 mom. förvaltningsprocesslagen överklagas hos länsrätten. Flera av de lagar och förordningar som reglerar centralens olika verksamhetsområden innehåller dock särskilda stadganden om sökande av ändring. Dessa specialstadganden tillämpas med stöd av 3 § förvaltningsprocesslagen på centralens beslut. Ett uttryckligt stadgande om detta ingår också i det övergångsstadgande som gäller de olika uppgifterna.

Enligt 24 § förordningen om distrikts- och lokalförvaltningen av arbetskraftsärenden får ändring i beslut av arbetskraftsdistriktsbyrån och arbetskraftsbyrån inte sökas genom besvär, om inte annat stadgas särskilt. Den nämnda förordningen föreslås bli upphävd i samband med att den nya lagstiftningen träder i kraft. Såsom förklaras i avsnitt 7.2. är avsikten att ytterligare utreda systemet för sökande av ändring i arbetskraftsärenden och senare till riksdagen avlåta en sådan proposition om systemet, att skyldigheterna enligt regeringsformens stadganden om de grundläggande rättigheterna och enligt internationella konventioner som är bindande för Finland bli uppfyllda.

Också när det gäller de nuvarande regionala myndigheternas beslut om subventioner och garantier är rätten att anföra besvär delvis begränsad, eller besvären skall riktas till en särskild besvärsnämnd eller motsvarande besvärsmyndighet.

Ändring får inte genom besvär sökas i Statsgaranticentralens finansieringsbeslut som gäller understöd för främjande av regional teknologiverksamhet, och inte heller t.ex. i garanticentralens beslut om beviljande av garanti eller borgen eller om ändring av villkoren för garanti eller borgen, vilket har givits med stöd av lagen om exportgaranti (479/62), lagen om statens konsolideringsgarantier (529/93), lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar (375/63), lagen om statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederirörelse (573/72), lagen om statsgarantier åt industrin för investeringar i miljövård (609/73) och lagen om statsgarantier för tryggnad av basråvaruförsörjningen (651/85).

I beslut av Arbetskraftsdistriktsbyrån, genom vilket en ansökan om lönegaranti har avslagits på annan grund än den som avses i 7 § 1 mom. lagen om lönegaranti (649/73), får arbetstagaren i dag söka ändring genom att anföra besvär hos arbetslöshetsnämnden. I andra beslut som Arbetskraftsdistriktsbyrån har meddelat med stöd av lagen om lönegaranti, eller med stöd av sysselsättningslagen (275/87), sysselsättningsförordningen (130/93) och förordningen om förmåner i samband med Arbetskraftsservice (1253/93) får ändring inte sökas genom besvär.

I landsbygdsnäringsdistriktets beslut söks ändring hos landsbygdsnäringsnämndens besvär, då besluten har meddelats med stöd av t.ex. landsbygdsnäringslagen, landsbygdsnäringsförordningen (248/91), renhushållningslagen, naturnäringslagen, växtskyddslagen, lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket, lagen om kvoter för dikobidrag och bidrag per tacka, lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter, lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringsnäringsnämnd, lagen om rätt att förvärva jord- och skogsbruksmark samt 81 och 105 §§ lagen om fiske.

Enligt 34 § lagen om företagsstöd får ändring inte sökas i förvaltningsbeslut som handels- och industriministeriet eller en distriktsbyrå för handels- och industriministeriets företagstjänst har fattat med stöd av lagen, med undantag av de beslut som avses i 28—31 §§. I 28—31 §§ ingår stadganden om återindrivning av stöd.

7 §. *Tystnadsplikt.* I lagen om allmänna handlingars offentlighet (83/51) ingår inte

tillräckliga stadganden beträffande skyldigheten att hemlighålla handlingar som inlämnats till myndigheterna som motivering till finansieringsbeslut. De ärenden som behandlas vid Arbetskrafts- och näringscentralen kan innehålla t.ex. sådana känsliga uppgifter om finansiering, investeringar och annan affärsverksamhet inom privata företag, offentligt rättsliga samfund eller bolag med statlig majoritet, som är affärshemligheter. Paragrafens stadganden är avsedda att förhindra offentligtgörande och begränsa användningen av uppgifter som är affärs- och yrkeshemligheter. Tystnadsplikten utsträcks enligt förslaget att gälla också dem som arbetar på basis av uppdragsavtal med centralen. Sådana uppdragsavtal används bl.a. vid företagsundersökningar. Det föreslagna stadgandet motsvarar till sitt innehåll det förfarande som i dag iakttas vid teknologiska utvecklingscentralen.

8 §. *Närmare stadganden.* Avsikten är att utfärda en förordning om Arbetskrafts- och näringscentralernas organisation, i vilken ingår behövliga stadganden om ärendenas behandling, enheter, ledningsgruppens uppgifter samt centralens förvaltning och personal i övrigt.

9 §. *Ikraftträdande.* Avsikten är att reformen skall träda i kraft den 1 september 1997.

I paragrafen ingår ett stadgande om upphävande av speciallagarna om Arbetskraftsförvaltningens distrikts- och lokalförvaltning och landsbygdsnäringsförvaltningen. Lagarna behövs inte längre när lagen om Arbetskrafts- och näringscentraler har givits.

10 §. *Övergångsstadganden för de olika uppgifterna.* I denna paragraf ingår ett övergångsstadgande genom vilket de ärenden som när lagen träder i kraft är anhängiga vid de regionala myndigheter och enheter som skall sammanföras överförs till Arbetskrafts- och näringscentralen. Paragrafen innehåller inget stadgande om överförande av Finlands Utrikeshandelsförbunds regionala enheters uppgifter. Eftersom förbundet är en offentliggrättslig förening, kan besluten om överförande av dess uppgifter fattas genom beslut på lägre nivå. De kräver också en separat utredning.

I paragrafens 2 mom. konstateras uttryckligen, att stadgandena i de gällande lagarna om landsbygdsnäringsdistriktet, distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst och Arbetskraftsdistriktsbyråer-

na i fortsättningen skall gälla centralen. Det är meningen att beslutanderätten i de olika uppgifterna genom förordning skall hänföras till centralens respektive avdelning. Eftersom inga uttryckliga stadganden på lag- eller förordningsnivå har givits om teknologiska utvecklingscentralens inhemska enheter, Statsgaranticentralens regionala enheter och Finlands Utrikeshandelsförbunds regionala enheter, behövs till dessa delar inga övergångsstadganden.

11 §. *Övergångsstadganden för personalen.* Personalen i tjänste- och arbetsavtalsförhållande vid de i stadgandet nämnda distriktsmyndigheterna överförs när lagen träder i kraft till respektive arbetskrafts- och näringscentraler med tidigare rättigheter och förmåner. Om den arbetskrafts- och näringscentral till vilken en tjänst flyttas finns på samma ort, behövs inte tjänstemannens samtycke till flyttningen. Samtycke krävs däremot om en tjänst flyttas från en ort till en annan. Vid överföring av tjänster, ändringar av tjänstbenämningar och andra tjänsteregleringar iakttas statstjänstemannalagen samt lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (651/88).

Personalen vid Finlands Utrikeshandelsförbunds regionala enheter är anställd i arbetsavtalsförhållande, så på dem tillämpas stadgandena om arbetsavtalsförhållande.

Vederbörande ministerier beslutar om överföring av tjänsterna och placering av personalen vid centralerna innan lagen träder i kraft.

1.3. Lagen om riksdagsmannaval

1 §. Enligt 1 § lagen om riksdagsmannaval (391/69) är indelningen i valkretsar med undantag av Helsingfors stads valkrets bunden vid den nuvarande länsindelningen så att valkretsarna definieras länsvis. I de flesta fallen motsvarar valkretsarna länen och har också fått namn enligt de nuvarande länen. Åbo och Björneborgs län samt Tavastehus län är dock båda uppdelade i två valkretsar: Åbo läns södra valkrets och Åbo läns norra valkrets respektive Tavastehus läns södra valkrets och Tavastehus läns norra valkrets.

Eftersom avsikten är att ändra länsindelningen i enlighet med förslag, kan man som namn på valkretsarna inte använda namnen på de län som enligt den nya länsindelningen inte längre finns.

Indelningen i valkretsar enligt den föreslagna 1 § innebär att valkretsarna i sig förblir oförändrade. Här uppräknas de kommuner som hör till varje valkrets, och dessa består av samma kommuner som i dag. Däremot föreslås valkretsarnas namn bli ändrade så att länens namn inte längre används. Helsingfors valkrets och landskapet Ålands valkrets bibehåller sina namn. Också de flesta andra valkretsar bibehåller i namnet hänvisningen till det nuvarande området.

Eftersom landskapsförbundens namn har blivit etablerade som namn på Åbo läns södra valkrets respektive Åbo läns norra valkrets och Tavastehus läns södra valkrets respektive Tavastehus läns norra valkrets, föreslås att dessa valkretsar skall få namn som motsvarar namnen för förbunden på landskapsnivå. Åbo läns norra och Åbo läns södra valkrets föreslås bli Satakunta respektive Egentliga Finlands valkrets och Tavastehus läns norra och Tavastehus läns södra valkrets föreslås bli Birkalands respektive Tavastlands valkrets.

Inrikesministeriet har givit beslut om upplösande av Lojo kommun och Lojo stad och bildande av en ny Lojo benämnd kommun (90/96), om upplösande av Borgå stad och Borgå landskommun och bildande av en ny kommun (407/96) samt om upplösande av Heinola stad och Heinola landskommun och bildande av en ny kommun (514/96). Besluten träder i kraft den 1 januari 1997. Dessa beslut har beaktats i paragrafen.

4 §. I denna paragraf stadgas om den stad i vilken valkretscentralnämnden sammanträder.

Enligt den nuvarande ordalydelsen sammanträder valkretscentralnämnden i den stad, där länsstyrelsen i länet har sitt säte. Dock sammanträder centralnämnden i Åbo läns norra valkrets i Björneborgs stad och centralnämnden i Tavastehus läns norra valkrets i Tammerfors stad.

När länsindelningen förnyas kan den ort på vilken centralnämnden skall sammanträda inte längre bindas till den stad i vilken länsstyrelsen har sitt säte. Därför föreslås paragrafen bli ändrad så att det i den uppräknas i vilken stad varje centralnämnd sammanträder. Sammanträdesorterna är de samma som i dag.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft samtidigt som länsstyrelselagen, dvs. den 1 september 1997.

1.4. Lagen om val av företrädare för Finland i Europaparlamentet

4 §. I lagen om val av företrädare för Finland i Europaparlamentet (272/95) hänvisas till valdistrikten enligt lagen om riksdagsmannaval. I det lagförslag som gäller ändring av lagen om riksdagsmannaval föreslås valdistriktens namn bli ändrade så att i dem inte längre hänvisas till länens namn. Också i lagen om ändring av lagen om val av företrädare för Finland i Europaparlamentet bibehålls valområdena och valkretsarna oförändrade, men i valkretsarnas namn föreslås samma ändringar som i förslaget till ändring av lagen om riksdagsmannaval.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.5. Lagen om arbetarskydds-förvaltningen

3 §. Enligt den nuvarande paragrafen indelas landet för den regionala handledningen och inspektionen av arbetarskyddet i arbetarskyddsdistrikt. Enligt det lagförslag som gäller länsstyrelserna skall de uppgifter som sköts av arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer överföras till länsstyrelserna. Den regionala ledningen och inspektionen av arbetarskyddet föreslås därför inom länet bli överförd till länsstyrelsen. I paragrafen konstateras på samma sätt som i 5 § i förslaget till länsstyrelselag, att länsstyrelsen har en särskild enhet för dessa uppgifter.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 januari 1998.

1.6. Lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden

29 a §. Distriktsmyndigheten för arbetarskyddet skall enligt lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden sköta vissa uppgifter i egenskap av behörig myndighet. Dessa uppgifter föreslås nu bli överförda till länsstyrelsen. Därför tas i lagen in ett allmänt stadgande, genom vilket stadgandena om distriktsmyndigheten för arbetarskyddet ändras att gälla länsstyrelsen.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 januari 1998.

1.7. Semesterlagen

2 §. *Avgörande av frågor som rör tillämpningen.* Enligt paragrafens nuvarande 1 mom. skall arbetsrådet bl.a. på begäran av arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå avgöra, huruvida ett arbetsförhållande skall anses vara sådant att lagen skall tillämpas på det. Enligt det nuvarande 2 mom. skall arbetarskyddsbyrån om någon part det yrkar, hänskjuta en i 1 mom. nämnd fråga till arbetsrådet för avgörande, om inte saken annars skall anses vara uppenbart klar. Dessa uppgifter föreslås bli överförda till länsstyrelsen.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 januari 1998.

1.8. Lagen om skydd i arbete

11 §. Enligt paragrafens nuvarande 3 mom. kan arbetarskyddsbyrån i respektive arbetarskyddsdistrikt för viss tid eller tills vidare bevilja skolor och anstalter som avses i 1 § 2 mom. 2 och 3 punkten undantag från de i 2 mom. nämnda skyldigheterna i fråga om arbete som avses i nämnda punkter, förutsatt att det på annat sätt har dragits försorg om att arbetsförhållandena är säkra och inte leder till ohälsa. Denna behörighet föreslås bli överförd till länsstyrelsen.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 januari 1998.

1.9. Lagen om arbetsrådet och om undantagstillstånd inom arbetarskyddet

10 a §. Enligt det nuvarande 1 mom. finns i varje arbetarskyddsdistrikt en arbetarskyddsnämndens undantagstillståndssektion, som i de fall om vilka det stadgas i lag skall medge undantag från tillämpningen av stadgandena i de lagar som avses i 1 §. Paragrafen föreslås bli ändrad så att inte längre i varje arbetarskyddsdistrikt utan i varje län skall finnas en arbetarskyddsnämndens undantagstillståndssektion.

10 b §. Enligt paragrafens nuvarande 2 mom. utgörs undantagstillståndssektionens kansli av arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå. Paragrafen föreslås bli ändrad så att undantagstillståndssektionens kansli i stället blir länsstyrelsen.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 januari 1998.

1.10. Idrottslagen

4 §. Enligt paragrafens nuvarande 3 mom. finns det i varje län en länsidrottsnämnd i anslutning till länsstyrelsen. Nämnden skall bistå undervisningsministeriet och länsstyrelsen i angelägenheter som avses i denna lag.

Enligt det lagförslag som gäller länsstyrelserna överförs länsidrottsnämndernas uppgifter till länsstyrelserna. De uppgifter som enligt idrottslagen skall skötas av länsidrottsnämnden föreslås därför bli överförda till länsstyrelsen. Enligt paragrafens 3 mom. skall därmed länsstyrelsen svara för främjandet av idrotten inom länets område.

24 §. I paragraf föreslås ordet länsidrottsnämnd bli utbytt mot ordet länsstyrelse.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997. Genom lagen upphävs förordningen om länsidrottsnämnd (611/87) jämte ändringar.

1.11. Lagen om ungdomsarbete

3 §. *Ledning och utveckling.* Enligt den nuvarande paragrafen skall undervisningsministeriet svara för ungdomsarbetets allmänna ledning och utveckling och länsungdomsnämnderna har till uppgift att utgöra undervisningsministeriets och länsstyrelsernas sakkunnigorgan i de angelägenheter som avses i lagen.

Paragrafen föreslås bli uppdelad i två moment. I 1 mom. konstateras på samma sätt som idag, att undervisningsministeriet skall svara för ungdomsarbetets allmänna ledning och utveckling.

Enligt det lagförslag som gäller länsstyrelserna överförs länsungdomsnämndernas uppgifter till länsstyrelserna. De uppgifter som enligt lagen om ungdomsarbete skall skötas av länsungdomsnämnderna föreslås därför bli överförda till länsstyrelserna. Enligt 2 mom. skall därför länsstyrelsen inom länet svara för främjandet av ungdomsarbetet och ungdomsverksamheten samt för förbättrandet av de ungas levnadsförhållanden.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997. Genom lagen upphävs förordningen om länsungdomsnämnder (1104/87) jämte ändringar.

1.12. Lagen om lönegaranti

18 a §. Enligt den föreslagna lagen om arbetskrafts- och näringscentraler skall bl.a. arbetskraftsdistriktsbyråernas uppgifter överföras till arbetskrafts- och näringscentralerna. Arbetskraftsdistriktsbyråns uppgifter enligt lagen om lönegaranti föreslås därmed bli överförda till arbetskrafts- och näringscentralen. Därför föreslås här att i lagen tas in ett allmänt stadgande enligt vilket de stadganden och bestämmelser om arbetskraftsdistriktsbyrån och dess verksamhetsområde som har utfärdats i enlighet med lagen om lönegaranti eller med stöd av den i framtiden skall gälla arbetskrafts- och näringscentralen och dess verksamhetsområde.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.13. Landsbygdsnäringslagen

54 a §. *Tillämpning på arbetskrafts- och näringscentralerna.* Syftet med landsbygdsnäringslagen är att förbättra gårdsbrukets struktur och verksamhetsbetingelser samt att främja näringsverksamheten på landsbygden och göra den mångsidigare så att även de mål som uppställts för Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik beaktas. Verkställigheten av lagen sköts av jordbruksstyrelsen samt landsbygdsnäringsdistrikten och kommunernas lantbruksmyndigheter. Nu föreslås att landsbygdsnäringsdistriktens uppgifter enligt landsbygdsnäringslagen överförs till arbetskrafts- och näringscentralerna. Därför intas i lagen ett allmänt stadgande enligt vilket de stadganden och bestämmelser om landsbygdsnäringsdistrikt som har utfärdats i enlighet med landsbygdsnäringslagen eller med stöd av den i framtiden skall gälla arbetskrafts- och näringscentralen.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.14. Renhushållningslagen

36 a §. *Tillämpning på arbetskrafts- och näringscentralerna.* Renhushållningslagen tillämpas inom det i renskötselagen (848/90) avsedda renskötselområdet, som omfattar största delen av Lapplands län och vissa delar av Uleåborgs län. Trots att ren-

hushållningslagen tillämpas inom ett relativt litet område, har landsbygdsnäringsdistriktet uppgifter som är viktiga med tanke på rätts-skyddet. Det är bl.a. besvärsgöraren när ändring söks i vissa avgöranden av kommunens landsbygdsnäringsmyndighet. Därför föreslås i lagen bli intaget ett allmänt stadgande enligt vilket de stadganden och bestämmelser om landsbygdsnäringsdistrikt som har utfärdats i enlighet med renhushållningslagen eller med stöd av den, i framtiden skall gälla arbetskrafts- och näringscentralen.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.15. Naturnäringslagen

44 a §. *Tillämpning på arbetskrafts- och näringscentralerna.* Naturnäringslagen tillämpas i vissa kommuner i Lapplands län. Trots att lagen tillämpas bara inom ett litet område, har landsbygdsnäringsdistriktet uppgifter som är viktiga med tanke på rätts-skyddet. Det är bl.a. besvärsgöraren när ändring söks i vissa avgöranden av kommunens landsbygdsnäringsmyndighet. Därför föreslås i lagen bli intaget ett allmänt stadgande enligt vilket de stadganden och bestämmelser om landsbygdsnäringsdistrikt som har utfärdats i enlighet med naturnäringslagen eller med stöd av den, i framtiden skall gälla arbetskrafts- och näringscentralen.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.16. Skoltlagen

65 a §. *Tillämpning på arbetskrafts- och näringscentralerna.* Syftet med skoltlagen är att främja levnadsförhållandena och utkomstmöjligheterna för skoltarna och inom skoltområdet samt att bevara och främja skolkulturen. Tillsammans med andra myndigheter sköter Lapplands landsbygdsnäringsdistrikt verkställigheten av lagen. Dessa landsbygdsnäringsdistriktets uppgifter föreslås bli överförda till arbetskrafts- och näringscentralen. Därför föreslås att i lagen intas ett allmänt stadgande enligt vilket de stadganden som gäller landsbygdsnäringsdistriktet och dess verksamhetsområde skall gälla arbetskrafts- och näringscentralen och dess verksamhetsområde.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att

lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.17. Lagen om landsbygdsnäringsnämndens besvärsnämnd

1 §. *Ärenden som skall behandlas.* Landsbygdsnäringsnämnden är en självständig besvärsmyndighet, hos vilken ändring i landsbygdsnäringsdistriktens beslut enligt den nuvarande 1 § 1 mom. 1 punkten söks genom besvär. Besvärskommittén skall också i fortsättningen vara besvärsmyndighet i de ärenden som gäller landsbygdsnäringsnämnden och som i dag avgörs i landsbygdsnäringsdistriktet. Enligt 10 § i den föreslagna lagen om arbetskrafts- och näringscentraler skall till respektive central överföras bl.a. de vid landsbygdsnäringsdistriktet anhängiga ärenden som med stöd av den nämnda lagen eller av någon annan lag skall skötas av arbetskrafts- och näringscentralen. Därför föreslås att denna punkt ändras i motsvarighet till det nyss nämnda lagrummet, så att landsbygdsnäringsnämnden är besvärsmyndighet när man söker ändring i beslut av arbetskrafts- och näringscentralen i ärenden som med stöd av lagen om arbetskrafts- och näringscentraler eller annan lag överförs från landsbygdsnäringsdistriktet till arbetskrafts- och näringscentralerna eller i fråga om vilka ändring enligt lag skall sökas på detta sätt.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.18. Lagen om handel med utsäde

22 a §. *Tillämpning på arbetskrafts- och näringscentralerna.* Syftet med lagen om handel med utsäde är att upprätthålla en högklassig växtproduktion genom att främja tillgången på och användningen av utsäde som är av hög kvalitet och lämpligt för växtförhållandena i Finland. Lagen tillämpas på produktion, marknadsföring, import och export av utsäde för åker- och trädgårdsväxter samt då utsäde överläts till en odlare med stöd av ett odlingskontrakt. Kontrollcentralen för växtproduktion, landsbygdsnäringsdistriktet och kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter utövar tillsyn över produktionen och marknadsföringen av utsäde samt övervakar iakttagandet av lagen och de stadganden och bestämmelser som

har utfärdats med stöd av den. Dessa landsbygdsnäringsdistriktets uppgifter föreslås bli överförda till arbetskrafts- och näringscentralen. Därför föreslås att i lagen intas ett allmänt stadgande enligt vilket de stadganden som gäller landsbygdsnäringsdistrikt skall gälla arbetskrafts- och näringscentralen.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.19. Växtskyddslagen

23 a §. *Tillämpning på arbetskrafts- och näringscentralerna.* Växtskyddslagen gäller åtgärder för bekämpning av skadegörare och hindrande av deras spridning. Den i lagen avsedda växtskyddsmyndigheten är kontrollcentralen för växtproduktion. Landsbygdsnäringsdistriktet bistår kontrollcentralen vid verkställandet av lagen, enligt vad jord- och skogsbruksministeriet bestämmer med stöd av lagen om kontrollcentralen för växtproduktion (1201/92). Dessa landsbygdsnäringsdistriktets uppgifter föreslås bli överförda till arbetskrafts- och näringscentralen. Därför föreslås att i lagen intas ett allmänt stadgande enligt vilket de stadganden som gäller landsbygdsnäringsdistrikt skall gälla arbetskrafts- och näringscentralen.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.20. Lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket

52 a §. *Tillämpning på arbetskrafts- och näringscentralerna.* Syftet med lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket är att främja gårdsbrukets och landsbygdsnäringsstrukturens anpassning till Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik samt att skapa förutsättningar för att landsbygden även i övrigt utvecklas. Verkställigheten av lagen handhas av jord- och skogsbruksministeriet, jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral, landsbygdsnäringsdistriktet och de kommunala landsbygdsnäringsmyndigheterna. Dessa landsbygdsnäringsdistriktets uppgifter föreslås bli överförda till arbetskrafts- och näringscentralen. Därför föreslås att i lagen intas ett allmänt stadgande enligt vilket de stadganden som gäller landsbygdsnäringsdistrikt skall gälla arbetskrafts- och näringscentralen.

ringscentralen.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.21. Lagen om kvoter för dikobidrag och bidrag per tacka

23 a §. *Tillämpning på arbetskrafts- och näringscentralerna.* Lagen om kvoter för dikobidrag och bidrag per tacka gäller genomförandet i Finland av de system med individuella kvoter per producent för dikobidrag och bidrag per tacka som ingår i Europeiska gemenskapens lagstiftning. Enligt lagen sköter landsbygdsnäringsdistriktet uppgifter i samband med verkställigheten. Dessa landsbygdsnäringsdistriktets uppgifter föreslås bli överförda till arbetskrafts- och näringscentralen. Därför föreslås att i lagen intas ett allmänt stadgande enligt vilket de stadganden som gäller landsbygdsnäringsdistriktet och dess verksamhetsområde skall gälla arbetskrafts- och näringscentralen och dess verksamhetsområde.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.22. Lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter

13 a §. *Tillämpning på arbetskrafts- och näringscentralerna.* Lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter gäller en övergång från det finländska tvåprissystemet för mjölk till en reglering i enlighet med Europeiska gemenskapens lagstiftning om en tilläggsavgift inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter. Verkställigheten av lagen ankommer på jord- och skogsbruksministeriet och landsbygdsnäringsdistriktet. Dessa landsbygdsnäringsdistriktets uppgifter föreslås bli överförda till arbetskrafts- och näringscentralen. Därför föreslås att i lagen intas ett allmänt stadgande enligt vilket de stadganden som gäller landsbygdsnäringsdistriktet och dess verksamhetsområde skall gälla arbetskrafts- och näringscentralen och dess verksamhetsområde.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september

1997.

1.23. Lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringsar

13 a §. *Tillämpning på arbetskrafts- och näringscentralerna.* Lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringsar tillämpas bl.a. på ersättningar, premier och andra understöd som landsbygdsnäringsdistriktet beviljar och utbetalar av statens och Europeiska unionens medel samt på övervaknings- och andra uppgifter i anslutning till dem, om inte annat stadgas i någon annan lag. Dessa landsbygdsnäringsdistriktets uppgifter föreslås bli överförda till arbetskrafts- och näringscentralen. Därför föreslås att i lagen intas ett allmänt stadgande enligt vilket de stadganden som gäller landsbygdsnäringsdistriktet skall gälla arbetskrafts- och näringscentralen.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.24. Lagen om fiske

127 a §. Landsbygdsnäringsdistriktet är enligt lagen om fiske statlig distriktsmyndighet när det gäller fiskeriet och sköter uppgifter i anslutning till detta. Här föreslås att landsbygdsnäringsdistriktets uppgifter som behövä myndighet enligt lagen om fiske skall överföras till arbetskrafts- och näringscentralen. Därför föreslås att i lagen intas ett allmänt stadgande enligt vilket de stadganden som gäller landsbygdsnäringsdistriktet och dess verksamhetsområde skall gälla arbetskrafts- och näringscentralen och dess verksamhetsområde.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.25. Lagen om ersättande av skördeskador

5 §. I de fall som avses i 1 § lagen om ersättande av skördeskador kan ersättning av statens medel betalas i enlighet med vad lagen stadgar. Enligt den nuvarande 5 § är det landsbygdsnäringsdistriktet som ombesörjer verkställigheten av lagen. Denna

uppgift föreslås bli överförd till arbetskrafts- och näringscentralen. Samtidigt görs i paragrafen vissa tekniska justeringar.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.26. Lagen om avträdesersättning för lantbruksföretagare

38 a §. Med stöd av lagen om avträdesersättning för lantbruksföretagare beviljas avträdesersättning åt lantbruksföretagare som för att minska lantbruksproduktionen under åren 1993–1995 varaktigt avstår från lantbruk på det sätt som stadgas i lagen. För verkställigheten av lagen svarar kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter, landsbygdsnäringsdistriktet och lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Dessa landsbygdsnäringsdistriktets uppgifter föreslås bli överförda till arbetskrafts- och näringscentralen. Därför föreslås att i lagen intas ett allmänt stadgande enligt vilket de stadganden som gäller landsbygdsnäringsdistriktet skall gälla arbetskrafts- och näringscentralen.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.27. Lagen om rätt att förvärva jord- och skogsbruksmark

17 a §. *Tillämpning på arbetskrafts- och näringscentralerna.* Enligt lagen om rätt att förvärva jord- och skogsbruksmark måste fysiska personer, bolag, andelslag, föreningar och andra sammanslutningar samt stiftelser få tillstånd om de genom köp vill förvärva jordbruks- och skogsbruksmark. De ärenden som gäller markförvärvstillstånd och andra i lagen stadgade uppgifter behandlas i dag av respektive landsbygdsnäringsdistrikt. Dessa landsbygdsnäringsdistriktets uppgifter föreslås bli överförda till arbetskrafts- och näringscentralen. Därför föreslås att i lagen intas ett allmänt stadgande enligt vilket de stadganden som gäller landsbygdsnäringsdistriktet och dess verksamhetsområde skall gälla arbetskrafts- och näringscentralen och dess verksamhetsområde.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.28. Lagen om inlösen till staten av fastigheter, som skola säljas på exekutiv auktion

11 a §. I lagen om inlösen till staten av fastigheter, som skall säljas på exekutiv auktion stadgas att om en fastighet har sålts i exekutiv väg, kan lantbruksdistriktet eller, då auktionspriset överstiger ett belopp som stadgas genom förordning, inom trettio dagar från det auktionen förrättades lösa in den sålda fastigheten till auktionspriset. Lagen ger också landsbygdsdistriktet vissa uppgifter.

De uppgifter som tidigare sköttes av lantbruksdistrikten och landsbygdsdistrikten skall enligt lagen om landsbygdsnäringsförvaltningen (1199/92) och dess föregångare lagen om lantbruksförvaltningen (89/71) numera skötas av landsbygdsnäringsdistrikten. Dessa landsbygdsnäringsdistriktets uppgifter föreslås bli överförda till Arbetskrafts- och näringscentralen. Därför föreslås att i lagen intas ett allmänt stadgande enligt vilket de stadganden som gäller lantbruksdistriktet och landsbygdsdistriktet skall gälla Arbetskrafts- och näringscentralen.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.29. Lagen om företagsstöd

35 a §. Enligt den föreslagna lagen om Arbetskrafts- och näringscentraler skall bl.a. de uppgifter som sköts av distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst överföras till Arbetskrafts- och näringscentralerna. De ärenden som gäller stöd enligt lagen om företagsstöd behandlas utom av handels- och industriministeriet också av distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst. Dessa distriktsbyråernas uppgifter föreslås bli överförda till Arbetskrafts- och näringscentralen. Därför föreslås att i lagen intas ett allmänt stadgande enligt vilket de stadganden som gäller distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst skall gälla Arbetskrafts- och näringscentralen.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.30. Lagen om aktiebolaget Kera Ab

12 §. Enligt paragrafens nuvarande 3 mom. kan en medlem och en suppleant i bolagets organ samt den som är i bolagets tjänst, utan hinder av vad 94 § kreditinstitutlagen stadgar om tystnadsplikt, lämna handels- och industriministeriet och distriktsbyråerna för dess företagstjänst samt Statsgaranticentralen sådana uppgifter som avses i paragrafen. Enligt förslaget skall här nämnas Arbetskrafts- och näringscentralen i stället för distriktsbyrån för företagstjänsten.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

1.31. Lagen om regionalt stödjande av transporter

13 §. Enligt den nuvarande paragrafen behandlas ärenden som gäller transportstöd av handels- och industriministeriet eller en distriktsbyrå för handels- och industriministeriets företagstjänst enligt vad som stadgas genom förordning. Dessa distriktsbyråernas uppgifter föreslås bli överförda till Arbetskrafts- och näringscentralen.

Ikraftträdelsestadgande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 september 1997.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Närmare stadganden om verkställigheten av den föreslagna länsstyrelselagen och den föreslagna lagen om Arbetskrafts- och näringscentraler skall ges i förordning. Utkast till dessa förordningar ingår som bilaga till propositionen.

2.1. Länsstyrelseförordning

I förordningen stadgas om länsstyrelsens organisation och om avgörande och beredning av ärenden.

Med avvikelse från den nuvarande förordningen föreslås det bli stadgat att det vid länsstyrelsen utom den i lag stadgade Arbetskrafts- och näringscentralen också skall finnas en bildningsavdelning, en social- och hälsovårdsavdelning samt en polisavdelning.

Förordningen innehåller behörighetsvillkor för de högsta tjänsterna vid länsstyrelsen och ett stadgande om besättande av tjänsterna.

Landshövdingen utnämns enligt regeringsformen av republikens president, och cheferna för de i förordningen nämnda avdelningarna utnämns av vederbörande ministerium.

Av landshövdingen krävs med avvikelse från den nuvarande länsstyrelseförordningen att han har avlagt högre högskoleexamen. En sådan examen krävs nästan utan undantag av alla ämbetsverkschefer och det är sedvanligt att den krävs också för ämbetsverkens högsta tjänster. Eftersom länsstyrelsen är ett administrativt sakkunnigämbetsverk med exceptionellt krävande styrnings- och ledningsformer, är det motiverat att förutsätta att landshövdingen skall ha en högre högskoleexamen.

Också av länsarbetarskyddsrådet kommer att krävas högre högskoleexamen, även om så inte är fallet i dag. Arbetarskyddsärendena förutsätter en exceptionellt stor sakkunskap. För en högre högskoleexamen talar också att avdelningens chef har vidsträckt befogenheter när det gäller företag och samfund. Högre högskoleexamen krävs också av alla andra avdelningschefer vid länsstyrelsen.

Det s.k. trepartssamarbetet inom arbetarskyddsärendena skall fortsätta. Förordningen om arbetarskyddsnämnderna och arbetarskyddsnämndernas dispenssektioner (200/93) innehåller stadganden om samarbetsorganen. Ett hänvisningsstadgande tas in i länsstyrelseförordningen.

2.2. Förordning om arbetskrafts- och näringscentraler

I förordningen stadgas om centralens organisation. Vid centralen skall finnas åtminstone en företagsavdelning, en landsbygdsavdelning och en arbetskraftsavdelning. I förordningen stadgas också om de olika avdelningarnas huvudsakliga uppgifter och om användningen av beslutanderätt.

Förordningen anger behörighetsvillkor för centralens högsta tjänster och ett stadgande om besättande av tjänsterna. Enligt förordningen utnämns centralens direktör av statsrådet för en femårsperiod. Ett stadgande om tjänsten skall tas in i förordningen om tjänster som alltid besätts för viss tid. Avdelningscheferna och fiskerichefen utnämns av vederbörande ministerium på förslag av direktören.

Förordningen innehåller också andra behövliga stadganden om centralens personal

och förvaltning. Som bilaga ingår ett preliminärt utkast till förordning, som ännu kan komma att ändras. Förordningen skall också innehålla stadganden om de delegationer som ansvarar för det s.k. trepartssamarbetet och som arbetar i samband med de nuvarande arbetskraftsdistrikten.

Avdelningscheferna skall avgöra de ärenden som sköts av deras respektive avdelningar. Vid riksdagsbehandlingen av den gällande landsbygdsnäringslagstiftningen förutsatte riksdagens jord- och skogsbruksutskott att eventuella konflikter mellan jordbruket och fiskeriet förhindras genom stadganden som utfärdas i förordning (JsUB 18/1992 rd). I enlighet med uttalandet har beslutsfattandet separerats genom 7 § i den förordning om landsbygdsnäringslagstiftning som nu föreslås bli upphävd. Därför föreslås att i förordningen också i fortsättningen skall ingå ett stadgande enligt vilket fiskeriärenden dock avgörs av fiskerichefen eller hans ställföreträdare.

Centralens direktör skall leda centralens verksamhet, ansvara för resultatmålen, leda centralens ledningsgrupp, svara för samordnandet av verksamheten och gemensamma projekt samt fastställa centralens arbetsordning.

3. Ikraftträdande

Länsstyrelselagen och lagen om arbetskrafts- och näringscentraler liksom ändringarna i andra lagar som har samband med dem föreslås träda i kraft den 1 september 1997, dock med följande kompletteringar.

Länsstyrelselagens 5, 13 och 14 §§, vilka gäller enheten för arbetarskyddsärenden, liksom de lagar som gäller överföringen av arbetarskyddsuppgifterna till länsstyrelsen: lagen om ändring av 3 § lagen om arbetarskyddsförvaltning, lagen om ändring av lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden, lagen om ändring av 2 § semesterlagen, lagen om ändring av 11 § lagen om skydd i arbete och lagen om ändring av 10 a och 10 b §§ lagen om arbetsrådet och om undantagstillstånd inom arbetarskyddet föreslås träda i kraft från början av år 1988. Det senare ikraftträdandet för dessa lagar är motiverat därför att det pågår ett projekt att överföra arbetarskyddsärendena från arbetsministeriet till social- och hälsovårdsministeriet, och den regionala förvaltningen

av dessa ärenden borde omorganiseras först efter det att den eventuella överföringen av arbetarskyddsärendena inom centralförvaltningen är genomförd.

Den snabba tidtabellen för reformen är motiverad för att man när det gäller att utveckla länsstyrelserna så snabbt som möjligt skall kunna börja utveckla verksamheten kvalitativt och få situationen stabiliserad. Därmed kan man undanröja öppna frågor och den osäkerhet som bland de anställda vid länsstyrelserna råder beträffande den egna ställningen.

Länsstyrelselagen och lagen om arbetskrafts-

och näringscentraler liksom lagarna om de uppgifter som överförs till länsstyrelsen respektive arbetskrafts- och näringscentralen utgör en del av det allmänna ordnandet av regionalförvaltningen. Lagen om ändring av 1 och 4 § lagen om riksdagsmannaval och lagen om ändring av 4 § lagen om val av företrädare för Finland i Europaparlamentet har för sin del samband med länsindelningen, varför det är motiverat att alla de nämnda lagarna skall träda i kraft samtidigt.

Med stöd av ovanstående avläts till Riksdagen följande lagförslag:

1.

Länsstyrelselag

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Länsindelning

I Finland finns följande län: Södra Finlands län, Ålands län, Västra Finlands län, Östra Finlands län, Uleåborgs län och Lapplands län.

2 §

Länsstyrelsens uppgifter

I länet finns en länsstyrelse som är allmän förvaltningsmyndighet och som sköter de övriga uppgifter om vilka det stadgas särskilt.

Länsstyrelsen sköter, i enlighet med vad som stadgas särskilt, uppgifter i anslutning till justitieförvaltningen, räddnings- och polisförvaltningen, utbildnings- och kulturförvaltningen samt idrotts- och ungdomsväsendet och jord- och skogsbruksförvaltningen, trafikförvaltningen, konsument-, konkurrens- och livsmedelsförvaltningen, social- och hälsovårdsförvaltningen samt arbetarskyddsförvaltningen.

Statsrådet beslutar om länsstyrelsernas verksamhetsställen och namn samt om länens områden.

3 §

Styrning och övervakning

Den allmänna administrativa ledningen av och tillsynen över länsstyrelsen skall skötas av det ministerium som anges i reglementet för statsrådet (1522/95).

I skötseln av uppgifter inom de olika förvaltningsområdena styrs och övervakas länsstyrelsen av vederbörande ministerium. I ärenden om vilka så stadgas särskilt styrs länsstyrelsen även av det ämbetsverk eller den inrättning inom centralförvaltningen vars verksamhetsområde omfattar uppgifter som länsstyrelsen sköter.

Vederbörande ministerium kan bestämma

att en länsstyrelse skall sköta uppgifter också i ett annat län eller i hela landet, med undantag av landskapet Åland.

4 §

Ledning

Länsstyrelsen leds av landshövdingen.

5 §

Organisation

Vid länsstyrelsen finns olika enheter enligt vad som stadgas genom förordning eller bestäms i länsstyrelsens arbetsordning. Arbetarskyddsärendena handhas vid länsstyrelsen av en särskild enhet om vilken det stadgas genom förordning. Länsstyrelsen kan därtill ha regionala serviceenheter.

6 §

Länsstyrelsen underställda ämbetsverk och inrättningar

Den allmänna administrativa ledningen och övervakningen av häradsämbetena sköts av länsstyrelsen.

Polisinrättningen och magistraten, vilka är avdelningar vid häradsämbetet eller fristående ämbetsverk i häradet, lyder funktionellt under länsstyrelsen enligt vad som stadgas särskilt.

Om länsstyrelsens uppgifter i samband med häradsämbetets utökningsväsende stadgas särskilt.

7 §

Handräckning

Länsstyrelsen skall ge andra myndigheter handräckning om detta enligt något stadgade eller annars till följd av länsstyrelsens

ställning som allmän förvaltningsmyndighet ankommer på den.

Länsstyrelsen har på motsvarande sätt rätt att få handräckning av andra myndigheter.

8 §

Tvångsmedel

Genom föreläggande vite, hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande kan länsstyrelsen ålägga den som saken gäller att iakttä ett påbud eller förbud som länsstyrelsen har meddelat eller som någon annan myndighet som har begärt handräckning har meddelat i enlighet med sin behörighet. Om länsstyrelsens behörighet i övrigt att använda tvångsmedel stadgas särskilt.

9 §

Sökande av ändring

Ändring i länsstyrelsens beslut söks, om inte annat stadgas särskilt, i den ordning som anges i förvaltningsprocesslagen (586/96).

10 §

Länsstyrelsen i Ålands län

Beträffande länsstyrelsen i Ålands län gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i denna lag samt vad som stadgas särskilt.

11 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

12 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1997. I fråga om den enhet för arbetarskyddsärenden som avses i 5 § träder stadgandena i 5, 13 och 14 §§ dock i kraft först den 1998.

Genom denna lag upphävs länsstyrelsens lag av den 31 december 1987 (1233/87) och lagen den 22 augusti 1986 om länsindelningen (633/86).

13 §

Övergångsstadganden för de olika uppgifterna

När denna lag träder i kraft skall de ärenden vilka är anhängiga vid de nuvarande länsstyrelserna, arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer, länsungdomsnämnderna och länsidrottsnämnderna och vilka enligt denna lag eller någon annan lag skall skötas av länsstyrelsen, överföras till den behöriga länsstyrelsen i det län som anges i 1 §. På motsvarande sätt övergår de ovan nämnda myndigheternas avtal och övriga förbindelser liksom också deras övriga rättigheter och skyldigheter till behörig länsstyrelse.

Vad som tidigare har stadgats om länsstyrelserna, arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer eller arbetarskyddsmyndigheterna, länsungdomsnämnderna och länsidrottsnämnderna gäller när denna lag har trätt i kraft på motsvarande sätt den behöriga länsstyrelse som avses i 1 §, om inte annat stadgas eller bestäms eller om inte med arbetarskyddsmyndighet avses det ministerium till vars verksamhetsområde arbetarskyddsärendena hör enligt reglementet för statsrådet.

Om det tidigare har stadgats att något ärende skall behandlas eller avgöras enbart av länsstyrelsen i Nylands län, skall ärendet när denna lag har trätt i kraft behandlas eller avgöras av länsstyrelsen i Södra Finlands län.

Om det tidigare har stadgats att ett ärende skall handläggas eller avgöras av landshövdingen, är länsstyrelsen behörig myndighet.

14 §

Övergångsstadganden för personalen

När denna lag träder i kraft överförs personalen och tjänsterna vid de nuvarande länsstyrelserna och arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer till länsstyrelsen i det län som anges i 1 § eller till dess regionala serviceenhet. Landshövdingarnas tjänster dras dock in och deras tjänsteförhållanden upphör när lagen träder i kraft, med undantag av landshövdingen i Ålands län. För att en tjänst skall kunna överföras behövs inte tjänstemannens samtycke, utom i det fall att tjänsten flyttas från en ort till en annan.

Det ministerium som avses i 3 § 1 mom. beslutar om överföringen av tjänsterna och om placeringen av personalen vid länsstyrelserna innan lagen träder i kraft, efter att ha hört övriga berörda ministerier. Om placeringen av personalen vid arbetarskyddsdis-

triktens arbetarskyddsbyråer beslutar det ministerium som avses i 3 § 2 mom. Vederbörande ministerium beslutar om hur de tjänster till vilka det med stöd av förordning utnämner tjänstemän skall ombildas och placeras inom länsstyrelsen.

2.

Lag

om arbetskrafts- och näringscentraler

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Allmänna uppgifter och organisation

För främjande av näringarna och arbetskraftsärendena finns arbetskrafts- och näringscentraler (*centraler*). Beslut om deras antal, verksamhetsområden, verksamhetsställen och namn fattas av statsrådet.

Varje central är indelad i enheter enligt vad som stadgas genom förordning.

Arbetskraftsbyråerna är lokalförvaltningsorgan som lyder under centralen. Genom förordning stadgas särskilt om deras uppgifter och organisation. Arbetskraftsbyråerna grundas och indras av centralen, som också bestämmer om deras verksamhetsområden och verksamhetsställen.

2 §

Styrning och övervakning

Den allmänna administrativa styrningen och övervakningen av centralen skall skötas av det ministerium som stadgas i reglementet för statsrådet (1522/95).

Vederbörande ministerium styr och övervakar centralen när denna sköter uppgifter inom olika förvaltningsområden. Centralen styrs och övervakas också av det ämbetsverk eller den inrättning inom centralförvaltningen vars verksamhetsområde omfattar uppgifter som det är stadgat eller bestämt att centralen skall sköta.

Vederbörande ministerium kan bestämma att centralen skall sköta uppgifter också utanför sitt verksamhetsområde.

3 §

Uppgifter

Centralens uppgift är, enligt vad som stadgas särskilt, att genom att erbjuda finansierings-, utbildnings-, utvecklings- och andra tjänster

1) främja särskilt verksamheten inom små och medelstora företag och deras verksamhetsförutsättningar samt företagets teknologiska utveckling och internationalisering,

2) främja gårdsbruket, fiskerinäringen och de landsbygdsnärningar som har samband med dem samt övervaka iakttagandet av de stadganden som gäller för dem,

3) arbeta för att arbetsmarknaden skall fungera bättre, främja sysselsättningen och den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen samt i övrigt sörja för skötseln av arbetskraftsärenden, samt

4) sköta de övriga uppgifter som i stadganden eller bestämmelser har ålagts centralen.

4 §

Regionalt utvecklingsarbete

Centralen deltar i det regionala utvecklingsarbetet i enlighet med lagen om regional utveckling (1135/93).

5 §

Avgiftsbelagda prestationer

Beträffande avgifter för centralens prestationer och bestämmande av avgifterna gäller

vad som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92), om inte annat särskilt stadgas genom lag.

6 §

Sökande av ändring

Ändring i centralens beslut söks i den ordning som stadgas i förvaltningsprocesslagen (586/96), om inte annat stadgas särskilt.

7 §

Tystnadsplikt

Den som arbetar vid centralen får inte olovligt för en utomstående röja eller orättmätigt utnyttja vad han i skötseln av sin tjänst eller sitt uppdrag har fått veta om någon annans affärs- eller yrkeshemlighet eller om någon annan omständighet som skall hållas hemlig. Det samma gäller den som sköter ett uppdrag på basis av uppdragsavtal som har ingåtts med centralen.

8 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

9 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1997.

Genom denna lag upphävs lagen den 2 februari 1973 om distrikts- och lokalförvaltningen av arbetskraftsärenden (77/73) jämte ändringar samt lagen den 4 december 1992 om landsbygdsnäringsförvaltningen (1199/92).

Åtgärde som verkställigheten av lagen

förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

10 §

Övergångsstadganden för de olika uppgifterna

När denna lag träder i kraft skall de ärenden vilka är anhängiga vid landsbygdsnäringsdistrikten, distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst, teknologiska utvecklingscentralens enheter i hemlandet, Statsgaranticentralens regionbyråer och arbetskraftsdistriktens byråer och vilka enligt denna lag eller någon annan lag skall skötas av centralen, överföras till vederbörande central. På motsvarande sätt överförs de ovan nämnda regionala enheternas avtal och övriga förbindelser liksom också deras övriga rättigheter och skyldigheter till behörig central.

Vad som i någon annan lag stadgas om landsbygdsnäringsdistrikten, distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst och arbetskraftsdistriktens byråer, gäller när denna lag har trätt i kraft på motsvarande sätt centralen, om inte annat följer av denna lag eller om inte annat stadgas eller bestäms.

11 §

Övergångsstadganden för personalen

När denna lag träder i kraft överförs personalen och tjänsterna vid landsbygdsnäringsdistrikten, distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst, teknologiska utvecklingscentralens enheter i hemlandet, Statsgaranticentralens regionbyråer och arbetskraftsdistriktens byråer till behörig central. För att tjänsterna skall kunna överföras behövs inte tjänstemännens samtycke, utom i de fall att tjänsterna flyttas från en ort till en annan.

Vederbörande ministerier beslutar om placeringen av personalen vid centralerna.

3.

Lag

om ändring av 1 och 4 §§ lagen om riksdagsmannaval

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 13 juni 1969 om riksdagsmannaval (391/69) 1 § 1 mom. och 4 §, av dessa lagrum 1 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat genom lagar av den 9 november 1973, den 3 maj 1985 och den 18 maj 1990 (808/73, 370/85 och 437/90), som följer:

1 §

För val av riksdagsmän är landet indelat i följande valkretsar:

1. Helsingfors valkrets, till vilken hör Helsingfors stad,

2. Nylands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Artsjö, Askola, Borgnäs, Borgå, Ekenäs, Esbo, Grankulla, Hangö, Hyvinge, Högfors, Ingå, Karis, Karislojo, Kervo, Kyrkslätt, Lapträsk, Liljendal, Lojo, Lovisa, Mäntsälä, Mörskom, Nummi-Pusula, Nurmijärvi, Orimattila, Pernå, Pojo, Pukkila, Sammatti, Sibbo, Sjundeå, Strömfors, Träskända, Tusby, Vanda och Vichtis,

3. Egentliga Finlands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Alastaro, Aura, Bjärnå, Dragsfjärd, Finby, Gustavs, Halikko, Houtskär, Iniö, Karinainen, Kiikala, Kimito, Kisko, Kodisjoki, Korpo, Koski Tl., Kuusjoki, Laitila, Lemu, Loimaa, Loimaa kommun, Lundo, Marttila, Masku, Mellilä, Merimasku, Mietoinen, Muurla, Mynämäki, Nagu, Nousis, Nystad, Nådendal, Oripää, Pargas, Pemar, Pertteli, Pikis, Pyhäranta, Pöytyä, Reso, Rimito, Rusko, Sagu, Salo, Somero, S:t Karins, Suomusjärvi, Tarvasjoki, Tövsala, Vahto, Vehmaa, Velkua, Villnäs, Västernfjärd, Yläne och Åbo

4. Satakunta valkrets, till vilken hör följande kommuner: Björneborg, Eura, Euraåminne, Harjavalta, Honkajoki, Huittinen, Jämsjärvi, Kankaanpää, Karvia, Kiikoinen, Kiukainen, Kjulo, Kullaa, Kumo, Lappi, Lavia, Luvia, Nakkila, Norrmark, Punkalaidun, Pärmar, Raumo, Sastmola, Siikainen, Suoden- niemi, Säkylä, Ulvsby, Vammala, Vampula och Aetsä,

5. Landskapet Ålands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Brändö, Eckerö, Finström, Föglö, Geta, Hammarland, Jomala, Kumlinge, Kökar, Lemland, Lumparland,

Mariehamn, Saltvik, Sottunga, Sund och Vårdö,

6. Tavastlands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Asikkala, Forssa, Hattula, Hauho, Hausjärvi, Hollola, Humppila, Hämeenkoski, Janakkala, Jockis, Kalvola, Kärkölä, Lahtis, Lammi, Loppi, Nastola, Padasjoki, Renko, Riihimäki, Tammela, Tavastehus, Tuulos, Urjala och Ypäjä,

7. Birkalands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Birkala, Ikalas, Juupajoki, Kangasala, Kihniö, Kuhmalahti, Kuorevesi, Kuru, Kymäkoski, Lempäälä, Luopioinen, Längelmäki, Mouhijärvi, Mänttä, Nokia, Orivesi, Parkano, Pälkäne, Ruovesi, Sahalah- ti, Tammerfors, Tavastkyro, Toijala, Valkea- koski, Vesilahti, Viiala, Viljakkala, Vilppula, Virdois och Ylöjärvi,

8. Kymmene valkrets, till vilken hör följande kommuner: Anjalankoski, Elimäki, Fredrikshamn, Iitti, Imatra, Jaala, Joutseno, Kotka, Kouvola, Kuusankoski, Lemi, Luu- mäki, Miehikkälä, Parikkala, Pyttis, Rautjär- vi, Ruokolahti, Saari, Savitaipale, Suomen- niemi, Taipalsaari, Uukuniemi, Valkeala, Veckelax, Villmanstrand, Virolahti och Ylämaa,

9. S:t Michels valkrets, till vilken hör följande kommuner: Anttola, Enonkoski, Har- tola, Haukivuori, Heinola, Heinävesi, Hir- vensalmi, Jorois, Juva, Jäppilä, Kangaslam- pi, Kangasniemi, Kerimäki, Mäntyharju, Nyslott, Pertunmaa, Pieksämäki, Pieksämäki landskommun, Punkaharju, Puumala, Ran- tasalmi, Ristiina, Savonranta, S:t Michel, S:t Michels landskommun, Sulkava, Sysmä och Virtasalmi,

10. Kuopio valkrets, till vilken hör följande kommuner: Idensalmi, Juankoski, Kaavi, Karttula, Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Lapin- lahti, Leppävirta, Maaninka, Nilsisä, Pielave-

si, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus, Varpaisjärvi, Vehmersalmi, Vesanto och Vieremä,

11. Norra Karelen valkrets, till vilken hör följande kommuner: Eno, Ilomants, Joensuu, Juuka, Kesälahti, Kiihtelysvaara, Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmee, Outokumpu, Polvijärvi, Pyhäselkä, Rääkkylä, Tohmajärvi, Tuupovaara, Valtimo och Värtsilä,

12. Vasa valkrets, till vilken hör följande kommuner: Alahärmä, Alajärvi, Alavus, Bötom, Evijärvi, Etseri, Halsua, Himanka, Ilmajoki, Jakobstad, Jalasjärvi, Jurva, Kannus, Karleby, Kaskö, Kauhajoki, Kauhava, Kaustby, Kevliä, Korsholm, Korsnäs, Kortesejärvi, Kristinestad, Kronoby, Kuortane, Kurikka, Laihela, Lappajärvi, Lappo, Larsmo, Lehtimäki, Lestijärvi, Lillkyro, Lochteå, Malax, Maxmo, Nurmo, Nykarleby, Närpes, Oravais, Pedersöre, Perho, Peräseinäjoki, Seinäjoki, Soini, Storkyrå, Storå, Toholampi, Töysä, Ullava, Vasa, Vetil, Vimpeli, Vörrå, Ylihärmä, Ylistaro och Östermark,

13. Mellersta Finlands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jyväskylä landskommun, Jämsä, Jämsänkoski, Kannonkoski, Karstula, Keuruu, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Korpi-lahti, Kuhmoinen, Kyyjärvi, Laukaa, Leivonmäki, Luhanka, Multia, Muurame, Petäjävesi, Pihtipudas, Pylkönmäki, Saarijärvi, Sumiainen, Suolahti, Toivakka, Uurainen, Viitasaari och Äänekoski,

14. Uleåborgs valkrets, till vilken hör följande kommuner: Alavieska, Brahestad, Haapajärvi, Haapavesi, Haukipudas, Hyrynsalmi, Ii, Kajana, Kalajoki, Karlö, Kempele, Kestilä, Kiiminki, Kuhmo, Kuivaniemi, Kuusamo, Käräsämäki, Limingo, Lumijoki, Merijärvi, Muhos, Nivala, Oulainen, Oulunsalo, Paltamo, Pattijoki, Piippola, Pudasjärvi, Pulkki, Puolanka, Pyhäjoki, Pyhä-

järvi, Pyhäntä, Rantsila, Reisjärvi, Ristijärvi, Ruukki, Sievi, Siikajoki, Sotkamo, Suomussalmi, Taivalkoski, Temmes, Tyrnävä, Uleåborg, Utajärvi, Vaala, Vihanti, Vuolijoki, Yli-i, Ylikiiminki och Ylivieska, samt

15. Lapplands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Enare, Enontekis, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Rovaniemi, Rovaniemi landskommun, Salla, Savukoski, Simo, Sodankylä, Tervola, Torneå, Utsjoki och Övertorneå.

4 §

Valkretscentralnämnderna sammanträder enligt följande :

Centralnämnden i Helsingfors valkrets och centralnämnden i Nylands valkrets sammanträder i Helsingfors stad, centralnämnden i Egentliga Finlands valkrets i Åbo stad, centralnämnden i Satakunta valkrets i Björneborgs stad, centralnämnden i landskapet Ålands valkrets i Mariehamns stad, centralnämnden i Tavastlands valkrets i Tavastehus stad, centralnämnden i Birkalands valkrets i Tammerfors stad, centralnämnden i Kymmenne valkrets i Kouvola stad, centralnämnden i S:t Michels valkrets i S:t Michels stad, centralnämnden i Kuopio valkrets i Kuopio stad, centralnämnden i Norra Karelen valkrets i Joensuu stad, centralnämnden i Vasa valkrets i Vasa stad, centralnämnden i Mellersta Finlands valkrets i Jyväskylä stad, centralnämnden i Uleåborgs valkrets i Uleåborgs stad och centralnämnden i Lapplands valkrets i Rovaniemi stad.

Denna lag träder i kraft den 1997.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av 4 § lagen om val av företrädare för Finland i Europaparlamentet**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 4 § lagen den 3 mars 1995 om val av företrädare för Finland i Europaparlamentet (272/95) som följer:

4 §

För val av företrädare i Europaparlamentet är landet indelat i följande valområden som baserar sig på de valkretsar som anges i lagen om riksdagsmannaval (391/69):

1) södra valområdet som omfattar Helsingfors och Nylands valkretsar,

2) västra valområdet som omfattar Egentliga Finlands och Satakunta valkretsar, landskapet Ålands valkrets, Tavastlands valkrets

och Birkalands valkrets,

3) östra valområdet som omfattar Kymmenne, S:t Michels, Kuopio, Norra Karelen och Mellersta Finlands valkretsar, samt

4) norra valområdet som omfattar Vasa, Uleåborgs och Lapplands valkretsar.

Denna lag träder i kraft den 1997.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

5.

Lag**om ändring av 3 § lagen om arbetarskyddsförvaltningen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 3 § lagen den 8 januari 1993 om arbetarskyddsförvaltningen (16/93) som följer:

Inom länet sköts ledningen och inspektionen av arbetarskyddet av länsstyrelsen, ^{3 §} vid vilken det finns en enhet för ändamålet.
Denna lag träder i kraft den _____ 1998.

6.**Lag****om ändring av lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i
arbetarskyddsärenden**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen den 16 februari 1973 om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av
ändring i arbetarskyddsärenden (131/73) en ny 29 a § som följer:

29 a §

Vad denna lag stadgar om distriktsmyndig-
heten för arbetarskyddet gäller länsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1998.

7.

Lag

om ändring av 2 § semesterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 2 § 1 och 2 mom. semesterlagen av den 30 mars 1973 (272/73) som följer:

2 §

Avgörande av frågor som rör tillämpningen

På begäran av länsstyrelsen, allmänna åklagaren eller arbetsgivarens eller arbetstagarernas centralorganisationer skall arbetsrådet avgöra huruvida ett arbetsförhållande skall anses vara sådant, att denna lag skall

tillämpas på det.

Om någon part det yrkar, skall länsstyrelsen hänskjuta en i 1 mom. nämnd fråga till arbetsrådet för avgörande, om inte saken annars skall anses vara uppenbart klar.

Denna lag träder i kraft den 1998.

8.

Lag**om ändring av 11 § lagen om skydd i arbete**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 11 § 3 mom. lagen den 28 juni 1958 om skydd i arbete (299/58), sådant detta lagrum lyder i lag av den 29 januari 1993 (144/93), som följer:

11 §

— — — — —
 Vederbörande länsstyrelse kan för viss tid eller tills vidare bevilja skolor och anstalter som avses i 1 § 2 mom. 2 och 3 punkten undantag från de i 2 mom. nämnda skyldig-

heterna i fråga om arbete som avses i nämnda punkter, förutsatt att det på annat sätt har dragits försorg om att arbetsförhållandena är säkra och inte leder till ohälsa.

—
 Denna lag träder i kraft den 1998.

9.

Lag

**om ändring av 10 a och 10 b §§ lagen om arbetsrådet och om undantagstillstånd inom
arbetarskyddet**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 10 a § 1 mom. och 10 b § 2 mom. lagen den 2 augusti 1946 om arbetsrådet och om undantagstillstånd inom arbetarskyddet (608/46), dessa lagrum sådana lyder i lag av den 12 januari 1979 (26/79), som följer:

10 a §

I varje län har arbetarskyddsnämnden en undantagstillståndssektion, som i de fall om vilka det stadgas i lag skall bevilja undantag från tillämpningen av stadgandena i de lagar som avses i 1 §. På de ärenden i vilka undantagstillståndssektionen är behörig tillämpas stadgandena i denna lag.

10 b §

Undantagstillståndssektionens kansli är länsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1998.

10.

Lag**om ändring av idrottslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 4 § 3 mom., 24 § 3 mom. och 25 § 1 mom. idrottslagen av den 21 december 1979 (984/79), dessa lagrum sådana lyder, 4 § 3 mom. i lag av den 6 mars 1987 (306/87) och 24 § 3 mom. i lag av den 3 augusti 1992 (727/92), som följer:

4 §

Inom länet skall länsstyrelsen svara för
främjandet av idrotten.

understöd som avses i denna lags 4 kap.,
skall det inhämta utlåtande om understödet
av länsstyrelsen och statens idrottsråd.

24 §

När undervisningsministeriet beviljar ett

Denna lag träder i kraft den 1997.
Genom denna lag upphävs förordningen
den 26 juni 1987 om länsidrottsnämnd
(611/87) jämte ändringar.

11.

Lag**om ändring av 3 § lagen om ungdomsarbete**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 3 § lagen den 24 februari 1995 om ungdomsarbete (235/95) som följer:

3 §

Ledning och utveckling

främjandet av ungdomsarbetet och ungdoms-
verksamheten samt för utvecklandet av de
ungas levnadsförhållanden.

Undervisningsministeriet skall svara för
ungdomsarbetets allmänna ledning och ut-
veckling.

Inom länet skall länsstyrelsen svara för

Denna lag träder i kraft den 1997.
Genom denna lag upphävs förordningen
den 18 december 1987 om länsungdoms-
nämnder (1104/87) jämte ändringar.

12.**Lag****om ändring av lagen om lönegaranti**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till lagen den 10 augusti 1973 om lönegaranti (649/73) en ny 18 a § som följer:

18 a §	råde, gäller arbetskrafts- och näringscentra-
Vad som i denna lag eller med stöd av	len och dess verksamhetsområde.
den stadgas eller bestäms om arbetskraftsdis-	
triktsbyrån och dess verksamhetsom-	Denna lag träder i kraft den 1997.

13.

Lag**om ändring av landsbygdsnäringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 10 kap. landsbygdsnäringslagen av den 28 december 1990 (1295/90) en ny 54 a
§ som följer:

54 a §

*Tillämpning på arbetskrafts- och
näringscentralerna*

den stadgas eller bestäms om landsbygdsnä-
ringsdistriktet gäller arbetskrafts- och nä-
ringscentralen. _____

Vad som i denna lag eller med stöd av _____ Denna lag träder i kraft den 1997.

14.

Lag**om ändring av renhushållningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 6 kap. renhushållningslagen av den 9 februari 1990 (161/90) en ny 36 a § som
följer:

36 a §

*Tillämpning på arbetskrafts- och
näringscentralerna*den stadgas eller bestäms om landsbygdsnä-
ringsdistriktet gäller arbetskrafts- och nä-
ringscentralen. _____

Vad som i denna lag eller med stöd av _____ Denna lag träder i kraft den _____ 1997.

15.

Lag**om ändring av naturnäringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till naturnäringslagen av den 24 augusti 1984 (610/84) en ny 44 a § som följer:

44 a §

*Tillämpning på arbetskrafts- och
näringscentralerna*

den stadgas eller bestäms om landsbygdsnäringsdistriktet gäller arbetskrafts- och näringscentralen.

Vad som i denna lag eller med stöd av Denna lag träder i kraft den 1997.

16.

Lag**om ändring av skoltlagen**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 9 kap. skoltlagen av den 24 februari 1995 (253/95) en ny 65 a § som följer:

65 a §

*Tillämpning på arbetskrafts- och
näringscentralerna*

den stadgas eller bestäms om landsbygdsnäringsdistriktet och dess verksamhetsområde gäller arbetskrafts- och näringscentralen och dess verksamhetsområde.

Vad som i denna lag eller med stöd av _____ Denna lag träder i kraft den _____ 1997.

17.

Lag

om ändring av 1 § lagen om landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 1 § 1 mom. 1 punkten lagen den 4 december 1992 om landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd (1203/92), sådant detta lagrum lyder i lag av den 13 januari 1995 (36/95), som följer:

1 §

Ärenden som skall behandlas

Landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd är verksam som självständig besvärsmyndighet, hos vilken ändring i följande myndigheters och samfunds beslut söks genom besvär:

1) Arbetskrafts- och näringscentralen i ärenden som med stöd av lagen om arbets-

krafts- och näringscentraler (/) eller någon annan lag överförs från landsbygdsnäringsdistrikten till Arbetskrafts- och näringscentralerna eller i fråga om vilka i övrigt i lag stadgas om ändringssökande på detta sätt,

Denna lag träder i kraft den 1997.

18.

Lag**om ändring av lagen om handel med utsäde**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 4 kap. lagen den 26 februari 1993 om handel med utsäde (233/93) en ny 22 a §
som följer:

22 a §

*Tillämpning på arbetskrafts- och
näringscentralerna*den stadgas eller bestäms om landsbygdsnä-
ringsdistriktet gäller arbetskrafts- och nä-
ringscentralen. _____

Vad som i denna lag eller med stöd av Denna lag träder i kraft den 1997.

19.

Lag**om ändring av växtskyddslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till växtskyddslagen av den 16 december 1994 (1203/94) en ny 23 a § som följer:

23 a §

*Tillämpning på arbetskrafts- och
näringscentralerna*

den stadgas eller bestäms om landsbygdsnä-
ringsdistriktet gäller arbetskrafts- och nä-
ringscentralen.

Vad som i denna lag eller med stöd av Denna lag träder i kraft den 1997.

20.

Lag**om ändring av lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen den 22 december 1994 om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket (1303/94) en ny 52 a § som följer:

52 a §

*Tillämpning på arbetskrafts- och
näringscentralerna*

den stadgas eller bestäms om landsbygdsnäringsdistriktet gäller arbetskrafts- och näringscentralen. _____

Vad som i denna lag eller med stöd av _____ Denna lag träder i kraft den _____ 1997.

21.

Lag**om ändring av lagen om kvoter för dikobidrag och bidrag per tacka**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen den 3 mars 1995 om kvoter för dikobidrag och bidrag per tacka (274/95)
en ny 23 a § som följer:

23 a §

*Tillämpning på arbetskrafts- och
näringscentralerna*

den stadgas eller bestäms om landsbygdsnä-
ringsdistriktet och dess verksamhetsområde
gäller arbetskrafts- och näringscentralen och
dess verksamhetsområde.

Vad som i denna lag eller med stöd av Denna lag träder i kraft den 1997.

22.

Lag**om ändring av lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 3 kap. lagen den 17 mars 1995 om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter (355/95) en ny 13 a § som följer:

13 a §

*Tillämpning på arbetskrafts- och
näringscentralerna*

den stadgas eller bestäms om landsbygdsnäringsdistriktet och dess verksamhetsområde gäller arbetskrafts- och näringscentralen och dess verksamhetsområde.

Vad som i denna lag eller med stöd av Denna lag träder i kraft den 1997.

23.

Lag

**om ändring av lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om
landsbygdsnäringsar**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen den 18 december 1992 om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga
om landsbygdsnäringsar (1336/92) en ny 13 a § som följer:

13 a §

*Tillämpning på arbetskrafts- och
näringscentralerna*

den stadgas eller bestäms om landsbygdsnä-
ringsdistriktet gäller arbetskrafts- och nä-
ringscentralen. _____

Vad som i denna lag eller med stöd av Denna lag träder i kraft den 1997.

24.**Lag****om ändring av lagen om fiske**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 15 kap. lagen den 16 april 1982 om fiske (286/82) en ny 127 a § som följer:

127 a §

gäller arbetskrafts- och näringscentralen och dess verksamhetsområde.

Vad som i denna lag eller med stöd av den stadgas eller bestäms om landsbygdsnäringsdistriktet och dess verksamhetsområde

Denna lag träder i kraft den 1997.

25.

Lag

om ändring av 5 § lagen om ersättande av skördeskador

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 5 § 1 mom. lagen den 4 juli 1975 om ersättande av skördeskador (530/75), sådant detta lagrum lyder i lag av den 28 december 1990 (1309/90), som följer:

5 §

Verkställigheten av denna lag ombesörjs av jord- och skogsbruksministeriet, arbeidskrafts- och näringscentralerna samt kommunernas lantbruksmyndigheter. Vid uppskattning av skador kan kommunernas lantbruksmyndigheter vid behov som sakkunniga anlita rådgivningsorganisationer i trädgårds-skötsel. För rådgivningsorganisationernas bistånd kan betalas en ersättning av det anslag som nämns i 3 § 1 mom. Om grunder-

na för utbetalning av ersättningen bestämmer jord- och skogsbruksministeriet. Framgår inte något annat av denna lag eller med stöd av den utfärdade stadganden, skall dessutom i tillämpliga delar iakttas vad som stadgas i lagen om förfarandet vid skötseln av stöd-uppgifter i fråga om landsbygdsnäringar (1336/92).

—————
Denna lag träder i kraft den 1997.

26.

Lag**om ändring av lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen den 18 december 1992 om avträdelseersättning för lantbruksföretagare
(1330/92) en ny 38 a §, före den mellanrubrik som gäller i kraftträdande, som följer:

38 a §

ringscentralen. _____

Vad som i denna lag eller med stöd av
den stadgas eller bestäms om landsbygdsnä-
ringsdistriktet gäller arbetskrafts- och nä-

Denna lag träder i kraft den _____ 1997.

27.

Lag

om ändring av lagen om rätt att förvärva jord- och skogsbruksmark

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen den 26 maj 1978 om rätt att förvärva jord- och skogsbruksmark (391/78)
en ny 17 a § som följer:

17 a §

*Tillämpning på arbetskrafts- och
näringscentralerna*

den stadgas eller bestäms om landsbygdsnä-
ringsdistriktet och dess verksamhetsområde
gäller arbetskrafts- och näringscentralen och
dess verksamhetsområde.

Vad som i denna lag eller med stöd av Denna lag träder i kraft den 1997.

29.

Lag

om ändring av lagen om företagsstöd

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 6 kap. lagen den 10 december 1993 om företagsstöd (1136/93) en ny 35 a § som
följer:

35 a §	tagstjänst gäller arbetskrafts- och näringscen- tralen.
Vad som i denna lag eller med stöd av den stadgas eller bestäms om distriktsbyrån för handels- och industriministeriets före-	Denna lag träder i kraft den _____ 1997.

30.

Lag**om ändring av 12 § lagen om aktiebolaget Kera Ab**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 12 § 3 mom. lagen den 22 januari 1971 om aktiebolaget Kera Ab (65/71), sådant detta lagrum lyder i lag av den 17 december 1993 (1278/93), som följer:

12 §

En medlem och en suppleant i bolagets organ samt den som är i bolagets tjänst kan, utan hinder av vad 94 § kreditinstitutslagen (1607/93) stadgar om tystnadsplikt, lämna handels- och industriministeriet, arbetskrafts- och näringscentralen och Statsgaranticentralen uppgifter som han har fått om den eko-

nomiska ställningen eller de privata förhållandena för en kund hos bolaget eller för någon annan, om lämnandet av uppgifter är nödvändigt för samordning av den offentliga finansieringen eller för myndigheternas behandling av ärenden som gäller företagsstöd eller garantier.

Denna lag träder i kraft den 1997.

31.

Lag**om ändring av 13 § lagen om regionalt stödjande av transporter**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 13 § lagen den 18 december 1981 om regionalt stödjande av transporter (954/81),
sådant detta lagrum lyder i lag av den 10 december 1993 (1137/93), som följer:

13 § Ärenden som gäller transportstöd behand- las av handels- och industriministeriet eller en arbetskrafts- och näringscentral enligt vad som stadgas genom förordning. Den myn-	dighet som avses i denna paragraf kallas nedan den beviljande myndigheten. Denna lag träder i kraft den	19 .
---	---	------

Helsingfors den 4 oktober 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Jouni Backman

3.

Lag

om ändring av 1 och 4 § lagen om riksdagsmannaval

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 13 juni 1969 om riksdagsmannaval (391/69) 1 § 1 mom. och 4 §,
av dessa lagrum 1 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat genom lagar av den 9 novem-
ber 1973, den 3 maj 1985 och den 18 maj 1990 (808/73, 370/85 och 437/90), som följer:

Gällande lydelse

1 §

För val av riksdagsmän är landet indelat i
följande valkretsar:

1. Helsingfors *stads* valkrets;
2. Nylands *läns* valkrets, vartill hör sagda
län med undantag av Helsingfors stad;

3. Åbo läns södra valkrets, vartill hör Py-
härranta, Kodisjoki, Laitila, Mynämäki, Ylä-
ne, Alastaro och Loimaa kommuner samt de
delar av Åbo och Björneborgs län som lig-
ger söder om dem;

4. Åbo läns norra valkrets, vartill hör Rau-
mo stad och Raumo landskommun, Lappi,
Eura, Säkylä och Vampula kommuner, sta-
den Huittinen och Punkalaidun kommun
samt de delar av Åbo och Björneborgs län
som ligger norr om dem;

5. Landskapet Ålands valkrets;

Föreslagen lydelse

1 §

För val av riksdagsmän är landet indelat i
följande valkretsar:

1. Helsingfors valkrets, till vilken hör *Hel-
singfors stad*,

2. Nylands valkrets, till vilken hör *följande
kommuner: Artsjö, Askola, Borgnäs, Borgå,
Ekenäs, Esbo, Grankulla, Hangö, Hyvinge,
Högfors, Ingå, Karis, Karislojo, Kervo,
Kyrkslätt, Lappträsk, Liljendal, Lojo, Lovi-
sa, Mäntsälä, Mörskom, Nummi-Pusula,
Nurmijärvi, Orimattila, Pernå, Pojo, Pukkila,
Sammatti, Sibbo, Sjundeå, Strömfors, Träs-
kända, Tusby, Vanda och Vichtis*,

3. *Egentliga Finlands* valkrets, till vilken
hör *följande kommuner: Alastaro, Aura,
Björnå, Dragsfjärd, Finby, Gustavs, Halikko,
Houtskär, Iniö, Karinainen, Kiikala, Kimito,
Kisko, Kodisjoki, Korpo, Koski Tl., Kuusjo-
ki, Laitila, Lemu, Loimaa, Loimaa kommun,
Lundo, Marttila, Masku, Mellilä, Merimas-
ku, Mietoinen, Muurla, Mynämäki, Nagu,
Nousis, Nystad, Nädendal, Oripää, Pargas,
Pemar, Pertteli, Pikis, Pyhärranta, Pöytyä,
Reso, Rimito, Rusko, Sagu, Salo, Somero,
S:t Karins, Suomusjärvi, Tarvasjoki, Tövsä-
la, Vahto, Vehmaa, Velkua, Villnäs, Västan-
fjärd, Yläne och Åbo*,

4. *Satakunta* valkrets, till vilken hör *följan-
de kommuner: Björneborg, Eura, Euraämin-
ne, Harjavalta, Honkajoki, Huittinen, Jämi-
järvi, Kankaanpää, Karvia, Kiikoinen, Kiu-
kainen, Kjulo, Kullaa, Kumo, Lappi, Lavia,
Luvia, Nakkila, Norrmark, Punkalaidun, På-
mark, Raumo, Sastmola, Siikainen, Suoden-
niemi, Säkylä, Ulvsby, Vammala, Vampula
och Åetsä*,

5. Landskapet Ålands valkrets, till vilken
hör *följande kommuner: Brändö, Eckerö,*

Gällande lydelse

6. Tavastehus läns södra valkrets, vartill hör Urjala, Kalvola, Hattula, Hauho, Lammi och Padasjoki kommuner samt de delar av Tavastehus län som ligger söder om dem;

7. Tavastehus läns norra valkrets, vartill hör kommunerna Vesilahti och Kylmäkoski, städerna Toijala och Valkeakoski, kommunerna Pälkäne, Luopioinen och Kuhmalahti samt de delar av Tavastehus län som ligger norr om dem;

8. Kymmene läns valkrets;

9. St Michels läns valkrets;

10. Kuopio läns valkrets;

11. Norra Karelens läns valkrets;

Föreslagen lydelse

Finström, Föglö, Geta, Hammarland, Jomala, Kumlinge, Kökar, Lemland, Lumparland, Mariehamn, Saltvik, Sottunga, Sund och Vårdö,

6. *Tavastlands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Asikkala, Forssa, Hattula, Hauho, Hausjärvi, Hollola, Humppila, Hämeenkoski, Janakkala, Jockis, Kalvola, Kärkölä, Lahtis, Lammi, Loppi, Nastola, Padasjoki, Renko, Riihimäki, Tammela, Tavastehus, Tuulos, Urjala och Ypäjä,*

7. *Birkalands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Birkala, Ikalis, Juupajoki, Kangasala, Kihniö, Kuhmalahti, Kuorevesi, Kuru, Kylmäkoski, Lempäälä, Luopioinen, Längelmäki, Mouhijärvi, Mänttä, Nokia, Orivesi, Parkano, Pälkäne, Ruovesi, Sahalahhti, Tammerfors, Tavastkyro, Toijala, Valkeakoski, Vesilahti, Viiala, Viljakkala, Vilppula, Virdois och Ylöjärvi,*

8. *Kymmene valkrets, till vilken hör följande kommuner: Anjalankoski, Elimäki, Fredrikshamn, Iitti, Imatra, Jaala, Joutseno, Kotka, Kouvola, Kuusankoski, Lemi, Luumäki, Miehikkälä, Parikkala, Pyttis, Rautjärvi, Ruokolahti, Saari, Savitaipale, Suomensalmi, Taipalsaari, Uukuniemi, Valkeala, Veckelax, Villmanstrand, Virolahti och Ylämaa,*

9. *S:t Michels valkrets, till vilken hör följande kommuner: Anttola, Enonkoski, Hartola, Haukivuori, Heinola, Heinävesi, Hirvensalmi, Jorois, Juva, Jäppilä, Kangaslamppi, Kangasniemi, Kerimäki, Mäntyharju, Nyslott, Pertunmaa, Pieksämäki, Pieksämäki landskommun, Punkaharju, Puumala, Rantasalmi, Ristiina, Savonranta, S:t Michel, S:t Michels landskommun, Sulkava, Sysmä och Virtasalmi,*

10. *Kuopio valkrets, till vilken hör följande kommuner: Idensalmi, Juankoski, Kaavi, Karttula, Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Maaninka, Nilsä, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus, Varpaisjärvi, Vehmersalmi, Vesanto och Vieremä,*

11. *Norra Karelens valkrets, till vilken hör följande kommuner: Eno, Ilomants, Joensuu, Juuka, Kesälahti, Kiihtelysvaara, Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmee, Outokumpu, Polvijärvi, Pyhäselkä, Rääkkylä, Tohmajärvi, Tuupovaara, Valtimo och Värtsilä,*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12. Vasa läns valkrets;

12. Vasa valkrets, till vilken hör följande kommuner: Alahärmä, Alajärvi, Alavus, Bötom, Evijärvi, Etseri, Halsua, Himanka, Ilmajoki, Jakobstad, Jalasjärvi, Jurva, Kannus, Karleby, Kaskö, Kauhajokki, Kauhava, Kaustby, Kelviä, Korsholm, Korsnäs, Korttesjärvi, Kristinestad, Kronoby, Kuortane, Kurikka, Laihela, Lappajärvi, Lappo, Larsmo, Lehtimäki, Lestijärvi, Lillkyro, Lochteå, Malax, Maxmo, Nurmo, Nykarleby, Närpes, Oravais, Pedersöre, Perho, Peräseinäjoki, Seinäjoki, Soini, Storkyrå, Storå, Toholampi, Töysä, Ullava, Vasa, Vetil, Vimpeli, Vörå, Ylihärmä, Ylistaro och Östermark,

13. Mellersta Finlands läns valkrets;

13. Mellersta Finlands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jyväskylä landskommun, Jämsä, Jämsänkoski, Kannonkoski, Karstula, Keuruu, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Korpi-lahti, Kuhmoinen, Kyyjärvi, Laukaa, Leivonmäki, Luhanka, Multia, Muurame, Petäjävesi, Pihtipudas, Pylkönmäki, Saarijärvi, Sumiainen, Suolahti, Toivakka, Uurainen, Viitasaari och Äänekoski,

14. Uleåborgs läns valkrets; samt

14. Uleåborgs valkrets, till vilken hör följande kommuner: Alavieska, Brahestad, Haapajärvi, Haapavesi, Haukipudas, Hyrynsalmi, Ii, Kajana, Kalajoki, Karlö, Kempele, Kestilä, Kiiminki, Kuhmo, Kuivaniemi, Kuusamo, Kärsämäki, Limingo, Lumijoki, Merijärvi, Muhos, Nivala, Oulainen, Oulunsalo, Paltamo, Pattijoki, Piippola, Pudasjärvi, Pulkkila, Puolanka, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Rantsila, Reisjärvi, Ristijärvi, Ruukki, Sievi, Siikajoki, Sotkamo, Suomussalmi, Taivalkoski, Temmes, Tyrnävä, Uleåborg, Utajärvi, Vaala, Vihanti, Vuolijoki, Yli-Ii, Ylikiihimäki och Ylivieska, samt

15. Lapplands läns valkrets.

15. Lapplands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Enare, Enontekis, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Rovaniemi, Rovaniemi landskommun, Salla, Savukoski, Simo, Sodankylä, Tervola, Torneå, Utsjoki och Övertorneå.

4 §

Valkretscentralnämnd sammanträder i den stad, där länsstyrelsen i länet har sitt säte. Dock sammanträder centralnämnden i Åbo läns norra valkrets i Björneborgs stad och

4 §

Valkretscentralnämnderna sammanträder enligt följande:

Gällande lydelse

centralnämnden i Tavastehus läns norra valkrets i Tammerfors stad.

Föreslagen lydelse

Centralnämnden i Helsingfors valkrets och centralnämnden i Nylands valkrets sammanträder i Helsingfors stad, centralnämnden i Egentliga Finlands valkrets i Åbo stad, centralnämnden i Satakunta valkrets i Björneborgs stad, centralnämnden i landskapet Ålands valkrets i Mariehamns stad, centralnämnden i Tavastlands valkrets i Tavastehus stad, centralnämnden i Birkalands valkrets i Tammerfors stad, centralnämnden i Kymmenen valkrets i Kouvola stad, centralnämnden i S:t Michels valkrets i S:t Michels stad, centralnämnden i Kuopio valkrets i Kuopio stad, centralnämnden i Norra Karelen valkrets i Joensuu stad, centralnämnden i Vasa valkrets i Vasa stad, centralnämnden i Mellersta Finlands valkrets i Jyväskylä stad, centralnämnden i Uleåborgs valkrets i Uleåborgs stad och centralnämnden i Lapplands valkrets i Rovaniemi stad.

Denna lag träder i kraft den 1997.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förrutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

4.

Lag

om ändring av 4 § lagen om val av företrädare för Finland i Europaparlamentet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 4 § lagen den 3 mars 1995 om val av företrädare för Finland i Europaparlamentet (272/95) som följer:

Gällande lydelse

4 §

För val av företrädare i Europaparlamentet är landet indelat i följande valområden som baserar sig på de valkretsar som anges i lagen om riksdagsmannaval (391/69):

1) södra valområdet som omfattar Helsingfors *stads* och Nylands *läns* valkretsar,

2) västra valområdet som omfattar Åbo *läns* södra och norra valkretsar, landskapet Ålands valkrets och Tavastehus *läns* södra och norra valkretsar,

3) östra valområdet som omfattar Kymmenne, S:t Michels, Kuopio, Norra Karelens och Mellersta Finlands *läns* valkretsar, samt

4) norra valområdet som omfattar Vasa, Uleåborgs och Lapplands *läns* valkretsar.

Föreslagen lydelse

4 §

För val av företrädare i Europaparlamentet är landet indelat i följande valområden som baserar sig på de valkretsar som anges i lagen om riksdagsmannaval (391/69):

1) södra valområdet som omfattar Helsingfors och Nylands valkretsar,

2) västra valområdet som omfattar *Egentliga Finlands och Satakunta valkretsar*, landskapet Ålands valkrets, *Tavastlands valkrets och Birkalands valkrets*,

3) östra valområdet som omfattar Kymmenne, S:t Michels, Kuopio, Norra Karelens och Mellersta Finlands valkretsar, samt

4) norra valområdet som omfattar Vasa, Uleåborgs och Lapplands valkretsar.

Denna lag träder i kraft den 1997.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

5.

Lag**om ändring av 3 § lagen om arbetarskyddsförvaltningen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 3 § lagen den 8 januari 1993 om arbetarskyddsförvaltningen (16/93) som följer:

Gällande lydelse

3 §

För den regionala handledningen och inspektionen av arbetarskyddet indelas landet i arbetarskyddsdistrikt, vilka bestäms av statsrådet. I varje arbetarskyddsdistrikt finns en arbetarskyddsbyrå.

Föreslagen lydelse

3 §

Inom länet sköts ledningen och övervakningen av arbetarskyddet av länsstyrelsen, vid vilken det finns en enhet för ändamålet.

Denna lag träder i kraft den
1998.

7.

Lag**om ändring av 2 § semesterlagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 § 1 och 2 mom. semesterlagen den 30 mars 1973 (272/73) som följer:

Gällande lydelse

2 §

Avgörande av frågor som rör tillämpningen

På begäran av statens arbetarskyddsdistrikts arbetarskyddsbyrå, allmän åklagare eller arbetsgivares eller arbetstagares centralorganisation skall arbetsrådet avgöra, huruvida arbetsförhållande skall anses vara sådant, på vilket denna lag skall äga tillämpning.

Om part det yrkar, skall arbetarskyddsbyrån hänskjuta i 1 mom. nämnd fråga till arbetsrådet för avgörande, såframt saken icke eljest bör anses uppenbart klar.

Föreslagen lydelse

2 §

Avgörande av frågor som rör tillämpningen

På begäran av länsstyrelsen, allmänna åklagaren eller arbetsgivarens eller arbetstagarens *centralorganisationer* skall arbetsrådet avgöra huruvida ett arbetsförhållande skall anses vara sådant, *att denna lag skall tillämpas på det.*

Om någon part det yrkar, skall *länsstyrelsen* hänskjuta *en* i 1 mom. nämnd fråga till arbetsrådet för avgörande, *om inte saken annars skall anses vara uppenbart klar.*

*Denna lag träder i kraft den
1998.*

8.

Lag

om ändring av 11 § lagen om skydd i arbete

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 11 § 3 mom. lagen den 28 juni 1958 om skydd i arbete (299/58), sådant detta lagrum lyder i lag av den 29 januari 1993 (144/93), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Arbetsarskyddsbyrån i respektive arbetsarskyddsdistrikt kan för viss tid eller tills vidare bevilja skolor och anstalter som avses i 1 § 2 mom. 2 och 3 punkten undantag från de i 2 mom. nämnda skyldigheterna i fråga om arbete som avses i nämnda punkter, förutsatt att det på annat sätt dragits försorg om att arbetsförhållandena är säkra och inte leder till ohälsa.

Vederbörande länsstyrelse kan för viss tid eller tills vidare bevilja skolor och anstalter som avses i 1 § 2 mom. 2 och 3 punkten undantag från de i 2 mom. nämnda skyldigheterna i fråga om arbete som avses i nämnda punkter, förutsatt att det på annat sätt *har* dragits försorg om att arbetsförhållandena är säkra och inte leder till ohälsa.

*Denna lag träder i kraft den
1998.*

9.

Lag**om ändring av 10 a och 10 b §§ lagen om arbetsrådet och om undantagstillstånd inom arbetarskyddet**

I enlighet med riksdagens beslut

ädras 10 a § 1 mom. och 10 b § 2 mom. lagen den 2 augusti 1946 om arbetsrådet och om undantagstillstånd inom arbetarskyddet (608/46), dessa lagrum sådana lyder i lag av den 12 januari 1979 (26/79), som följer:

*Gällande lydelse***10 a §**

I varje arbetarskyddsdistrikt finns en arbetarskyddsnämndens undantagstillståndssektion, vilken åligger att i fall, om vilka stadgas i lag, medgiva undantag från tillämpningen av stadgandena i de lagar som avses i 1 §. På ärenden, vilka falla under undantagstillståndssektionens behörighet tillämpas stadgandena i detta kapitel.

*Föreslagen lydelse***10 a §**

I varje län har arbetarskyddsnämnden en undantagstillståndssektion, som i de fall om vilka det stadgas i lag skall bevilja undantag från tillämpningen av stadgandena i de lagar som avses i 1 §. På de ärenden i vilka undantagstillståndssektionen är behörig, tillämpas stadgandena i denna lag.

10 b §

Undantagstillståndssektionens kansli utgöres av arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå.

Undantagstillståndssektionens kansli är länsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1998.

10.

Lag**om ändring av idrottslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 4 § 3 mom. och 24 § 3 mom. idrottslagen av den 21 december 1979 (984/79), dessa lagrum sådana lyder, 4 § 3 mom. i lag av den 6 mars 1987 (306/87) och 24 § 3 mom. i lag av den 3 augusti 1992 (727/92), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

I varje län finns i anslutning till länsstyrelsen en länsidrottsnämnd. Nämnden skall bistå undervisningsministeriet och länsstyrelsen i angelägenheter som avses i denna lag.

Inom länet skall länsstyrelsen svara för främjandet av idrotten.

24 §

När undervisningsministeriet beviljar ett understöd som avses i denna lags 4 kap. skall det inhämta utlåtande om understödet från länsidrottsnämnden och statens idrottsråd.

När undervisningsministeriet beviljar ett understöd som avses i denna lags 4 kap., skall det inhämta utlåtande om understödet av länsstyrelsen och statens idrottsråd.

Denna lag träder i kraft den 1997.

Genom denna lag upphävs förordningen den 26 juni 1987 om länsidrottsnämnd (611/87) jämte ändringar.

11.

Lag**om ändring av 3 § lagen om ungdomsarbete**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 3 § lagen den 24 februari 1995 om ungdomsarbete (235/95) som följer:

Gällande lydelse

3 §

Ledning och utveckling

Undervisningsministeriet skall svara för ungdomsarbetets allmänna ledning och utveckling. Länsungdomsnämnderna har till uppgift att utgöra undervisningsministeriets och länsstyrelsernas sakkunnigorgan i angelägenheter som avses i denna lag.

Föreslagen lydelse

3 §

Ledning och utveckling

Undervisningsministeriet skall svara för ungdomsarbetets allmänna ledning och utveckling.

Inom länet skall länsstyrelsen svara för främjandet av ungdomsarbetet och ungdomsverksamheten samt för utvecklandet av de ungas levnadsförhållanden.

Denna lag träder i kraft den 1997.

Genom denna lag upphävs förordningen den 18 december 1987 om länsungdomsnämnder (1104/87) jämte ändringar.

17.

Lag**om ändring av 1 § lagen om landsbygdsnäringsnämnd**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 1 § 1 mom. 1 punkten lagen den 4 december 1992 om landsbygdsnäringsnämnd (1203/92), sådant detta lagrum lyder i lag av den 13 januari 1995 (36/95), som följer:

*Gällande lydelse***1 §***Ärenden som skall behandlas*

Landsbygdsnäringsnämnden är verksam som självständig besvärsmyndighet, hos vilken ändring i följande myndigheters och samfunds beslut söks genom besvär:

- 1) landsbygdsnäringsdistrikten,

*Föreslagen lydelse***1 §***Ärenden som skall behandlas*

Landsbygdsnäringsnämnden är verksam som självständig besvärsmyndighet, hos vilken ändring i följande myndigheters och samfunds beslut söks genom besvär:

- 1) *arbetskrafts- och näringscentralen i ärenden som med stöd av lagen om arbetskrafts- och näringscentraler (/) eller någon annan lag överförs från landsbygdsnäringsdistrikten till arbetskrafts- och näringscentralerna eller i fråga om vilka i övrigt i lag stadgas om ändringssökande på detta sätt,*

Denna lag träder i kraft den
1997.

25.

Lag

om ändring av 5 § lagen om ersättande av skördeskador

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 5 § 1 mom. lagen den 4 juli 1975 om ersättande av skördeskador (530/75), sådant detta lagrum lyder i lag av den 28 december 1990 (1309/90), som följer:

Gällande lydelse

5 §

Verkställigheten av denna lag ombesörjs av jord- och skogsbruksministeriet, *jordbruksstyrelsen*, landsbygdsdistrikten och kommunernas lantbruksmyndigheter. Vid uppskattning av skador kan kommunernas lantbruksmyndigheter vid behov som sakkunniga anlita rådgivningsorganisationer i trädgårdsskötsel. För rådgivningsorganisationernas bistånd kan betalas en ersättning av det anslag som nämns i 3 § 1 mom. Om grunderna för utbetalning av ersättningen bestämmer jord- och skogsbruksministeriet. Framgår inte något annat av denna lag eller med stöd av den utfärdade stadganden, skall dessutom i tillämpliga delar iakttas lagen om handhavande av utdelnings- och övervakningsuppgifter beträffande lantbruksstödet (88/71).

Föreslagen lydelse

5 §

Verkställigheten av denna lag ombesörjs av jord- och skogsbruksministeriet, *arbetskrafts- och näringscentralerna samt kommunernas lantbruksmyndigheter*. Vid uppskattning av skador kan kommunernas lantbruksmyndigheter vid behov som sakkunniga anlita rådgivningsorganisationer i trädgårdsskötsel. För rådgivningsorganisationernas bistånd kan betalas en ersättning av det anslag som nämns i 3 § 1 mom. Om grunderna för utbetalning av ersättningen bestämmer jord- och skogsbruksministeriet. Framgår inte något annat av denna lag eller med stöd av den utfärdade stadganden, skall dessutom i tillämpliga delar iakttas *vad som stadgas i lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringsar* (1336/92).

*Denna lag träder i kraft den
1997.*

30.

Lag

om ändring av 12 § lagen om aktiebolaget Kera Ab

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 12 § 3 mom. lagen den 22 januari 1971 om aktiebolaget Kera Ab (65/71), sådant detta lagrum lyder i lag av den 17 december 1993 (1278/93), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

En medlem och en suppleant i bolagets organ samt den som är i bolagets tjänst kan, utan hinder av vad 26 § lagen om finansieringsverksamhet stadgar om tystnadsplikt, lämna handels- och industriministeriet och distriktsbyråerna för dess företagstjänst samt Statsgaranticentralen uppgifter som han har fått om den ekonomiska ställningen eller de privata förhållandena för en kund hos bolaget eller för någon annan, om lämnandet av uppgifter är nödvändigt för samordning av den offentliga finansieringen eller för myndighetens behandling av ärenden som gäller företagsstöd eller garantier.

En medlem och en suppleant i bolagets organ samt den som är i bolagets tjänst kan, utan hinder av vad 94 § kreditinstitutslagen (1607/93) stadgar om tystnadsplikt, lämna handels- och industriministeriet, *arbetskrafts- och näringscentralen* och Statsgaranticentralen uppgifter som han har fått om den ekonomiska ställningen eller de privata förhållandena för en kund hos bolaget eller för någon annan, om lämnandet av uppgifter är nödvändigt för samordning av den offentliga finansieringen eller för myndigheternas behandling av ärenden som gäller företagsstöd eller garantier.

Denna lag träder i kraft den 1997.

31.

Lag**om ändring av 13 § lagen om regionalt stödjande av transporter**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 13 § lagen den 18 december 1981 om regionalt stödjande av transporter (954/81), sådant detta lagrum lyder i lag av den 10 december 1993 (1137/93), som följer:

Gällande lydelse

13 §

Ärenden som gäller transportstöd behandlas av handels- och industriministeriet eller en distriktsbyrå för handels- och industriministeriets företagstjänst enligt vad som stadgas genom förordning. Den myndighet som avses i denna paragraf benämns nedan den beviljande myndigheten.

Föreslagen lydelse

13 §

Ärenden som gäller transportstöd behandlas av handels- och industriministeriet eller en *arbetskrafts- och näringscentral* enligt vad som stadgas genom förordning. Den myndighet som avses i denna paragraf *kallas* nedan den beviljande myndigheten.

Denna lag träder i kraft den
1997.

Länsstyrelseförordning

På föredragning av ministern för handläggning av ärenden som hör till inrikesministeriets verksamhetsområde stadgas med stöd av 10 § länsstyrelselagen (/):

1 §

Uppgifter

Länsstyrelsen är allmän och särskild statsförvaltningsmyndighet i länet. Vid skötseln av uppgifterna skall länsstyrelsen förverkliga riksomfattande och regionala målsättningar enligt länsinvånarnas behov.

Länsstyrelsen sköter uppgifter inom olika ministeriers förvaltningsområden enligt vad som stadgas särskilt.

Länsstyrelsen styr den statliga lokalförvaltning som lyder under den och sköter de övriga uppgifter som enligt vad som särskilt stadgas eller bestäms har ålagts den.

2 §

Resultatstyrning

Det ministerium på vilket den allmänna administrativa ledningen och övervakningen av länsstyrelsen ankommer, godkänner efter förhandlingar med länsstyrelsen de viktigaste resultatmål för den allmänna förvaltningen som länsstyrelsen har uppställt för sin verksamhet.

Respektive ministerium eller någon annan central förvaltningsenhet inom vars förvaltningsområde länsstyrelsen sköter uppgifter, godkänner efter förhandlingar med länsstyrelsen de av länsstyrelsen uppställda viktigaste resultatmålen för resultatområdet i fråga.

3 §

Landshövdingen

Landshövdingen leder länsstyrelsens verk-

samhet och ansvarar för att länsstyrelsens resultatmål uppnås och för att verksamheten leder till resultat.

4 §

Organisation

Vid länsstyrelsen finns åtminstone en social- och hälsoavdelning, en bildningsavdelning, en polisavdelning och en arbetarskyddsavdelning. Om länsstyrelsens övriga verksamhetsenheter och regionala serviceenheter bestäms i arbetsordningen.

Vid länsstyrelsen finns också en länsläkare, en rättsläkare, en länsveterinär och en justitieförvaltningschef enligt vad som stadgas särskilt.

5 §

Länsstyrelsernas samarbetsgrupp

För samordning av länsstyrelsernas resultatstyrning och ärenden som gäller länsstyrelsernas utveckling i allmänhet finns i samband med det ministerium som avses i 2 § 1 mom. en samarbetsgrupp för länsförvaltningen, med medlemmar från de ministerier som avses i 2 § 2 mom. och från länsstyrelserna.

Det ministerium som avses i 2 § 1 mom. tillsätter samarbetsgruppen för tre år i sänder.

6 §

Arbetarskyddsavdelningen

Arbetarskyddsavdelningen skall, enligt vad som stadgas särskilt, i syfte att främja arbe-

tarskyddet:

1) utveckla säkerheten och sundheten i arbetet,

2) genom inspektioner och undersökningar övervaka att stadgandena och bestämmelserna om arbetarskyddet efterlevs,

3) sköta de åtgärder som behövs för planeringen och utvecklandet av arbetarskyddet,

4) sköta arbetarskyddets rådgivnings-, informations-, forsknings- och utbildningsverksamhet,

5) ge anvisningar, råd och utlåtanden om tillämpningen av stadgandena och bestämmelserna om arbetarskyddet,

6) ge anvisningar, råd och utbildning i arbetarskyddsfrågor för dem som utför eget arbete, samt planera och utveckla det arbetarskydd som behövs för dem,

7) bedriva nära samarbete med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna inom arbetarskyddet, samt

8) dessutom utföra de uppgifter som särskilt stadgas eller bestäms för den.

7 §

Behörighetsvillkor

Behörighetsvillkor är:

1) för landshövdingen och kanslichefen högre högskoleexamen, ledarförmåga och erfarenhet av ledarskap samt sådan förtrogenhet med förvaltningen som uppgifterna förutsätter,

2) för länsocialrådet högre högskoleexamen, ledarförmåga och erfarenhet av ledarskap samt sådan förtrogenhet med social- och hälsovårdsväsendet som uppgifterna förutsätter,

3) för länsbildningsrådet högre högskoleexamen, ledarförmåga och erfarenhet av ledarskap samt sådan förtrogenhet med bildningsavdelningens verksamhetsområde som uppgifterna förutsätter,

4) för länsarbetarskyddsrådet högre högskoleexamen, ledarförmåga och erfarenhet av ledarskap samt sådan förtrogenhet med arbetarskyddsfrågor som uppgifterna förutsätter,

5) för länspolisrådet juris kandidatexamen, ledarförmåga och erfarenhet av ledarskap samt sådan förtrogenhet med polis- och åklagarväsendet och med förvaltningen som uppgifterna förutsätter,

6) för polisinspektör juris kandidatexamen samt förtrogenhet med polis- och åklagarvä-

sendet,

7) för länsöverkommissarie och länskommissarie tjänstexamen för polisbefäl eller annan lämplig högskoleexamen och förtrogenhet med uppgiftsområdet, samt

8) för länsläkaren medicine licentiatexamen och sådan förtrogenhet med uppgiftsområdet som uppgifterna förutsätter.

Om behörighetsvillkor för rättsläkaren, länsveterinären och justitieförvaltningschefen stadgas särskilt.

8 §

Besättande av tjänsterna

Om utnämning av landshövdingarna gäller vad som särskilt stadgas om saken. Tjänsterna besätts utan att de ledigförklaras.

Det i 2 § 2 mom. avsedda ministeriet utnämner länsocialrådet, länsbildningsrådet, länsarbetarskyddsrådet, länspolisrådet och justitieförvaltningschefen.

Länsarbetarskyddsrådet utnämner tjänstemännen vid arbetarskyddsavdelningen. Andra tjänstemän och personal i arbetsavtalsförhållande utnämns eller anställs av länsstyrelsen, om inte annat stadgas särskilt.

9 §

Personalens uppgifter

Kanslichefen, länsocialrådet, länsbildningsrådet, länsarbetarskyddsrådet och länspolisrådet är underställda landshövdingen och leder sina respektive verksamhetsområden och ansvarar för att de för området uppställda resultatmålen uppnås.

Utöver de i 1 mom. nämnda tjänstemännen ansvarar också andra tjänstemän i förmanställning för att målen för den verksamhet som de leder uppnås på ett effektivt och ekonomiskt sätt.

Om uppgifterna för länspolisrådet, justitieförvaltningschefen, länsläkaren, rättsläkaren och länsveterinären stadgas särskilt.

10 §

Särskilda uppgifter

Det ministerium som avses i 2 § 2 mom. kan bestämma att en tjänsteman vid länsstyrelsen skall sköta en uppgift också i ett annat län eller i hela landet med undantag av

landskapet Åland.

11 §

Avgörande av ärenden

Om inte annat stadgas, avgörs ärendena av landshövdingen eller någon annan tjänsteman som i arbetsordningen har givits beslutanderätt.

Länsarbetarskyddsrådet eller någon annan tjänsteman vid arbetarskyddsavdelningen, som länsarbetarskyddsrådet skriftligen har givit beslutanderätt, beslutar dock om inspektioner, användning av sakkunniga och tvångsmedel enligt lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/73) samt om andra viktiga åtgärder som gäller tillsynen över arbetarskyddet. Länsarbetarskyddsrådet beslutar också om inrättande och indragning av tjänster och om andra tjänstearrangemang vid arbetarskyddsavdelningen.

12 §

Bevakande av statens rätt

När länsstyrelsen skall bevaka statens rätt och fördel vid domstol eller hos någon annan myndighet eller vid någon annan förrättning, utser länsstyrelsen ett ombud att föra statens talan.

När statens rätt och fördel skall bevakas av någon annan myndighet skall länsstyrelsen på begäran av denna myndighet utse ett ombud.

En tjänsteman vid länsstyrelsen eller inom förvaltning som lyder under den har inte rätt att vägra ta emot uppdraget som ombud. Till den som har utsetts till ombud kan i enlighet med ärendets art betalas en skälig ersättning.

13 §

Tjänsteåtal

Landshövdingen, länspolisrådet och polisinspektörerna åtalas för tjänstebrott vid hovrätten.

14 §

Det svenskspråkiga undervisningsväsendet

Södra Finlands län och Västra Finlands län

indelas i två verksamhetsområden för undervisningsväsendet så att de läroanstalter där undervisningsspråket är svenska hör till det ena och de läroanstalter där undervisningsspråket är finska hör till det andra.

Vederbörande ministerium kan bestämma att en tjänsteman vid länsstyrelsen också skall sköta uppgifter som hör till det svenskspråkiga undervisningsväsendet i ett annat län.

En tjänsteman som sköter ärenden som gäller det svenskspråkiga undervisningsväsendet skall förutom föreskrivna kunskaper i finska ha fullständiga kunskaper i svenska.

15 §

Länsstyrelsen i Ålands län

Stadgandena i denna förordning gäller i tillämpliga delar länsstyrelsen i Ålands län.

I övrigt gäller angående länsförvaltningen i Ålands län och landshövdingens uppgifter vad som stadgas särskilt.

16 §

Arbetsordning

Arbetsordningen fastställs av landshövdingen.

I arbetsordningen bestäms utöver vad som anges i 4 och 12 §§, om indelningen av länsstyrelsen i avdelningar, enheter och ansvarsområden, om delegationer och andra biorgan som arbetar i samband med länsstyrelsen samt om beredning och avgörande av ärenden.

Om de regionala arbetarskyddsnämnderna stadgas särskilt.

17 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 september 1997. De stadganden som gäller arbetarskyddsavdelningen och länsarbetarskyddsrådet träder dock i kraft först den 1 januari 1998.

Genom denna förordning upphävs länsstyrelseförordningen av den 8 juli 1992 (638/92) jämte ändringar och förordningen den 12 februari 1993 om arbetarskyddsförvaltningen (176/93).

Åtgärder som verkställigheten av förord-

ningen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

18 §

Övergångsstadgande

En tjänsteman som enligt tidigare stadganden är behörig för sin tjänst bibehåller sin behörighet för tjänsten eller för motsvarande tjänst vid länsstyrelsen också när denna för-

ordning träder i kraft.

När denna förordning träder i kraft har de till tjänsten utnämnda kanslicheferna vid länsstyrelserna titeln länsråd. Motsvarande innehavare av tjänsten som byråchef för räddningsbyrån har titeln räddningsinspektör.

Utan hinder av vad som stadgas i 4 § statstjänstemannaförordningen, kan tjänstebenämningen ändras för en tjänsteman som med stöd av 14 § länsstyrelselagen (/97) överförs till vederbörande länsstyrelse.

Förordning

om arbetskrafts- och näringscentralerna

På föredragning av ministern stadgas med stöd av lagen om arbetskrafts- och näringscentraler (/):

1 §

Organisation

Vid arbetskrafts- och näringscentralen (centralen) finns en företagsavdelning, en landsbygdsavdelning och en arbetskraftsavdelning.

Vid centralen kan också finnas andra avdelningar och enheter enligt vad som bestäms i arbetsordningen.

Arbetskraftsbyråerna är lokalförvaltningsorgan som lyder under centralens arbetskraftsavdelning.

2 §

Företagsavdelningen

Företagsavdelningen skall inom centralens verksamhetsområde särskilt främja verksamheten vid små och medelstora företag och vidta finansierings-, rådgivnings- och utvecklingsåtgärder som förbättrar företagets verksamhetsmiljö samt sköta andra uppgifter som i stadganden eller bestämmelser särskilt har ålagts avdelningen.

3 §

Landsbygdsavdelningen

Landsbygdsavdelningen skall inom centralens verksamhetsområde sköta statens åtgärder avsedda att främja gårdsbruket och fiskeriet samt landsbygdsnäringar i samband med dem samt även sköta andra uppgifter som i stadganden eller bestämmelser särskilt har ålagts avdelningen.

4 §

Arbetskraftsavdelningen

Arbetskraftsavdelningen skall inom centralens verksamhetsområde sörja för att den regionala arbetsmarknaden fungerar och annars inom regionen sköta arbetskrats och arbetslivsärenden samt även sköta andra uppgifter som i stadganden eller bestämmelser särskilt har ålagts avdelningen.

5 §

Behörighetsvillkor

Behörighetsvillkor är:

1) för direktören högre högskoleexamen, ledarförmåga och förtrogenhet med de uppgifter som hör till tjänsten,

2) för avdelningschef högre högskoleexamen, ledarförmåga och förtrogenhet med avdelningens verksamhetsområde, samt

3) fiskerichefen högre högskoleexamen i biologiska ämnen och förtrogenhet med uppgifter inom fiskeriet.

6 §

Besättande av tjänsterna

Direktören utnämns av statsrådet. Direktören kan vid behov på förordnande av vederbörande ministerium också leda en särskilt bestämd avdelning och sköta avdelningschefens uppgifter.

Avdelningscheferna och fiskerichefen utnämns av vederbörande ministerium på förslag av direktören.

Avdelningscheferna för företagsavdelning-

en, landsbygdsavdelningen och arbetskrafts-avdelningen utnämner och anställer avdelningens personal. Chefen för arbetskrafts-avdelningen utnämner också cheferna för arbetskraftsbyråerna.

Andra tjänstemän och personal i arbetsavtalsförhållande utnämns eller anställs av centralen.

7 §

Direktörens uppgifter

Direktören leder centralens verksamhet och ansvarar för att de resultatmål som uppställts för den blir uppnådda.

8 §

Personalens uppgifter

Avdelningschefen leder avdelningens verksamhet och ansvarar för att de resultatmål som uppställts för avdelningen blir uppnådda. Han skall inom området följa den allmänna utvecklingen inom avdelningens verksamhetsområde och vidta åtgärder för att genomföra behövliga reformer och förbättringar.

Utom avdelningscheferna ansvarar också andra tjänstemän i förmansställning för att målen för den verksamhet som de skall leda uppnås på ett effektivt och ekonomiskt sätt.

9 §

Ledningsgruppen

Vid centralen finns en ledningsgrupp till vilken hör direktören och avdelningscheferna samt företrädare för personalen i enlighet med vad som bestäms i arbetsordningen.

Ledningsgruppen har till uppgift att:

1) samordna den riksomfattande arbetskrafts- och näringspolitiken samt jordbruks- och fiskeripolitiken med de regionala utvecklingsmålen,

2) samordna gemensamma utvecklingsprojekt som hör till centralens ansvarsområde och behandla andra centrala utvecklingsprojekt och projekt,

3) behandla regionala sysselsättningsprogram som förenar de olika verksamhetsområdena,

4) behandla centralens verksamhetsplan och budgetförslag samt andra centrala verk-

samhetslinjer,

5) behandla betydande och annars principiella finansieringsbeslut,

6) följa behovet av yrkesinriktad utbildning och utbildningens inriktning och ta behövliga initiativ, samt

7) behandla arbetsordningen.

10 §

Samarbete ministerierna emellan

Vederbörande ministerier skall gemensamt bereda de ärenden som gäller centralernas resultatstyrning och utvecklandet av verksamheten. Ministerierna skall också gemensamt behandla centralernas ekonomiplaner och omkostnadsanslag samt fördelningen av omkostnadsanslagen för medelsförvaltningsåret.

11 §

Användning av yttranderätt

Centralen kärar och svarar för staten samt bevakar i domstolar och ämbetsverk statens fördel och rätt i alla ärenden som hör till dess verksamhetsområde, om inte en företrädare för vederbörande ministerium uppträder i dem.

Direktören, avdelningscheferna och de tjänstemän som nämns i arbetsordningen har rätt att utan särskild fullmakt eller genom ett befullmäktigat ombud i domstolar och ämbetsverk samt vid förrättningar bevaka statens fördel och rätt i ärenden som finns angivna i mom. och som skall skötas av avdelningen i fråga.

12 §

Avgörande av ärenden

Ärendena avgörs av direktören eller, enligt vad som stadgas i denna förordning eller på annat ställe, av den berörda avdelningschefen eller en annan tjänsteman vid centralen, som i arbetsordningen har givits beslutanderätt. Direktören avgör de ärenden som gäller centralen på föredragning av den berörda avdelningschefen eller, om ärendet gäller flera av centralens verksamhetsområden, på föredragning av den avdelningschef som är direktörens ställföreträdare.

De ärenden som ankommer på företagsav-

delningen, landsbygdsavdelningen och landsbygdsavdelningen skall på föredragning avgöras av den berörda avdelningschefen eller av en annan tjänsteman som avdelningschefen skriftligen har givit beslutanderätt. Fiskeriärenden avgörs dock av fiskerichefen eller hans ställföreträdare.

Chefen för företagsavdelningen, landsbygdsavdelningen och arbetskraftsavdelningen beslutar om inrättande, indragande och ändring av tjänsterna på avdelningen.

Chefen för arbetskraftsavdelningen beslutar på föredragning om grundande och indragning av arbetskraftsbyråer samt om deras verksamhetsområden och verksamhetsställen.

13 §

Arbetsordning och delegationer

I centralens arbetsordning bestäms om bevakning av statens fördel i enlighet med 11 §, om personalens representanter i ledningsgruppen och om indelning av de i 1 § 2 mom. nämnda avdelningarna i enheter eller ansvarsområden. I arbetsordningen bestäms också om ställföreträdare för tjänstemännen, om beredning och avgörande av ärenden samt om de delegationer och grupper som verkar i samband med centralen och avdelningarna. Arbetsordningen fastställs av direktören.

I samband med centralen finns för främjande av arbetskraftsärendena en delegation i vilken chefen för arbetskraftsavdelningen är

ordförande. Arbetskraftsavdelningen utnämner efter att ha hört vederbörande högst 14 andra medlemmar och suppleanter till delegationen, så att de jämbördigt företräder de viktigaste arbetsmarknadsorganisationerna, de myndigheter som ansvarar för den regionala utvecklingen och centralens andra viktiga samarbetspartner. Delegationen tillsätts för tre år i sänder.

Ställföreträdare för direktören är chefen för företagsavdelningen, landsbygdsavdelningen eller arbetskraftsavdelningen enligt vad som bestäms i arbetsordningen.

14 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 september 1997.

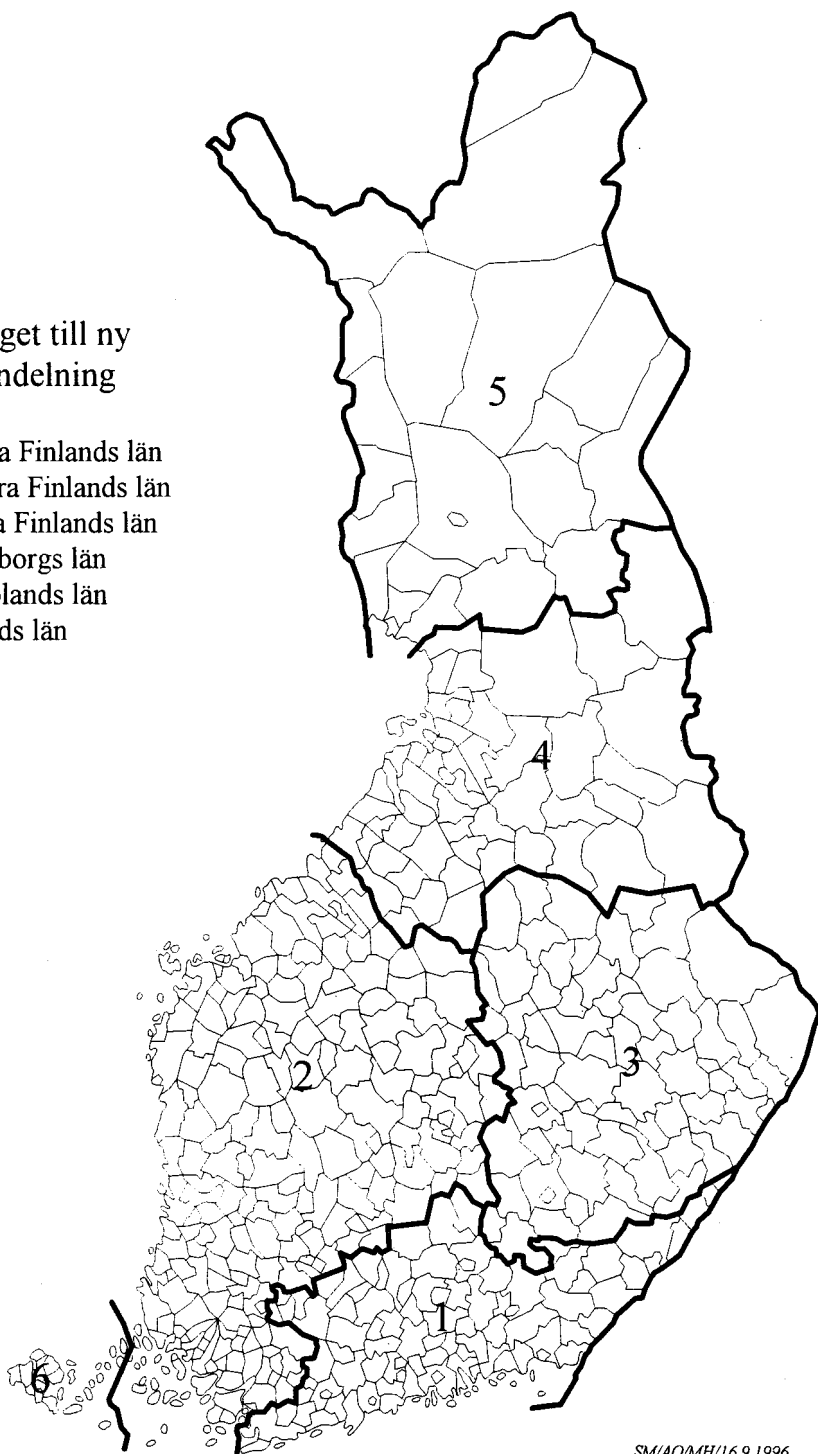
Genom denna förordning upphävs förordningen den 7 april 1989 om handels- och industriministeriets distriktsbyråer för företagstjänst (330/89) jämte ändringar och förordningen den 11 december 1992 om landsbygdsnäringsdistrikt (1279/92).

De ärenden som med stöd av 10 § lagen om arbetskrafts- och näringscentraler (/) överförs till centralen från landsbygdsnäringsdistrikten, de enheter som underlyder handels- och industriministeriet och arbetskraftsdistriktsbyråerna överförs till den respektive avdelning som motsvarar enheten i fråga.

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Förslaget till ny länsindelning

1. Södra Finlands län
2. Västra Finlands län
3. Östra Finlands län
4. Uleåborgs län
5. Lapplands län
6. Ålands län

Förslaget till områdesindelning
för arbetskrafts- och
näringscentralerna

1. Nyland-Tavastland
2. Egentliga Finland
3. Satakunta
4. Birkaland
5. Kymmene
6. Södra Savolax
7. Norra Savolax
8. Norra Karelen
9. Mellersta Finland
10. Österbotten
12. Kajanaland
13. Lappland

